ÇARŞAMBA
16
ŞUBAT
1938

TANEVİ
İstanbul, Ankara Caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
ÜÇÜNCÜ YIL — No. 1004
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Satılık Villâ

Fenerbahçe — Kalamış caddesi üzerin. de tramvay durağında, 5000 metre murabbaı çiçekli, bağlı ve meyvalı bahçe içinde Avrupa tarzı mimarisinde yapılmış güzel bir villâ satılıktır. İzahat için Bahçekapıda Liman hanında asma kat 63 numarada Umum Emlâk İşlerine müracaat edilmesi Telefon : 22775

Avrupanın Çok Buhranlı Günleri

Gayrimübadil İşlerinin Tasfiyesi

Ahmet Emin YALMAN

Ankaradan gelen haberlere göre Maliye Vekâleti, gayrimübadiller işi için bir kanun projesi hazırlamaktadır. Bu proje gayrimübadillerin haklarını arayacak ve bu işi katî bir tasfiyeye uğratacaktır.

Hükûmetin bu kararı memnuniyetle karşılanmağa lâyıktır. Gayrimübadil işinde doğrudan doğruya alâkası olan vatandaşların sayısı on bini geçer. Fakat meselenin bütün milleti teessüre düşüren tarafları vardır. On bin vatandaşın uğradığı muamele, hükûmetimizin bizi alıştırdığı yüksek ölçülere uygun bir muamele değildir. Çok haksız ve usulsüz tarafları vardır. Bunun için bu iş, maddî imkânın müsaade ettiği azamî derecede hakkaniyetle tasfiye edilince ve ortadan kalkınca herkes geniş bir nefes alacak ve ferahlık duyacaktır.

Kayrimübadil işine dair geçenlerde yazdığımız bir makale üzerine okuyucularımızdan bir çok mektuplar aldık. Gayrimübadillerin senelerce sıkıntı çektiklerini hepimiz biliyoruz. Fakat bu umumî ve sathî bilgi ile, bize gelen mektupların ifade ettiği ıztırap arasında büyük mesafe vardır.

Binlerce vatandaş kendilerinin veya babalarının biriktirdiği malı, eski yurtlarında bırakmışlardır. Türkiye ve Yunanistan, mazi tasfiye ederek candan dost olmağa karar verdikleri zaman Türk ve Yunaln tebaasına ait mallara bir pürüz gözile bakılmış ve iki nevi mallar arasında bir takas hazırlanmıştır.

Takas elbette bir hesaba dayanıyordu. Bunun için bu vatandaşlar haklı olarak beklemişlerdi: Rumelide bıraktıkları mallarına gelince az, çok yakın bir mala anayurtta kavuşacaklar...

Ne çareki hesap doğru çıkmadı. Ya iptidadan yanlış tahminler yapılmıştı. Yahut ta gayrimübadillere ait olması lâzım gelen mallara sonradan türlü türlü sahipler çıkmıştı. Nüfus kayitlerinin karışık olmasından eski sahipler veya sahip olduğunu iddia edenler istifade etmişler, hem gayrimübadillerin Rumelide bıraktıkları araziye, hem de anlaşma mucibince gayrimübadillere ait diye ayrılan yerlere sahip çıkmışlardır. Fert halinde bulunan ve hiçbir zaman kuvvetli bir cemiyet kuramıyan gayrimübadillere karşı diğer taraf cemaat halinde ve tam teşkilâtla çalışmıştır.

Netice şu olmuştur ki on bin vatandaşın büyük bir kısmı, hiçbir iş tutamamış, güne gün, aya ay katmak suretile sonsuz bir intizar içinde seneler öldürmüşlerdir.

Dün kendini servet sahibi sayan yarını emin ve sağlam gören birçok zavallılar, sonu gelmiyen ümitler içinde bütün bir ömür çürütmüşler ve acı ıstıraplar çekerek sürünmüşlerdir.

Mazinin haksızlıklarını ve hatalarını tamir için bugün bu vatandaşlara yapılabilecek en büyük iyilik, hükûmetin düşündüğü gibi, tam ve katî bir tasfiye hazırlamaktır.

Gayrimübadil bonosu diye tevzi edilen bonoların büyük bir kısmı, gayrimübadil mallarına veya paraya çevrilmiştir. Bu çevirmede tali ve tesadüf en büyük rolü oynamıştır. Kimi bonoların kıymetli zamanında iyi birkaç parça mala kavuşmuşlar, kimi de düşkün zamanda azla kanaat etmişlerdir. Zaruret dolayisile satanlar da kimi iyi, kimi düşük zamanda satmışlardır.

(Devamı 5 incide)

Avusturya, Hitlerin Ültimatomuna Göre Kabinesiee Nazi Elemanları Alıyor

Avusturyada Viyana, Hitlerin Boyunduruğuna Giriyor!..

Londra, 15 (Hususî) — Avusturya meselesi günün en mühim meselesi sayılıyor. Avusturyanın mukadderatı mühim bir buhran geçirmektedir. Çünkü İtalyanın Avusturya ile olan alâkasını, Almanya ile ittifakına toz dokundurmamak için feda ettiği anlaşılıyor. Bu yüzden Avusturya, Her Hitlerin her dediğini yapmak vaziyetinde bulunmaktadır. Son Hitler - Şuşnig mülâkatı neticesinde Avustur ya kabinesine Avusturya Nazilerinin alınması kararlaştığı muhakkak görünüyor. Anlaşılan Her Hitler zabıta kuvvetlerine hâkim olacak, Dahiliye ve orduyu idare edecek Harbiye nazırlarının Nazilerden seçilmesi üzerinde ısrar etmiş ve Dr. Şuşnige bu yolda bir ültimatom vermiştir. Ultimatomun müddeti yarın (bugün) saat on altıda hitam bulacaktır. Havasın aldığı bir habere göre, yeni Avusturya kabinesinde Dr. Şuşnig Baş vekillik ile Harbiye Nazaretini de ruhte edecek, ve Zermottoyu muavin alacaktır. Schmids yine Hariciye Na zırı olarak kalacak ve Seiss İnguart Dahiliye Nazırlığına, Skubi emniyet müsteşarlığına ve Dahiliye Nazırı muavinliğine getirilecektir. Milliyetçi Sosyalist partisinin Avusturyada mümessili sayılan yüzbaşı Leopold

(Devamı 7 ncide)

Dr. Şuşnig

Romanyada Partiler İçin Kontrol Tatbik Edilecek

iki Kabine Bir Arada mı Çalışacak?

Bükreş, 15 (A.A.) — Romanyada rejimin her gün biraz daha sıkılaştığı hissedilmektedir. Dahiliye Nazırı, valilere gönderdiği talimatla, siyasî partilerin faaliyetlerine nihayet verilmesini, her türlü toplantıya, tezahürata ve beyanname dağıtılma - sına mani olunmasını bildirmiştir.

Valilere partilere ait binaların kapatılması salâhiyeti verilmiştir.

Memurların politika ile iştigalleri tekrar yasak edilmiştir.

Belgrat, 15 (Radyo) — Bükreşten gelen haberlerden anlaşıldığına göre, Romanyada siyasi vaziyet he - nüz tam manasile durulmuş sayılamaz. Kabine buhranı, patrik Miron, yeni kabineyi kurmasile halledilmiş demektir. Fakat gelen haberlere gö re, bugün Romanyada kabine iki kı-

(Devamı 7 incide)

Sovyet Rusyada Stalin Diyor ki: Tecavüzlere Karşı Hazırlanmalıyız!

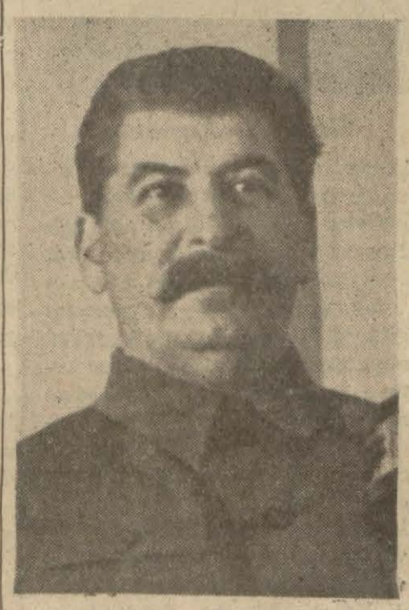

Sovyet Rusya Şefi B. Stalin

Londra, 15 (Radyo) — Röyter Ajansının Moskovadan aldığı malûmata göre, Sovyetler Birliği Şefi B. Stalin bugün Moskova gazetelerine beyanatta bulunarak Sovyetler Birliğinin dahili ve beynelmilel siyaseti hakkında izahat vermiştir.

B. Stalin, Rusya içinde sosyalist bir devletin teessüs ettiğini, fakat bu devletin burjuva devletlerle çevrilmiş olduğu için kapitalist devletlerin taarruzundan endişe edildiğini anlatmış, daha sonra yeni bir harp koptuğu zaman burjuva memleketlerindeki işçilerin Sovyet Birliğine yardım edecek şekilde, ve Rusyadaki işçilerin de daha başka memleketlerdeki işçilere yardım edecek tarzda organize edilmiş olmaları lâzım geldiğini anlatmış, en nihayet, Sovyet Birliğini her taarruza karşı korumak için Kızıl Orduyu ve bütün müdafaa kuvvetlerini azami derecede hazırlamak lâzım geldiğini ilâve etmiştir.

Başvekilimizin Yeni Beyanatı

Hükûmet Kanunlar İçin Yeni Bir Çığır Açıyor

Sigortalıların Emniyetini Temin Hakkındaki Lâyiha Halkın Tetkikine Arzediliyor

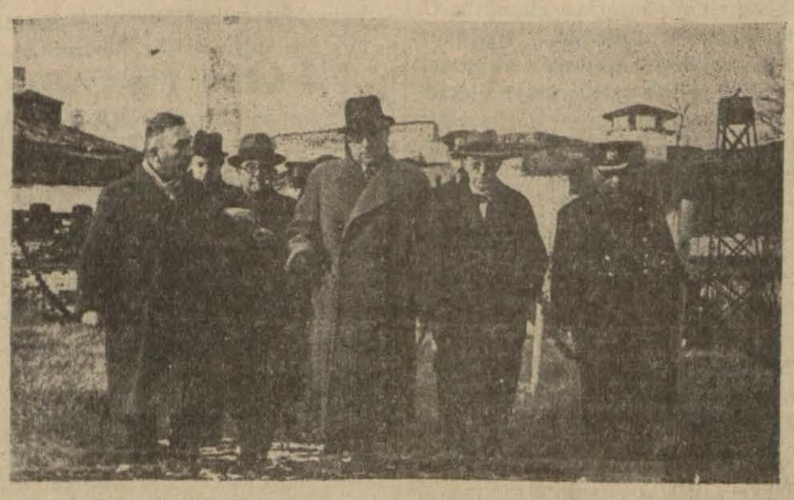

Başvekilimiz B. Celâl Bayarın son faaliyet resimlerinden: Tersaneyi tetkik ederlerken...

Hükûmetin sigortalar hakkında hazırladığı kanun projesini bugün beşinci sayfada neşre başlıyoruz. Hükûmet bu projeyi, sigortacıları halkın tamamile emniyetine lâyık bir hale koymak için hazırlamıştır. Hal kımız arasında görünür, görünmez kazalara ve hayatın zarurî âfetlerine karşı türlü türlü sigortaların yardımiyle korunma meyli henüz iptidaî bir derecededir. Bu meyil ve istidat ancak tam bir emniyet sayesinde artabilir. İşte, hükûmet yeni kanun projesini bu düşünce ile hazırlamıştır. Yalnız bu kadarla da kalmıyarak bütün halkı alâkadar eden bu projeyi ajans ve gazeteler vasıtasiyle yaymak ve kanun haline gelmezden evvel halka bildirmek gibi bir yol da tutmuştur.

Hükûmet, memleketimizde kanunların halkın arzu ve ihtiyaçlarına uygun bir surette hazırlanması bakımından bu suretle çok mühim bir çığır açıyor. Bu sayede proje ip-

(Devamı 7 ncide)

14 Kişi Bir Tayyare İle Kayboldu

Roma, 15 (A.A.) — Pazar günü vukubulan bir kaza neticesinde, Pollensodan kalkan Cadix - Roma hattı yolcu tayyaresi Romaya gelmemiştir. Tayyarede 10 yolcu ve dört tayfa vardı. Tayyarenin takip ettiği yol üzerinde yapılan bütün araştırmalar neticesiz kalmıştır. Tayyareye kaybolmuş nazariyle bakılmaktadır.

İşlerimiz Ve Pahalılık Meseleleri

İktısat Vekili Mühim İzahat Verdi

İzmir, 15 (TAN muhabirinden) — Şehrimizde bulunan İktısat Vekili Şakir Kesebir tetkikle.ine devam etmektedir. Şakir Kesebir bugün İzmir Palasta gazetecilerle bir hasbihal yaptı. Sorulan muhtelif suallere cevaplar verdi. Ege, İzmir ve bütün Türkiyenin zirai, iktısadî meselelerine temas etti ve işçi vaziyeti üzerinde durarak dedi ki:

"— Hükûmetimiz ziraî, iktısadî, ticarî sahada her nevi iş zümresinin ihtiyaçlarını, dileklerini azamî ehemmiyet ve alâka ile derin bir şekilde tesbit etmekle meşguldür. Bütün tüccarın ve köylünün işi anaiş, büyük iş ehemmiyetini haizdir. Böyle bir inan takip ediyoruz.

(Arkası 7 incide)

Adanadaki Nüthiş Facia!

Diri Diri Gömülen Kadın Dün Öldü

Adana, 15 (TAN muhabirinden)— Mezara konurken dirildiğini bildirdiğim kadın, bugün hakikaten vefat etti. Hastanede gösterilen bütün dikkat ve ihtimama rağmen yaşayamadı. Hâdiseden iki doktor ve bir hemşire mesul görülmektedir. Ceset üzerinde bugün otopsi yapıldı. Ölmemiş bir hastanın niçin mezara götürüldüğü, hastaya nasıl bir ilâç verildiği, doktor raporu olmadan cenazenin neden hastaneden çıkarıldığı tahkik edilmeketdir. Müddeiumumilik ve Sıhhiye Müfettişliği alâkadarların sorgusunu yapmıştır. Ölen kadının adı Cemiledir. Cemile, öldü zanniyle, gasil taşı üzerinde saatlerce bekletilmiş, kaynar sularla yıkanmıştır. Bu esnada henüz sağ olan Cemile, bir taşın üzerinde saatlerce yatarak ve kaynar sularla yıkanarak kuvvetli bir soğukalgınlığı kapmış ve bundan dolayı ölmüştür.

Mahcuz Eşyayı Kaçırmış!

Avni Bayer Hakkında Iddia Makamının Davası

Suçlunun Kazancını Sakladığı İçin Hapis Kararı Istendi

Maliye tarafından da takip edilen dişçi Avni Bayer

Dün sabah Asliye Birinci Ceza Mahkemesinde dişçi Avni Bayer aleyhine açılan (mahcuz eşyayi kaçırma ve satma) davasına devam edildi. Bu davada Tirayko adlı bir suç ortağı da vardı.

Muhakeme listesinde Avni Bayerin adı Hüseyin Avni olarak yazılmış, mübaşir de öyle seslenmişti. Mahkemeye suçlu Tirayko geldi. Geçen celsede Avni Bayer hakkında ihzar müzekkeresi çıkarıldığı halde polis müzekkerenin infaz edilip edilmediği hakkında mahkemeye cevap göndermemişti. Mahkemede müdahib sıfatile alacaklının vekili avukat Faruk Haznedar da bulunuyordu. Suçlu Tirayko, Hüseyin Avninin Sileye gitmiş olduğunu söyledi. Avukat Faruk Haznedar da suçlunun adının Hü

(Arkası 7 incide)

MİTHAT PAŞANIN OĞLUNUN HATIRALARI

Yazan: Ali Haydar Mithat

[Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.]

Ayrı Sulh Teşebbüsü Bir Neticeye Varmıyor

No: 74

Poincare, Türkiye ile ayrı sulh hakkındaki hâtıralarına şu şekilde devam ediyor :

"Piyer Lotiden aldığım son mektup beni sinirlendirdi. Meseleyi Delkase ile konuştuk. Şu neticeye vardık ki Türklere olan eski sevgisi, Piyer Lotinin gözlerine perde çekmiştir. Kendi kendini aldatıyor. Lotiye şu cevabı göndermiye karar verdik:

"Genç Türkler, İstanbulda zulüm yoliyle hükûmet sürüyorlar. Sulh fikrinde samimî iseler, Talât İstanbuldan ayrılmak kararını verir. Bu noktada gösterilecek özrü ortadaki maksadın ehemmiyeti karşısında meşru sayamayız. Suikast hakkında Fransa ve İngilterenin Atinadaki sefirlerine atfedilen haberler, delice bir iftiradan başka birşey değildir.

Müteveffa Piyerlöti

Cavit, Berlinde resmî bir sıfatla bulunmuyor. Kendisi le görüşmek için müttefiklerimizle beraber murahhaslar gönderirsek bir tuzağa düşebiliriz. Diğer taraf bu teşebbüsü bizim zaafımıza bir alâmet diye karşılar. Türkler şartlarının en mühim noktalarını tesbit etsinler, bize bildirsinler. Ancak ondan sonra Cavitle, veya müzakereye tam salâhiyetli diğer birile muhavereye girişmek hakkında bir karar verebiliriz. Beklediğiniz cevabı dün akşam veremedim. Mesele mühimdir. Esaslı surette tetkik ihtiyacını duydum."

Bu cevabım üzerine Loti bana ısrarlı bir mektup gönderdi. Bu mektupta diyor ki :

"Vasıtaya cevabınızı bildirdiğim zaman fena halde bozuldu. Derhal Cenevreye hareket etti. Türklerin son şartlarınızı kabul edeceklerine ihtimal vermiyorum. Mükâlemeye başlamadan şart bildirmiye razı olmadıklarını iptidadan söylemişlerdi. Türklerle olan müzakerenin verebileceği netice, Türkiyenin Almanyayı bırakıp bizim tarafa geçmesi olabilir.

Hiç olmazsa Talât şahsen gelirse iptidadan şart bildirilmesinde ısrar etmiyeceğinizi bana yazınız. Çünkü temaslarımın başlangıcında kendisine o şekilde tebliğde bulunmuştum. Zannetmem ki hükûmetim, verdiği bir süzden caymayı düşünsün. Dediğim gibi, Cavit yerine Talâtın gelmesi imkânı temin edilirse eski vaitte durulacağını ve iptidadan şart istenmiyeceğini bana teyit ediniz.

Bu işteki arayıcı faaliyetime son vermeden evvel şu noktayı tekrar eylemek isetrim: İş son safhadadır. Talât ve Enverin hayatına karşı bir suikast hazırlandığına ben kaniim. Zira iki ay evvel suikastçılardan biriyle temasa geldim. İki sefirin bu işe karışması elbette iftiradır. Sizin fikrinize iştirakle ben de bunun delice bir iftira olduğuna kaniim."

Lotiye tekrar cevap gönderdim ve dedim ki:

"Eski vaadi teyit ediyorum. Talât gelirse kendisinden tahriri teminat ve şart istenmiyecektir. Fakat Cavitle müzakereye gelince iptidadan teminat almadan hükûmetim, kendisile konuşamaz."

Poincare'nin hâtıralarından, vaktile kendi hâtıra defterime geçirmiş olduğum bu kısımları, birçok vatandaşların böyle bir ayrı sulh teşebbüsünden haberdar bulunmadıklarını düşünerek buraya geçirdim.

Poincare'nin hâtıralarından şu cihetler anlaşılıyor ki Fransa Rusyanın İstanbul hakkındaki emellerine körü körüne âlet olmak istememiştir. Fransızların bütün düşüncelerini, Rusyayı sonuna kadar Almanların korkunç kuvvetine karşı kullanmaktan ibaretti. Hattâ Rusya, İstanbulu eline geçirirse, kendini gayesine varmış sayacağına ve ayrı bir sulh yapıp harp sahnelerinden çekileceğine dair bile Fransada endişeler duyulmuştur.

Talât Paşa ile ayrı bir sulh müzakeresine Fransanın gösterdiği alâka dkikatle karşılanmıya lâyiktir. Poincare, Piyer Lotinin teşebbüsünü bir tuzak diye mi kullanmak istemişti. Müzakereye başlansaydı kabul edilebilecek şartlara varılacak mıydı? Poincarenin hâtıralarından bu noktaları anlıyamıyoruz. Ancak şurası var ki ortada yalnız Delkase bulunsaydı şüpheye düşmek caiz olabilirdi. Fakat Poincare iktidarile tanınmış, müsbet düşünceli bir adamdı.

İşin cereyanı insana şu kanaati veriyor ki ayrı sulhü evvelâ Fransızlar düşünmüşler ve Türk dostu diye tanınması dolayısile Lotiyi vasıta diye kullanmışlardır. Herhalde Talât Paşa ile karşı karşıya konuşmıya büyük bir alâka duydukları âşikâr surette görünmektedir. Buna karşı Talât Paşa emniyetsizlik göstermiş ve Cavit Bey bir takım bahaneler ileri sürmüştür.

Benim bildiğime göre Bizim tarafımızdaki vasıta, Bern sefiri Selim Fuat Beydi. İşin içyüzünü ancak o bilebilir.

(Arkası var)

Zeytinyağ Fiyatları Birdenbire Fırladı

Burhaniye, (TAN) — Iyi cins zeytinyağları 15 — 20 gün evvel 28 kuruşken şimdi 35—38 kuruşa çıkmıştır. Hariçten talep azdır. Buna rağmen piyasanın normal olarak yerinde teslim 46—48 kuruş arasında istikrar bulacağı umuluyor.

★ Burhaniye, (TAN) — Belediye reisi Muhititn Taylı iki ay mezuniyet almış, belediye doktoru Rifat Cemil Evsen kendisine vekâlete başlamıştır.

Burhaniye, (TAN) — Karaağaç köyünde deve güreşleri yapılmıştır. Güreşleri Ayvalık, Edremit, Burhaniye halkından 6 bin kadar seyirci takip etmiştir. Bu sayede idman yurdu epeyce hasılat temin eylemiştir.

★ Burhaniye, (TAN) — Iki yıl evvel kurulan ağaç fidanlığından bu sene fili istifadelere başlanılmıştır.

★ Burhaniye, (TAN) — Yeni yapılan asri hükûmet binasının üstü kapatılmak üzeredir. Bunun için ilâveten beş bin liralık tahsisat gelmiştir.

Gelecek sene hükûmet yeni binaya taşınacaktır.

Radyo Merakı Artıyor

Bozöyük, (TAN) — Burada çalışan 42 radyo makinesi ve üç acente vardır. Alaturka musiki neşriyatı arttıkça radyo abonelerinin çoğalacağı tahmin olunuyor.

YERLİ HABERLER

BELEDİYEDE :

Yeniden 40 Kadar Otobüsün Plâkası Söküldü

Tripleks denilen "dağılmaz cam" taktırmadıkları için plâkaları sökülen 30 otobüsten 20 si, şehrimizde mevcut camlardan tedarik ederek belediyeye müracaat etmişler ve dün plâkalarını geri almışlardır. Fakat, Belediye dün muhtelif hatlara işliyen otobüslerden yeniden kırkının plâkalarını sökmüştür.

Bunlar, ne zaman tripleks cam takarlarsa o zaman plâkalarını geri alabileceklerdir.

Diğer taraftan, taksi otomobillerinin dün öğleden sonra yeniden muayenelerine başlanılmıştır. Tripleks cam konmamış olanların plâkaları muvakkat olarak alınacaktır.

Piyasada tripleks camın çok az bulunduğu ve pahalıya satıldığı hakkındaki şikâyetler üzerine Belediye meseleyi Ticaret odasından sormuştur. Oda, henüz cevabını bildirmemiştir.

Öğrendiğimize göre, piyasada ancak 70 metre murabbaı tripleks cam vardır. Vaktile metre murabbaı 12 lira olan bu cam, bugün 25 ve 30 liradan aşağı satılmamaktadır.

Fakat işsiz kalan bir kısım otobüs ve otomobilciler, buna rağmen bu camdan tedarik etmiye başlamışlardır. Bu kadar az ve pahalı olan bu camın da hakikî tripleks olmadığı ve az bir zaman içinde renginin sararadığı şoförler tarafından iddia edilmiş, Belediyeye nümuneler getirilmiştir.

Et Ucuzluğuna Hazırlık

Et fiyatlarının uculatılması için tatbikata ait katî kararlar vermek üzere kurulan komisyon bugün partide ilk toplantısını yapacaktır.

—o—

MÜTEFERRİK :

Adliye Vekili Dün Ankaraya Gitti

Bir müdettenberi şehrimizde bulunmakta olan Adliye Vekili B. Saraçoğlu, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Adliye Vekili, Haydarpaşada, hükûmet ve Adliye erkânı, dostları tarafından uğurlanmıştır.

Yeni Tünel Hanı İnşaatı

Tünelin Galata cihetindeki antresinin üzerine yeni yapılacak binanın üç katlı olabilmesi için, bu sokakta mevcut bina ve dükkânların istimlâki lâzım gelmektedir.

Fakat, şirketin inşasına mecbur olduğu bir bina için istimlâk parasını belediye veremiyeceğinden bu paranın şirketten alınması zarurî görülmektedir. Bu istimlâkler yapılınca Tünelin Galata tarafındaki cadde ile Azapkapısına giden Mahmudiye caddeleri birleştirilecektir.

★ Askerlik dersleri gören kızlarımızın yalnız vazife esnasında askerî talimatnameye göre selâm resmini yapmaları mekteplere bildirilmiştir.

—o—

ÜNİVERSİTEDE :

Yabancı Dil Okulu İmtihanları Başlıyor

Üniversite yabancı diller okulunda Şubat terfi imtihanlarına bugün başlanacaktır. Bu imtihanlar şöyle olacaktır: Yabancı dilden terfi etmek ve ya mezun olmak istiyen talebeler, lektörlerin sınıflarda açacakları tahriri imtihanlara gireceklerdir. Bu imtihanlar 22 Şubatta bitecek ve kazananların adları 26 Şubatta ilân edilecektir. Yazılı imtihanda kazananlar 1 Mart salı gününden itibaren sözlü imtihanlara alınacaklardır. Yazılı imtihanlardan her lektör talebesine yabancı dille yazılmış bir metin verecek ve talebelerden bunun türkçeye tercümesi istenecektir.

★ Tuloz üniversitesi Medenî Hukuk profesörlerinden Gabriyel Marti, dün Hukuk Fakültesi birinci sınıf salonunda "yüksek mahkemelerin mahkeme içtihatlarını tevhidi" mevzulu konferans vermiştir.

ŞEHİR MECLİSİNDE:

Belediye talimatnamesi görüşülürken mühim itirazlar yapıldı

Şehir Meclisinin dünkü toplantısında, tente, siper, temizlik, ışık gibi resim ve vergileri ödememiş olanlardan bu resimlerin tahsili emval kanununa göre alınması yolundaki teklif ve encümen mazbataları olduğu gibi kabul edilmiştir. Mahmutpaşadaki birinci ilkmektebin genişletilmesi maksadile yapılacak istimlâk için konulan kıymtlere itiraz edilmiş, fakat neticede encümen mazbatası kabul edilmiştir.

İkinci celsede yeni belediye zabıta talimatnamesinin müzakeresine devam edilmiş, bilhassa otomobil, otobüslerle bunları sevk ve idare edenlerin tâbi olacakları hükümlere ait maddeler ehemmiyetli münakaşalara yol açmıştır. Şehir içinde işliyen otobüs ve otomobillerin seyriseferin selâmeti için ışıklarını karşıya değil aşağı, tam yere vermelerinin temini için yeni bir madde konulması kabul edilmiştir.

Taksi otomobillerinin hep bir örnek ve nefti renge boyalı olması mecburiyetini koyan madde saatlerce münakaşa edilmiştir. Hamdi Rasim, hem nefti olması, hem taksilerin muayyen bir fabrikanın malına hasredilmesinin haksızlık ve reklâm olduğunu söyliyerek ikisinin de serbest bırakılmasını istemiştir.

Refika Hulûsi Behçet, dünyanın hiç bir medenî şehrinde taksilerin bir örnek renkte ve ayni fabrika malı olmadığını ilâve etmiştir.

Mustafa Aşkın, Ankarada her iki hususun serbest olduğuna âzanın dikkat nazarlarını çekmiştir.

Refik Ahmet, böyle bir maddeye niçin lüzum görüldüğünü sorarken Hamdi Rasim "BİR KISIM VATANDAŞLARA İZTIRAP VERMEK İÇİN,, diye bağırmıştır.

Müzakere hararetlenmiş, makam namına Mecliste bulunan makine müdürü Nusret, bu mesele hakkında katî bir söz söylemiye salâhiyeti olmadığını öne sürerek bu maddenin valinin huzurile yeniden müzakere edilmesini istemiştir. Bir kısım aza Nusrete müzaheret ettiğinden ve Meclis Reisinin teklifile müzakere gelecek celseye bırakılmıştır.

Otobüslerin ebadı meselesi

Otobüslerin ebadına ait maddeler de yine çok şiddetli münakaşalara yol açmıştır. Çünkü, talimatnamede otobüslerin genişliği 2,30 metre olarak kabul edildiği halde Nusret, sokaklarımızın vaziyeti itibarile bunun 2,10 a indirilmesi için ısrar etmiştir.

Azadan bazıları bunun mevcut otobüslere de teşmil edilip edilmiyeceğini sormuşlar, bu takdirde ortaya yeni bir otobüs meselesi çıkacağı" çünkü otobüsçüleri hem bir müddet işten alıkoymak suretile, hem de tadilât için yeni masraflara mecbur bırakacaklarını söylemişlerdir.

Makine müdürü, çok az bir masrafla yapılabilecek olan bu değişikliğin emniyet bakımından çok lüzumlu olduğuna yeniden ısrar etmiş, bunun üzerine vaziyetin bir kere de Muhtelit encümen tarafından tetkiki muvafık görülmüş ve cumaya toplanılmak üzere içtimaa geç vakit nihayet verilmiştir.

DENİZ ve LİMAN :

Aksu Vapuru Kurtarıldı ve Sinoba Çekildi

Sinop civarında karaya oturan Denizyolları idaresinin Aksu vapuru, evvelki akşam yüzdürülebilmiştir. Gemi, Hora tahlisiyesinin yedeğinde Sinoba götürülmüştür. Yaraları orada kapatıldıktan sonra İstanbula getirilecek ve burada esaslı tamir görecektir. Vapura asgarî 50 bin liralık tamir konacağı tahmin edilmektedir. Gemi ancak bir hafta sonra gelebilecektir.

Denizbank İdare Meclisi İlk Toplantısını Yapıyor

Deniz Bank müdürü Yusuf Ziya Öniş, dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir. Orada, bir hafta kadar kalacak ve teşkilât işlerile meşgul olacaktır. Denizbank Meclisi idaresi, bu hafta içinde Ankarada ilk toplantısını yapacak ve teşkilâtın kuruluşuna ait ilk kararları alacaktır. Umumî müdür, Ankarada, teşkilâtın nihaî projelerini Başvekile ve İktisat Vekiline tekrar arzedecek ve teşkilâtın kurulmasına derhal geçilecektir. Bankanın İstanbul merkezinin kurulması işi ile umumi müdür muavini Nihat meşgul olacaktır.

Deniz Bank müesseselerine kıymet takdir edecek komisyon vazifesine başlamıştır.

★ Şehrimizde bulunan Gümrükler Umum Müdürü Mahmut Nedim, bu gün İzmire gidecek ve İzmir gümrüklerini teftiş edecektir.

★ Denizyolları hayvan nakliyatındaki tenzilâtlı tarifenin tatbikına dünden itibaren başlanmıştır.

—o—

Bir Tren Kazasında 2 Ölü, 6 Yaralı

Adana, 14 (Tan muhabirinden) — Osmaniye ile Mamure arasında bir katar, bu gece tamirat amelelerini taşıyan derezine çarpmış, iki kişi ezilmiş, altı kişi ağır surette yaralanmıştır. Kazaya sebep derezinde Fener olmamasıdır.

POLİSTE:

Bir Yanaşmayı Altı Yerinden Vurdular

Evvelki akşam Yeniköyde Mehmet isminde bir mandıra yanaşması, iki sabıkalı tarafından ağır surette yaralanmıştır. Hâdise şudur:

Yeniköy tepelerinde İtalyan tebaasından Jozef isminde birine ait bir mandıra vardır. Bu mandırada yanaşma olan Ali oğlu Mehmet, evvelce ayni mandırada çalışmış olan Kasım oğlu Ramiz ve Emin Ali isminde iki Lâzla kavgalıdır. Aralarında bir para meselesi vardır.

Evvelki akşam, hava kararıktan sonra, iki Lâz mandıraya gelerek Mehmetle yine kavgaya tutuşmuşlardır. Bu aralık kavga büyümüş, sabıkalılar, bıçaklarını çekerek Mehmedin üzerine çullanmışlardır. Vücudünün muhtelif yerlerinden altı derin yara alan Mehmet, kanlar içinde yere yuvarlanınca, iki mütecaviz tabanı kaldırıp kaçmışlardır. Mehmet tedavi altına alınmış, Ramiz ve Emin Ali hâdiseden beş saat sonra yakalanmıştır.

Ölü Bulunan Kaptan

Fatihte Çarşambada Cebecibaşı sokağında 3 numaralı evde oturan Akay idaresinin Sakarya motörü kaptanı Haşim odasında ölü olarak bulunmuş görülen, lüzum üzerine cesedi Morga kaldırılmıştır.

Mezar Başında Bir İhtilâf

Yedikulede Manav Ayvat sokağında 150 numaralı evde oturan ve ipek fabrikasında dülgerlik eden Aleko evvelki gün ölmüştür. Fakat, cenazesi mezara gömülmek üzere iken, ailesi, Alekonun henüz ölmediğini iddia etmiş, bunun üzerine, davet edilen hükûmet tabibi ve diğer iki doktor tarafından muayene edilerek defnine ruhsat verilmiştir.

★ Dün Sirkecide Cemal ve ortağı Asımın sinemasında bir yangın başlangıcı olmuş, tutuşan filmler ateş genişlemeden yetişilerek söndürülmüştür.

Ankaradan
Telefon ve Telgrafla

Ziraat Kongresi Hazırlığı

Ankara, 15 (Tan Muhabirinden)— Mart ayı içinde şehrimizde toplanacak ziraat kongresine iştirak edecek olan mütehassıs ve müdürler raporlarını ikmal etmektedirler. İktısat Vekili Şakir Kesebir buraya döndükten sonra kongrenin tarihi tesbit edilecektir.

Konuşulacak meseleler arasında zirai kalkınmamızı icap ettiren toprak mahsullerimizin dış memleketlerde sürümünü kolaylaştıracak kalitede olmasını temin işi de vardır. Bunun için bazı mıntakalarda mahsulün ekimi tevsi ve bazı mıntakalarda ise tahdit edilecektir. Bu arada tütün, üzüm, incir, pamuk, fındık, portakal ve sairenin standardizasyon tiplerine uygun olarak istihsaline itina edilecektir. Kongrede bu hususlar hakkında kararlar alınacak ve zirai teşekküllerin ne suretle idare edileceği hakkında raporlar okunacaktır. Bundan başka memleketi zirai gruplara ayırarak her kısım üzerinde iklim şartlarına uygun olarak faaliyete geçilmesi de esas tutulacaktır.

Mübadil Rumlar Ne Yapıyorlarmış?

Ankara, 15 (Tan Muhabirinden) — Dahiliye Vekâleti, alâkadarlara gönderdiği bir tamimde, mübadil Rumlar hakkında şunları bildirmektedir:

İki ay müddetle memleketimize gelmelerine izin verilen mübadil Rumlardan bazılarının bu kısa zaman zarfında tabiiyetimizi kabul etmiş bulunan Rumlardan alacaklarını tahsil gibi hukuki muamelelere giriştikleri görülmektedir. Mübadele dolayısiyle karşılıklı olarak Türk ve Rum ahalinin menkul ve gayrimenkul emvali evvelce tasfiye edilmiş olduğundan mübadeleden evvel vukua gelmiş alacaklarını tahsil etmek istiyen mübadil kimselerin tahsilâtına mâni olunması ve derhal geldikleri yere gönderilmeleri emredilmektedir.

İdarî Değişmeler

Ankara, 15 (Tan Muhabirinden)— Muğlaya bağlı Bozöyük nahiyesinin adı Yatağan olarak değiştirilmiş, Malatyanın Behisni kazası dahilinde bulunan Kapıdere mevkii o kazadan alınarak Maraşın Elbistan kazasına bağlanmıştır. Bundan başka Mardinin Cezre kazasına bağlı Hozat, Berik kazasına bağlı Şamrah ve Erzurumun Pasinler kazasına bağlı Karayazı nahiyeleri kaldırılmıştır.

Bursanın Yenişehir kazasına bağlı Atiye ve Derbent köyleri de bu kazadan alınarak İznike verilmiştir.

Bir Bakım Evi

Ankara, 15 (Tan Muhabirinden)— Ankarada Keçiören Çocuk Bakımevi yanında bulunan arsa dahiline yeniden yüz yataklı bir çocuk bakımevi yapılması kararlaştırılmıştır. Binanın inşasına pek yakınlarda başlanacaktır.

TAKVİM ve HAVA

16 Şubat 1938
ÇARŞAMBA

2 nci ay	Gün: 28	Kasım:	101
Arabi:	1356	Rumi:	1354
Zilhicce:	16	Şubat:	3
Güneş:	6,55 — Öğle:		12,28
İkindi:	15,22 — Akşam:		17,43
Yatsı:	19,14 — İmsâk:		5,16

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun Ege mıntakasında hava kapalı ve mevzi yağışlı, diğer yerlerde bulutlu geçmiş, rüzgârlar umumiyetle şimal istikametinde orta kuvvette esmiştir. Dün, İstanbulda hava kısmen bulutlu geçmiş, rüzgâr garbî istikametten saniyede 3 ilâ 4 metre hızla esmiştir.

Saat 14 te barometre 762,6 milimetre idi. Hararet en çok 14,4 ve en az 9,2 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Muvakkat Bir Tesviye

Ömer Rıza DOĞRUL

Almanya devlet ve hükûmet şefi B. Hitler ile Avusturya Başvekili Doktor Şuşning arasında vuku bulan uzun mülâkatın ilk neticesi, Avusturya kabinesini yerli milliyetçi sosyalist unsuru da kucaklıyacak şekilde değiştirmektir. Bu hareket Avusturyadaki Nazileri, hükûmet tarafından kovalanır, her teşebbüsü bastırılır, muzır ve tehlikeli bir unsur olmaktan çıkararak diğer unsurlarla barışık ve dost yaşar bir unsur haline getirmiye yardım edecektir. Fakat Avusturyadaki Nazilerin prensipi ve hedefi Avusturyanın bir an evvel Almanyaya katışmasıdır. Doktor Şuşning ile kendisine müzaheret eden unsurlarsa, Avusturyanın istiklâlini herhalde korumak ve Avusturyanın hâkimiyetini ve bütünlüğünü tanıtmaktır.

Son anlaşma neticesinde bir kere Almanya Nazilerinin Avusturya istiklâline karşı gayrimeşru hareket ve teşebbüslerde bulunmaları menedilmiş ve buna mukabil Avusturyadaki yerli Nazilerin hürriyetleri temin olunmuştur.

Bundan gerek Avusturya dahilindeki, gerek haricindeki Nazilerin aldıkları talimat dairesinde hareket ederek faaliyetlerini ya tahdit edecekler, yahut durduracaklardır. Fakat bu tahdidin veya durgunluğun muvakkat olacağı ve meselenin belki de yakında yeniden ortaya çıkacağı şüphe götürmez. O halde Avusturya meselesi, son mülâkat ile yalnız yatışmış ve Almanya Avusturyaya bir nebze daha yaklaşmıştır, belki de mukadderatını biraz daha Almanyanın eline vermiştir. Meselenin yatışma devresi geçer geçmez, bütün buhranlarile yeniden başgösterecegi beklenir.

İngiliz kabinesinde :

Londra gazetelerinin bir kısmı İngiltere kabinesinde, bilhassa Başvekil Mister Çemberlain ile Mister Eden arasında İtalya ile anlaşma bahsi üzerinde ihtilâf baş göstermiş olduğu üzerinde ısrar ediyor, hattâ bir Londra gazetesi, Mister Eden'in yakında kabineden çekilmek iztırarında kalacağını bildiriyor. Aradaki ihtilâfın, hakikaten bir aslı varsa, İtalya ile anlaşmak esası üzerinde değil, fakat anlaşmanın nasıl ve ne zaman başarılması lâzım geldiği üzerinde vuku bulduğu ayrıca ilâve olunmaktadır. Londra gazetelerinden Daily Ekspres'e göre Başvekil işi çabuklaştırmak, Mister Eden ise acele etmemek lehindedir. Ayni gazete İtalyanın, Habeşistanı inkişaf ettirmek için bir istikraz temin etmek istediğini ve bunun da anlaşma şartı olarak ileri sürüldüğünü anlatıyorsa da böyle bir istikrazın İngilizler tarafından iyi karşılanmıyacağını, olsa olsa City maliyecilerinin böyle bir istikrazı temin edeceklerini anlatıyor.

İtalya ile anlaşmak bahsinde sürat ile teenni arasında başlıyan bu mücadelenin ne netice vereceğini şimdiden kestirmek kolay değildir. Hâdiselerin seyrini gözetlemekten başka çaremiz yoktur.

PORTEKİZ :

İngiliz Gazetelerine Cevap Veriliyor

[illegible]

"Bazı İngiliz gazeteleri Portekiz milletinin mukadderatından mesul ortada bir hükûmet yokmuşcasına hareket etmektedir. İttifak bir memleketin diğerine merbutiyeti demek değildir. Portekiz siyaseti komünistliğe aleyhtardır. Bu aleyhtarlık İngiliz işçi partisinin hoşuna gitmiyebilir."

HARİCÎ HABERLER

UZAK ŞARK :

Yeni Bir Bombardıman 1200 Çinli Öldürdü

Nevyork, 15 (Hususi) — Japonlar Lunghai demiryolunu tehdit etmekte olduklarından bütün Çin askeri şeflerinin iştirakile Hankovda bir toplantı yapılmıştır.

Lunghai hattının 100 kilometre kadar şimalinde Peiping — Hankov demiryolu üzerinde Sinsiyan, Cengçov ve Hayfeng mevkilerinin elde tutulması, bu toplantıda kararlaştırılmıştır.

Çengçov mevkiinin Japon tayyareleri tarafından bombardımanı esnasında ölenlerin miktarı 500 ilâ 1200 kişi tahmin edilmektedir.

Çetin bir harp

Reuter'in aldığı malûmata göre; Çin ve Japon kıtaatı, Lunghai, demir yolunu ele geçirmek için Sarınehirin şimalinde çok çetin bir surette muharebe etmektedirler. Yüzbin Çin askeri düşmanın mütemadî topçu ateşine ve hava bombardımanına rağmen Uchei müstahkem mevkiini müdafaa için kahramanca çarpışmaktadır.

Nehrin şimal kıyısındaki Fenkkiude şiddetli diğer bir muharebe cereyan ediyor.

Çin haberlerine göre, Yançeu ve Çufu arasındaki hücum, Japonlara ağır zayiata mal olmuştur ve ölenler arasında general Nakaskime de vardır. Çin tayyareleri Sarınehir üzerinde Tsiman yakininde bulunan ve Japonlar tarafından tamir edilmiş bulunan köprüyü bombardıman ederek tahrip etmişlerdir.

Iki Çin fırkası Tsinningi tekrar işgale çalışmaktadır.

Londrada Lordlar kamarasında vuku bulan bir müzakerede Lord Plymouth, Ingilterenin Çindeki menfaatlerini korumak için her şeyi yaptığını söyledikten sonra misaller zikretmiş ve Yangtsi nehri üzerinde seyrüseferin temini, gümrükler meselesinin halli için çalışıldığını anlatmış, daha sonra sansür meselesine ve Şanghay belediyesi işlerinden bahsetmiştir.

Honghonk, 15 (A.A.) — Röyter Ajansı bildiriyor: Perleriver ağzında bulunan 7 vapura civardaki Japon harp gemileri tarafından bu sabah gönderilen subaylar, harp gemilerinin bokatizrisi her dakika bombardıman edebileceklerini ihtar etmişlerdir. Altı vapur bunun üzerine Hongkong'a gitmişlerse de yedincisi yolu na devam ederek arızasız ve hadisesiz nehre girmiştir.

Libya Manevrasının Mısırda Akisleri

Kahire, 15 (A.A.) — Mısır - Libya hududu istikametinde İtalyan kıtalarının yaptığı söylenen harekete burada hususî bir mâna atfedilmemekte ve bu hareketin sevkülceyşî bir gayesi olmadan yapılan bir yürüyüş taliminden ibaret olduğu söylenmektedir.

İSPANYA :

Âsi Askerler Hükûmetçilere İltihak Ettiler

Paris, 15 (Londra) — En son alınan haberlere göre, İspanyada muhtelif cephelerde yine şiddetli topçu ateşi olmuştur. Bilhassa Madridin cenubu şarkisinde Brunete ve Garama'da Cümhuriyetçi topçusu âsilerin Maramsa ve Endi demiryolu üzerindeki mevzilerini bombardıman etmiştir. Cuesta mıntakasında asiler akîm kalan bir ileri hareketine teves sül etmişlerdir.

Madride yakın yerlerde sükûnet vardır. Asilerin cenup ordusu kıtaları dün Oyan'ın garbindeki hatları de ğiştirmiye tevessül etmişlerdir.

Asiler Estramadura cephesinde dün gece saat 23 te nihayet bulan bir muharebeden sonra hedeflerine varmışlardır. Beş kat üzerinde tesis olunmuş hükûmetçi siperlerinin dördünü kanlı bir muharebeden sonra zaptetmişler, beşincisini de geceleyin müşterek topçu ve piyade ateşinin müzaheretile ele geçirmişlerdir.

Bawalea gecidinin en hâkim noktası bomba hücumu ile işgal edilmiş tir.

Bununla beraber muhtelif cephelerde bazı asi askerlerin tam techizatlarile beraber Cümhuriyetçi kuvvetlere iltica ettikleri görülmektedir.

Londra, 15 (A.A. — Zannedildiğine göre, talî ademi müdahale komitesinin içtimaı, gelecek hafta nihayetine kadar tehir edilmiştir.

Kısa Haberler

★ İtalyada Brezilya hükûmeti hesabına üç denizaltı gemisi inşa edilmiştir.

★ Fransada gazete fiyatları 50 santime çıkarılacaktır. Fakat vilâyet gazeteleri buna muhaliftir.

★ Brezilyada bütün siyasi teşekküllerle gençlik kurumları ilga edilmiştir.

★ Yugoslavya hükûmeti nafıa işleri için 500 milyon dolar tahsis etmiştir.

Şimal Kutbunda :

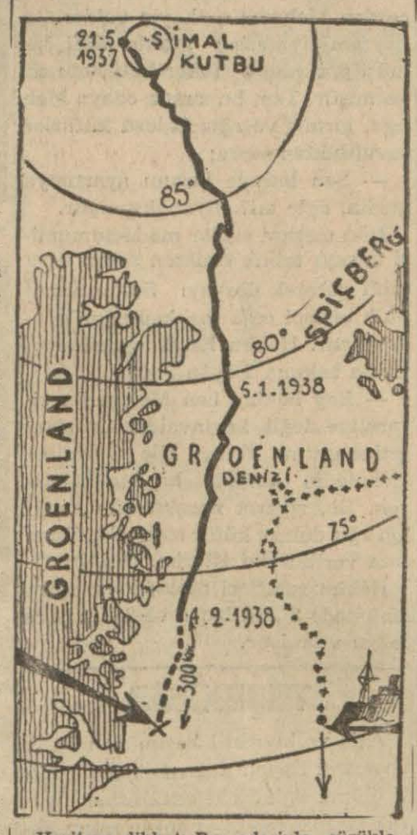

Haritaya dikkat: Buz adasiyle sürüklenen Sovyet ilim heyeti, son haberlere göre, günde 55 kilometre kaymaktadır. Kurtarma ameliyesinde güçlüklere tesadüf edileceği söyleniyor. Kalın siyah çizgi buz adasının kayma istikametini, noktalı çizgi de buz kıran vapurunun ilerleyiş hattını gösteriyor.

★

Buzkıran Vapuru Yolda

Moskova, 15 (A.A.) — Tass Ajansının bildirdiğine göre, Murman buz kıranı, dün 71 derece 22 arzı şimalî ve 19 derece 49 tulü garbî mevkiine varmıştır. Murman, Taymir ile birlikte ilerilemektedir. Kaptan, Papanin grupunun üzerinde bulunduğu bankize yaklaşılmakta olduğu kanaatindedir.

İRLANDA :

Cümhuriyet Rejimi İçin Bir Program

Dublin, 15 (A.A.) — İrlanda işçi partisi, neşrettiği programında, gayesinin Demorkatik müesseseler çerçevesi dahilinde bir çalışan halk cümhuriyeti tesisi olduğunu bildirmektedir. Parti, bankaların devletleştirilmesi ve memleketin ekonomik ve zirai inkişafını temin hususunda tatbik edilecek müessir usullerin tetkiki için bir millî ekonomi konseyi kurulması taraftarıdır.

Bir İntihabın Neticesi

Belfast, 15 (A.A.) — Gueen University intihabatının neticeleri: İtti hatçıların dördü de intihap edilmiş lerdir. Bu suretle ittihatçılar parlâmentoda 39 mebusluk kazanmışlardır. 8, müstakil ittihatçılar 2, sosyalistler 1, müstakil sosyalistler 1, mebusluk almışladır.

Balkan Antantı :

Konsey İçtimaı İçin Muvafakat Cevapları

Atina, 15 (A.A) — Atina Ajansı bildiriyor:

Romanya, Türkiye, Yugoslavya Hariciye Nazırları, Balkan Antantı Konseyi Reisi B. Metaksas'ın Balkan Antantı Konseyi içtimaının 25 Şubata tâliki hakkındaki teklifine muvafakat cevabı vermiş olduklarından, Balkan Antantı Konseyi Ankarada 25 Şubat tarihinde toplanacaktır.

●

[TAN — B, Metaksas 23 Şubatta, Dr. Stoyadinoviç te 24 Şubatta şehrimize geleceklerdir.]

ALMANYA :

Suçlu Papaz 5000 den Fazla Mektup Aldı

Berlin, 15 (A.A.) — Protestan papası Niemoeller'in muhakemesinin gizli cereyan edeceği haberi üzerine bütün Almanyada Niemoeller lehine o derece bir sempati uyanmıştır ki kendisine muhakemenin başlangıcından beri 5,000 den fazla mektup gelmiştir.

Resmî makamlar mahkeme ile Niemoeller'in müdafileri arasındaki güçlüklerin, 19 Şubat celsesinde ortadan kalkacağını ümit etmektedir. Niemoeller, yalnız kendi avukatlarını tanımaktadır. Devlet tarafından tayin edilecek bir müdafi almayı kabul etmiyecektir.

RUSYA :

Hava Şefi Alkins Azledildi

Moskova, 15 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Sovyet askerî tayyarecilik şefi Alknis'in azli, İzvestiya gazetesinin dünkü nüshasında verdiği bir haber ile teeyyüt etmiştir. İzvestiya, Alknis'in ismini zikretmemekle beraber, Sovyet askerî tayyarecilik şefliğine General Likitinovun tayin olunduğunu bildirmektedir. General Liktinov "V-6" balonu kurbanlarının cenaze töreninde alayın başında gidenler arasında bulunuyordu.

AVUSTURYAYA BİR BAKIŞ :

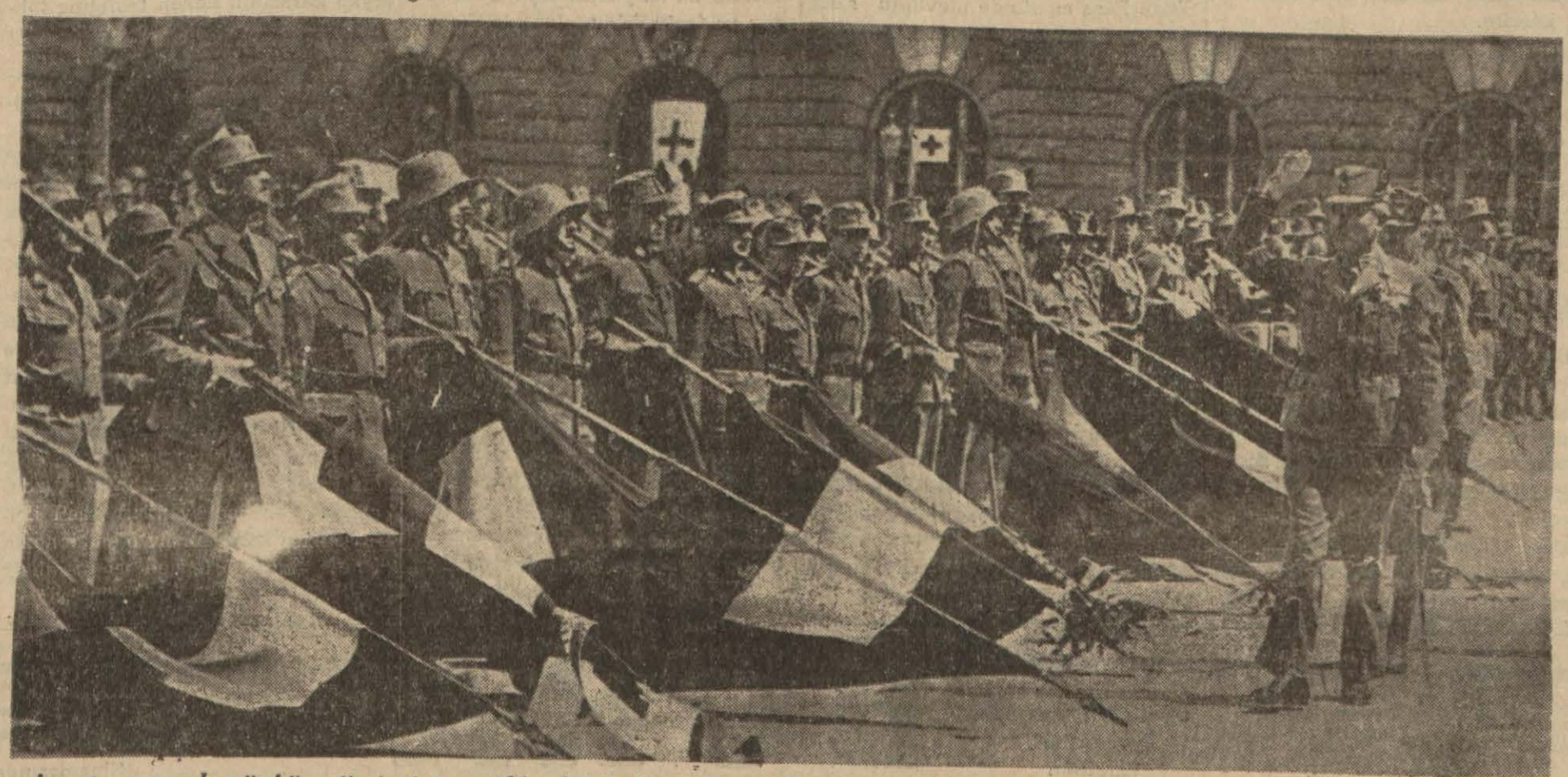

Avusturyanın bugünkü rejimi, bazı mühim hâdiseler karşısında bulunmaktadır. Son Hitler - Şuşnig görüşmesi, Avusturyada bazı siyasî değişmelere meydan veriyor gibidir. Hattâ, Almanya nın, bir hamle ile Avusturyayı ilhak edebileceği bile bahis mevzuu oldu. Bu münasebetle Avusturya ordusuna ait şu resmi koyduk.

FELEK

Saygı Olmazsa !

[Yazan: B. Felek]

Aramızdaki muaşeret rabıtalarını tanzim eden terbiye ve nezaket kaidelerini mühimsemiyenler, ve bunlara uymak istemiyenler mevcut oldukça, münasebetlerimize düzen vermek için, belediyeden, polisten, bekçiden yardım istememiz pek semere verecek şey değildir. Bir arada oturan, hele şimdiki gibi muhtelif aile ve eşhası bir çatı altına toplıyan devirlerde insanların biribirini rahatsız etmemesi sade bir terbiye değil biraz da mütekabil hak ve vazife icabı olmak gerektir.

Bu lüzum, ortada gürültü edilmiyeceğine ve halkın şu saatten bu saate kadar tedirgin edilmiyeceğine dair zabıta nizamatı olmasa bile yine tereddütsüz hürmet edilecek birşeydir. Eskiden seyrek evli mahallelerde bile bir evden ötekine gürültü gitmemesi düşünülür, hattâ sokakta çocukların şamata etmemelerine dikkat edilirdi. O zamanlar gürültü yasağı da yoktu.

Bugün yasak var. Gürültü de beraber.

Her saygısız ve terbiyesizin peşine bir polis takılamaz. Gece saat on ikiye, bire kadar radyo ve gramofon çalan saygısız komşusundan şikâyet edenler bir araya toplansa kocaman bir miting olur.

Sabah saat betşe kalktığı için başkalarının sekize, dokuza kadar uyumasını bir türlü hazmedemiyen kapıcı ve uşakların o saatlerde halı silkmeleri sade terbiyesizlik değil küstahlıktır da. Lâkin dediğim gibi herkesin peşine bir zabıta memuru katılamaz.

İçtiği rakı feryat haline inkılâp eden mayhane kaçkınlarının gece yarısından sonraki nâraları ne terbiyeye, ne zabıta yasağına uygundur. Lâkin her bedmestin arkasına bir polis konulamaz. Gece —kimbilir kim içer?— Derin derin salep veya boza satan satıcının ticaretine mâni olmak kimsenin aklına gelmez. O saatte herkesin uyuduğu da bunların aklına gelmediği gibi.

Sabahleyin alaca karanlıkta süprüntü toplıyan çöpçünün tenekelerle, araba kapakları ve tekerleklerile gürültü etmesi bir nizamın müsaadesine dayanmaz. Lâkin ifayı vazife halindeki bu belediye memuruna da ses çıkaran olmaz. Her çöp arabasının ardına bir tanzifat müfettişi katacak değiliz ya! Ve bütün bunlar birleşir şehirde gürültü olur. Şehirli rahatsız olur. Belediye zabıtası meşgul olur. Çünkü bir yerdeki düzeni sade nizam, polis, jandarma temin edemez. Saygı olmalıdır, saygı! O da bizde hak getire!

Onun için biz daha çok zaman bu gürültüleri dinleriz.

Eti Türklerinin Mümessili

Şef Atatürke Tazimlerini Dün Arzetti

Evvelki gün şehrimize gelen Hataydaki Eti Türklerinin dinî ve siyasî mümessilleri olan meclisi umumî azasından Bay Abdülhamit Hayyat, Antalya saylavı Bay Tayfurla beraber dün Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsusa imza etmiş ve Reisicümhur Atatürke Yaver Bay Naşit vasıtasile tazimlerini arzetmistir.

İNGİLTERE :

Harp Zamanında İngiltere Karanlık!

Londra, 15 (A.A.) — Dahiliye Nezareti tarafından yapılan bir tamimde harp zamanında ışıkların [illegible] te olduğu gibi yalnız tehlike verildiği zaman değil daimi bir surette söndürülmesi lâzımgeleceği bildirilmektedir.

Tayyare Grevi

Londra, 15 (A.A.) — Haviland tayyare fabrikasında bir işçiyi müteessir eden ücret meselesi üzerine başlamış ve on beş gündür devam etmekte olan grev nihayetlenmiştir. 2000 işçi yarın tekrar ise başlıyacaktır.

Mahkemelerde

HIRSIZLIK:

Bir Hanın Kurşunlarını çalanlar tevkif edildi

Dört Kafadar, 300 Kilo Kurşunla Beraber Yakayı Ele Verdiler

Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Hâkimi, dün bir kurşun hırsızı davasına başlamış, ve dört kişiyi tevkif etmiştir... Hâdisenin tafsilâtı şudur:

İki aydanberi meçhul eller, Valde Hanının kurşunlarına musallat olmuş, her gün bir parça kurşun aşırıldığı görülüyor, fakat hırsızlar yakalanamıyormuş. Nihayet dün sabah polis ayni handa oturan Ali isminde bir gençle Cemal, Hasan ve Muhsin adlı üç arkadaşını 300 kilo kurşunla beraber yakalamıya muvaffak olmuştur. Suçlu Ali hâkim Reşide hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Bay hâkim, dün gece saat dörtte abdest bozmak için odamdan çıktım. Bir de baktım hanın damından aşağıya kurşun yağıyor. Bir müddet hayret ve korku içinde kaldım. Heyecanım geçtikten sonra seslendim:

— Heyt, o da kim?..

Biraz sonra altı soğuk el gırtlağıma sarıldı ve bana:

— Eğer sesini çıkarırsan, seni boğarız, dediler. Kurşunları komşumuzun odasına dağ gibi yığdılar. Ben korkumdan odama girdim. Sabahleyin polise haber verecektim. Fakat, polis daha erkenden vaziyeti öğrenmiş olacak ki beni yatağımda yakaladılar. Kurşunları ben çalmadım. Çalanlarla da ortak değilim.

Diğer üç suçlu, kurşunları hanın odasına istif ettikten sonra sıvışmışlar, fakat, polis onları adım adım takip etmiş ve nihayet üçünü de yakalamıştır. Bunlar, hâdiseyi tamamen inkâr etmişler ve Aliyi tanımadıklarını da söylemişlerdir. Mahkeme, dördü hakkında da tevkif kararı vermiş, şahitlerin dinlenmesi için muhakemeyi talik etmiştir.

İHTİLÂS:

Ölü Parasından Zimmetine 200 Lira Geçirmiş

Dün sabah Ağır Ceza mahkemesinde beş sene evvel ihtilâs suçiyle tevkif edilen Cerrahpaşa hastahanesi Debboy memuru Şevketin muhakemesine devam edilmiştir. İddiaya göre, Şevket hastahanenin ölülerin teçhiz ve teklifine ait tahsisatından 200 lira kadar zimmetine geçirmiştir. Dün mahkemede ehli vukufun, suçlunun isteği üzerine ikinci defa hazırladığı uzun rapor okunmuştur. Bu rapora göre, teçhiz ve tekfin masraflarında ölülerin isimleri kaydedilmediği, yalnız adetlerine göre para verildiği, meselâ 16-9-936 yılında Topkapı mezarcısı Hamdiye beher ölünün gömülmesi için 160 kuruştan 15 ölü parası verildiği anlaşılıyordu. Rapor okunduktan sonra suçlu, şunları söylemiştir:

— Bay Reis, hastahane idare heyeti benim istediğim defterleri göstermedi. Çünkü gösterseydi benim yerime başkalarının zan altına alınmaları lâzımgelirdi. Aradan beş sene geçmiştir. Başka bir diyeceğim yok. Yalnız rapor hakkındaki itirazlarımı hazırlamak için mühlet verilmesini isterim.

Mahkeme bu talebi kabul etmiş, duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Bir Tahsildarın Muhakemesi

Dün Ağır Ceza Mahkemesinde Telefon idaresinden mühim mikdarda ihtilâs yaptığı iddiasile tevkif edilen tahsildar Muhsin oğlu Cemalin muhakemesine başlanmıştır. Celse açılır açılmaz suçlu Cemal:

— Bay Reis, beni ayni davadan dolayı Asliye Üçüncü Ceza mahkemesinden de sorguya çektilre. Benden sonra telefon idaresinde bazı suçlar daha tesbit ve bir arkadaşım daha tevkif edilmiş, birisinin gayri mevkuf olarak muhakemesine karar verilmiştir. Üçümüzün muhakemesine orada başlanmıştır. Muhakemelerimizin tevhidini istermi, demiştir.

Mahkeme Asliye Üçüncü Ceza Mahkemesinde açılan davanın mahiyetini sormak için davayı talik etmiştir.

MÜDDEİUMUMİLİKTE:

Bir Kavgaya Karışan İki Genç Kız

Evvelki gece Viyana birahanesinde bir kavga olmuş, bar sahibinin kızları Yuhana ile Gretürüt te bu kavgaya iştirak etmişlerdir. Polis bu iki genç kızı da suçlu olarak yakalamış ve farik ve mümeyyiz olup olmadıklarının tesbiti için Müddeiumumiliğe göndermiştir. Müddeiumumilik Tabibi Adlî Enver Karana muayene ettirmiştir. Verilecek rapora göre tahkikata devam edilecektir.

MEMNU MINTAKADA:

Suçlu Iki Gencin Davasına Ağır Cezada bakılacak

Asliye Birinci Ceza Mahkemesi dün bir memnu mıntakaya girme davasına başlamıştır. Hâdisenin Kasım oğlu Mehmet Ali ve Mustafa kızı Zekiye adlı iki suçlusu vardır. Polis, adresini değiştiren Zekiyeyi bulamadığı için, Müddeiumumî, Zekiyenin davasının ayrılmasını istemiş, mahkeme bu şekilde karar verdiketn sonra Mehmet Alinin sorgusunu yapmıştır. Mehmet Ali şunları söylemiştir:

— Bay Reis; ben geçen Mayısın 24 üncü günü Zekiye ile beraber Yeşilköye gidiyordum. Şosenin dolambaçlı bir yeri vardı. Yorulmuştuk. Şoseyi dolaşmaktansa, kestirme gidelim, dedik. Burasının memnu mıntaka olduğunu bilmiyorduk. Zekiyenin de şimdi nerede olduğunu bilmiyorum. Buradan gündüz saat 2,5 ta geçmiştik.

Müddeiumumilik bu davayı Ceza Kanununun 138 inci maddesine göre açmıştı. Halbuki bu madde sonradan tadil edildiği için Müddeiumumî İhsan şöyle bir iddia serdetti:

— Suçlu mahkemenize Ceza Kanununun 138 inci maddesile sevkedilmiş ise de 3089 numaralı kanunla bu madde tadil edilmiş ve ayni kanunun 135 inci maddesinde memnu mıntakaya girenler hakkında yeni hüküm konulmuştur. Bu maddeye göre, davanın ağır ceza mahkemesinde görülmesi lâzımdır. İcabı yapılmak üzere dosyanın geri verilmesini isterim.

Mahkeme, davaya ağır ceza mahkemesinin bakabileceğini kararlaştırarak dosyanın Müddeiumumîliğe iade edilmesine karar vermiştir.

ZİNA:

Papaz Hakkındaki Karar Tasdik Edildi

Bundan bir müddet evvel Balatta Tursina manastırında bir zina suçu işlerken cürmü meşhut halinde yakalanan ve dört ay hapse mahkûm olan papaz Dositos ile suç ortağı Eleni, haklarındaki kararı temyiz etmişlerdi.

Temyiz mahkemesi, bu kararı tasdik etmiş ve evrakı İstanbula göndermiştir.

HAKARET:

Üç Gün Hapse Mahkûm Oldu

Esma isminde genç bir kadın, evvelki gün Samatyada oturan tüccardan Mehmedin kayin valdesinin bayram ziyaretine gitmiş, elini öpmüş, götürdüğü şeker kutusunu da vermiştir. Tam bu sırada odaya Mehmet, girmiş ve ağız dolusu küfürler savurduktan sonra:

— Sen buraya karımı ayartmıya geldin, öyle mi? diye çıkışmıştır.

Dün meşhut suçlar müddeiumumîsi davayı tetkik ettikten sonra suçu sabit görerek dosyayı Sultanahmet Sulh birinci ceza mahkemesine göndermiştir. Hâkim Reşit, muhakemelerine bakmış, Bayan Esma:

— Bay hâkim, ben Mehmedin ziyaretine değil, kayinvaldesinin ziyaretine gittim. Hediye bile götürdüm. Mehmedin karısile hiç bir alâkam yok. Bu, ziyaret nezaketimin karşılığı ağız dolusu küfür oldu. Kendisine ceza verilmesini isterim, demiştir.

Hâkim şahitleri dinledikten sonra Mehmede 3 gün hapis ve 2 lira para cezası vermiştir.

TEŞEKKÜR

Aziz ve kıymetli karım ve müşfik anamızın Bayan Enise Dincelin acıklı ölümü dolayısile cenazesine iştirak ve bizi teselli buyuran sayın akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı minnet ve şükranlarımızı arza kudretyap olamadığımızdan muhterem gazeteniz vasıtasiyle şükranlarımızın kabulünü rica ve hürmet eyleriz.

Sabık Mülkiye Müfettişi
Halil Rifat Dincel
Güzin ve Leman Dincel

TEŞEKKÜR

Ailemizin yegâne istinatgâhı, çok sevgili zevcim ve babamız ve kardeşimiz, İstanbul Zaman manifatura Limited Şirketi sahiplerinden merhum Bay Ahmet Sabri Oğanın cenaze merasimine iştirak ve çelenk göndermek hususunda bizzat ve tahriren büyük acılarımıza iştirak etmek lûtfunda bulunan bilûmum akraba ve ahbabımıza muhterem gazeteniz vasıtasiyle teşekkür ve minnettarlığımızı arzederiz.

Eşi	Oğlu
Fitnat Oğan	Osman Senai Oğan
Oğlu	Kızı
Recep Oğan	Leman
Hemşiresi	Kardeşi
Hafıza Seynur	Recep Ali Oğan

Teşekkür

Hemşiremin İstanbulda vefatı üzerine dost ve tanıdıkların taziye için gönderdikleri telgraf ve mektuplara ayrı ayrı teşekküre fazla teessür dolayısiyle imkân bulamadığımdan, teşekkür ve saygılarımın iblâğına muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederim.

İzmirde kâğıtçı Nafiz Mustafa Delen

MEVLÛT

Müteahhitllerden Mehmet Murat oğlunun vefat eden eşi Bayan Haticenin istirahati ruhu için

16 ŞUBAT BUGÜN

Öğle namazından sonra Beşiktaşta Sinan Paşa camiinde mevlûdu şerif okutturulacaktır. Din kardeşlerinin teşrifleri mercudur.

MEVLÛT — Deniz Müsteşarı Albay Saidin validesi Bn. Fahriyenin ruhuna 17 Şubat Perşembe günü öğle namazından sonra Yenicamide mevlût okunacaktır.

Hazin Bir Ölüm

Maltepe piyade ve atış okulu komutan muavini Albay Şevket Sarracoğlunun 22 yaşındaki kızı Bayan Şadiye müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak 15 Şubat 938 günü saat beş buçukta hayata veda ederek ebediyete intikal eylediğini teessürle haber aldık. Henüz pek genç yaşında uful eden bu yavrunun ailei kederdidesine sabırlar diler ve taziyetlerimizi bildiririz.

Yarın Akşam **SARAY** Sineması

Orijinal mevzuu, eğlenceli ve hareketli sahneleri ve mizanseninin zarafeti ile sinema âleminde bir hâdise teşkil edecek olan

AŞK Modadır

Fransızca sözlü zengin ve muhteşem filmini takdim ediyor.
Başrollerde: İki meşhur yıldız
LORETTA YOUNG ve TYRONE POWER
Yarın akşamki suvare için yerlerinizi evvelden aldırınız.

Bu Hafta **SAKARYA** Sinemasında

TİNO ROSSİ'nin
MİREİLLE BALLİN
VİVİANE ROMANCE
MİCHEL SİMON
ile beraber büyük bir muvaffakıyetle temsil ettikleri

YAKAN PUSELER

filmi âdeta bir zafer kazanıyor.
Bu bir film değil... Bir harikadır...
Dikkat: Bu film başka hiç Beyoğlu sinemasında gösterilmiyecektir.
Suvareler için yerlerinizi evvelden aldırınız. Tel: 41341

Amortisman Sandığından:

3322 numaralı kanun mucibince % 7 1/2 faizli 1933 Türk borcu tahvillerile dahilî istikraz tahvillerinin değiştirilmesi işine 18—2—1938 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Sandığımız hesabına mübadele muamelesi Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasının İdare Merkezile İstanbul Şubesi tarafından yapılacaktır. Isteklilerin mezkûr Bankanın Ankara Merkezile Istanbul Şubesi gişelerine müracaatları ilân olunur. "829„

Gaziantep Nafıa Müdürlüğünden:

Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan 29225 lira 35 kuruş keşifli Islâhiyede yapılacak memur evlerinin 7—2—938 tarihine müsadif pazartesi günü ihalesi yapılmak üzere evvelce ilân edilmiş ise de talip zuhur etmediğinden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi mucibince ve evvelki şartlar dahilinde 7—2—938 den itibaren bir ay müddetle pazarlık suretile eksiltmeye konmuştur.

Ihalesi 9—3—938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te Gaziantep Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır. Daha fazla izahat almak istiyenlerin Gaziantep Nafıa Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (836)

HALİÇ VAPURLARI T. A. ŞİRKETİNDEN:

Şirketimiz hissedarlarının 17 Mart 1938 Salı günü saat 11 de Galatada Ovakimyan Hanında Dördüncü kattaki dairede evvelâ adî ve müteakıben fevkalade surette yapılacak toplantıda hazır bulunmalarını dileriz.

Adî Toplantı Ruznamesi:

1 — İdare Meclisi raporunun okunması;

2 — Murakıp raporunun okunması;

3 — 31/12/937 tarihine ait bilânçonun okunması ve müzakeresi ile tasdiki ve İdare Meclisi azalarının ibrası;

4 — İdare Meclisinin yenilenmesile huzur haklarının tayini;

5 — Yeniden Murakıp intihabı ve tahsisatının tayini;

6 — Şirket işlerinin tedvirine sureti mahsusada memur edileceklerin ücretini tesbit için İdare Meclisine salâhiyet verilmesi.

Fevkalâde Toplantı Ruznamesi:

1 — Belediyenin yapabileceği icraî takibatı üzerine alınacak tedbir ve ledelhace Şirketin infisahı ile tasfiyesi hakkında karar ittihazı.

Asaleten veya vekâleten iştirak edebilmek için adi toplantıda hissedarların en az yüz hisseye malik olması ve fevkalâde toplantıda Ticaret Kanununun 386 ıncı maddesinde ve Şirket nizamnamesinin 9 uncu faslında yazılı hususatın müzakere ve karara raptı için mezkûr maddede gösterilen miktarda hissedarların hazır bulunması icap eder. 385 inci maddesi mucibince bir hissesi olanın dahi rey itasına hakkı vardır.

Hissedarların hisse senetlerini 16 Mart 938 akşamına kadar Şirketimize veya bir Bankaya tevdi ederek duhuliye ahzı iktiza eder.

İDARE MECLİSİ

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Bu gece
(Üsküdar-Hale)
Sinemasında
CEHENNEM
Piyes 3 perde

TOPLANTILAR DAVETLER

★ Doktor Asım Onur, yarın saat 17,30 da Eminönü Halkevinde "Fennî doğumun nüfus çoğalmasındaki ehemmiyeti„ mevzulu bir konferans verecektir.

★ Çocuk Esirgeme Kurumunun balosu, 19 Şubat Cumartesi akşamı Tokatliyanda verilecektir.

Beyoğlunda Notre Dam de Sion okulu tarafından Haseki hastanesindeki fakir ve kimsesizlerin çocuklarına tevzi edilmek üzere elbise teberrü edilmiştir. Hastane idaresi, teşekkürlerini bildiriyor.

DOĞUM — Ordu muhabirimiz Yekta Kara Mustafanın bir erkek çocuğu dünyaya gelmiş ve Hasip adını almıştır. Ömürlü olsun.

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden: Topkapı haricinde Yılanlı Ayazma 85 No. da Sait vekili avukat Ömer Cemil tarafından Fatih Nişanca caddesi 26 No. da Yaşar ve ayni adreste Hüseyin aleyhlerine ikame olunan alacak davasının cereyan eden tahkikatı sırasında: Müddeaaleyhlerden Yaşar vaki ilânın tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinden hakkında H. U. M. K. nun 401 inci maddesine tevfikan ittihaz olunan gıyap kararının ilânen tebliğine tahkikatında 22/3/938 tarih Salı saat 14 de tâlikine karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5361)

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden: Ulviye tarafından Dudulluda mukim Ömer aleyhine açılan ihtar davasının cari tahkikatında müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebiyle dava arzuhali ile davetiyenin ilânen tebliğine karar verilmiş ve tahkikatın günü olarak 8/3/938 saat 10 tayin kılınmış ve bu baptaki davetiye varakası ile arzuhal sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan mezkûr günde mahkemeye gelmesi ve arzuhale de tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında cevap vermesi lüzumu ilânen tebliğ olunur.

Radyo

Bugünkü program:

İSTANBUL RADYOSU

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Sözsüz Türk musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Salim Ahmet tarafından, 19,55 Borsa haberleri, 20,00 Necmettin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Hava raporu, 20,33 Ömer Rıza tarafından Arapça söylev, 20,45 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) 21,15 Fasıl Saz Heyeti: Okuyanlar: İbrahim Ali, Küçük Safiye, Kanun Muammer, Hamdi, Klarinet, ut Cevdet Kozan, tanbur Salâhattin, keman Cevdet.

ANKARA RADYOSU

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 — 12,50 Muhtelif plâk neşriyatı, 12,50 — 13,15 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13,15 — 13,30 Dahili ve harici haberler.

AKŞAM NEŞRİYATI.

Saat 18,30 — 19,00 Muhtelif plâk neşriyatı, 19,00 — 19,30 Türk musikisi ve halk şarkıları ((Makbule Çakar ve arkadaşları), 19,30 — 19,45 Saat ayarı ve Arapça neşriyat, 19,45 — 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve Sesgör ve arkadaşları), 20,15 — 21,00 radyofonik temsil: (Ankara Şehir Tiyatrosu artistleri tarafından) 21,00 — 21,15 Ajans haberleri, 21,15 — 21,55 Stüdyo salon orkestrası.

1 — Heinz Mietsner In einer Rumänischen Tscharda.

2 — Jos. Haydn Der Sturm Sinfonie G. dur No: 8. A. Allegro molto. B. Andante. C. Menuetto. C. Presto.

3 — Havdn Fantaisie Mosaique.

Saat 21,55 — 22,00 Yarınki program ve İstiklâl Marşı.

★

Günün Program Özü:

SENFONİLER

21 Lâypzig: Büyük senfonik halk konseri. 23,30 Viyana: Graz: Senfonik konser plâkla).

HAFİF KONSERLER

6,45 Paris Kolonyal: Plâk. 7,10 Berlin kısa dalgası: Eğlenceli sabah konseri. 8,15 Devamı. 10,30 Paris Kolonyal: Plâk. 13 Berlin kısa dalgası: Hafif konser 14,15: Devamı. 14,15 Paris Kolonyal: Konser, 15: Keza, 17,15 Varşova: Karışık konser. 17,45 Berlini kısa dalgası: Neşeli halk musikisi 18,05: Bükreş: Stefanesko orkestrası. 18,30 Belgrad: Radyo orkestrası. 18,50 Berlin kısa dalgası: Halk musikisi konseri 18,55 Peşte: Çigan orkestrası. 19,10 Varşova: Hafif plâk musikisi. 19,30 Belgrad: Konser nakli, 20 Peşte: Radyo orkestrası, 20,10 Lâypzig: Akşam konseri. 20,20 Varşova: Halk şarkıları. 21,35 Peşte: Opera orkestrası. 21,45 Stokholm: Askerî bando. 22 Varşova: Chopinin eserlerinden piyano solo. 22,45 Bükreş: Hafif konser nakli. 23 Peşte: Çigan orkestrası. 23: Varşova: Şarkı resitali (Bach, Mozart, Schubert)

ODA MUSİKİSİ

22,45 Berlin kısa dalgası: Karışık oda musikisi.

RESİTALLER

9,30 Berlin kısa dalgası: Solist konseri (Piyano). 10,15: Keman. 18,15 Varşova: Unutulmuş şarkılar. 18,50 Viyana, Graz, Piyano refakatile şarkılar. 19,05: Prağ: Avusturya şarkıları. 20,10 Bükreş: Şarkı resitali. 20,30 Stokholm: Piyano resitali. 20,30 Lâypzig: Max Reger in şarkılarından (Piyano refakatile) 21.15 Bükreş: Piyano (Chopin) 22,30 Belgrad: Karışık şarkılar. 22,40 Viyana, Graz: Piyano refakatile keman resitali.

DANS MUSİKİSİ

23,30 Varşova (Plâkla). 23,35 Lâypzig Sopran ve gitar refakatile dans.

ATEŞ BÖCEĞİ
JEANETTE MAC DONALD
TEMDİD EDİLDİ
ALEMDAR'da
Seanslar 1,30 4. 6 gece 8,45 de

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları
DRAM KISMI
Saat 20,30 da
PER GUNT
dram 5 perde
OPERET KISMI
Saat 20,30 da
SOZUN KISASI
komedi 4 perde
Pazar günleri 15,30 da Matine
ÇOCUK: Cumartesi Çarşamba 14 te
MAVI BONCUK

CHARLES OYER tarafından şahane bir surette yaratılan **BORA** Filminin MELEK Sinemasında kazandığı büyük rağbet üzerine gösterilmesi daha bir kaç gün uzatılmıştır.
İlâveten: Küçük, büyük herkesin alkışlarla karşıladığı İSTANBUL SENFONİSİ

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karlın gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebi
1400 Kr. 1 Sene	2800 Kr.
750 » 6 Ay	1500 »
400 » 3 »	800 »
150 » 1 »	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kurusluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İngiliz Kabinesi

[Yazan: M. Zekeriya]

İngilterenin İtalya ile başladığı anlaşma müzakereleri, İngiliz kabinesindeki ayrılığın meydana çıkmasına sebep olmuştur.

İngiliz kabinesi iki grupa ayrılmıştır. Birinci grup Başvekil Chamberlin'in etrafında toplanan müfrit muhafazakârlardan mürekkeptir. Bunlar Başvekil, Dahiliye Nazırı, Maliye Nazırı ve Harbiye Nazırıdır. Asıl kabineyi teşkil edenler bunlardır. Ekseriya kararlarını kendi aralarında verir ve diğer azaya tebliğ ederler. Bu grup Almanya ve İtalya ile anlaşma taraftarıdır. Avrupa sulhünün bu anlaşma ile temin edileceğine kanidir. Onun için Almanya ve İtalya ile anlaşma imkânlarını araştırarak ilk fırsatta müzakereye girişmiye âmadedir.

Kabinenin diğer azası, bilhassa Hariciye Nazırı Eden, bu fikirde değildir. Onlar, İngilterenin silâhlanmasını bitirinceye kadar vaziyetin idaresine taraftardırlar. O vakit Almanya ve İtalyaya istediklerini kabul ettirebileceklerine kanidirler. Bunun içindir ki Başvekil tarafından Lord Halifaks'ın Almanyaya gönderilmesine muhalif kalmışlardır. Bu defa da İtalya ile müzakerenin başlamasından hoşlanmamışlardır.

İngiliz Başvekili kabinedeki bu ayrılığa mâni olmak için; arkadaşlarından bir kısmını değiştirmek tasavvurundadır. Hattâ haftalardanberi bu [illegible] edilmektedir. Feda edilecekler arasında ve belki de başta Eden vardır. Çünkü Eden ile Mussolini şahsen biribirine karşı pek teveccühkâr değildirler. Habeş harbindenberi iki memleket devlet adamının arası açıktır. Hattâ İtalyan gazeteleri, Eden Hariciye Vekili kaldığı müddetçe bir anlaşmıya varmanın mümkün olmıyacağını açıktan açığa yazmaktan çekinmemişlerdir.

İngiliz efkârı umumiyesi bu hâdiseyi merakla takip etmektedir. Çünkü İtalyanın malî bir sıkıntı içinde olduğuna vâkıftır. İngiliz bankalarının İtalyaya para vermesine muhalif tir. Çünkü İtalyanın bu parayı ya silâha, yahut ta Habeşistanın istismarına sarfedeceği muhakkaktır. Bu şartlar dahilinde İngiliz Başvekilinin müzakereye devam etmesi ve İtalyaya para ikraz edilmesine razı olması cesaret istiyen bir hâdisedir. Çünkü yakında intihabat olması ihtimali vardır. Ve bu anlaşma müsbet netice vermezse, Başvekil intihabatta kaybetmek tehlikesine maruzdur.

Bu sebeple İngiliz kabinesindeki görüş farkı, beynelmilel neticeler doğurabilecek mühim bir hâdisedir.

⁂

73 Yaşında Bir İşçi

Dün idarehanemize 73 yaşında bir işçi müracaat etti. İstiklâl harbine girmiş. Kalörifer ve su tesisatında usta imiş. Hastaneden yeni çıkmış. İhtiyar olduğu için kimse ve hiç bir müessese ona iş vermiyormuş.

— Ne yapayım, diyor. Dilencilik yapamam. Yangın yerlerinde yatıyorum. Çalışarak hayatımı kazanmak istiyorum. Fakat bana kimse iş vermezse ne yapabilirim?

73 yaşına gelmiş bir işçinin hâlâ hayat kaygusile iş araması acıklı bir hâdisedir. Düşündük, taşındık. Bu adamın yarasına şifa olarak bir çare bulamadık. Çünkü onu elinden tutup koruyacak bir müessese bilmiyoruz.

Bu misal, buna benzer binlerce vakanın bir örneğidir. Memleket sanayileştikçe bu dert daha büyüyecektir, büyümeden bunun önünü almak için içtimaî sigorta teşkilâtının bir an evvel tesisini temin etmekten başka çare yoktur.

Bazı mimarî eserler, bir inci damlasına benzerler. Bediiyetleri, kendi öz hatlarındadır. Kesilen bir inci nasıl kıymetten düşerse sonradan el karışmış mimarî bir eser de kıymetten düşer. O halde:

Yenicami Âbidesinin Güzel Kasrını Yıkıp Atmıyalım!

YAZAN: RESSAM

İlme, sanata vurgun adamlar için eskinin büyük kıymeti vardır. Hele **Yenicami Kasrı gibi temlinden kapı menteşesine kadar asaleti fermanlarla, vakıfnamelerle müeyyet, tarihin silinmez mühürile musaddak olursa..**

Oz sanatkâr ona "zerefşan" üstüne elle yazılmış bir (Kur'an) kudsiyetile bakar. Tanrıdan ses alır gibi sanattan ilham alır. Bunun içindir ki, batı milletleri en büyük saraylarını eskilere tahsis etmiş - ler, adına da: "Müze,, demişlerdir. Yine bunun içindir ki, âlimler kazma kürek alır, tarihin iz bıraktığı toprakları eşerler; kırık bir tuğla parçasından çürük bir insan kemiğine kadar zuhur eden her de lili ilmin otağına taşırlar "yeni bir hazine,, bulduk derler. Cümbüş yaparlar.

Yenicami kasrı da ilmin berrak menşurundan renk alanlar için bir güneş gibidir. Renk ve ziya sihrine meftun ressamlar; taş örgüsüne vurgun mimarlar; mazi es rarına müptelâ müverrihler onu aziz bilirler; muttasıl tavaf ederler. Nitekim bu sadık şeydalardan biri: "İbrahim Hakkı Konyalı,, son zamanlarda yanık bir bağır ve hazin bir neva ile haftalardır bu sütunlarda söyleniyor, tarihin çoğumuza kapalı kalmış bir yaprağını açıyor. İcrası boynumuza borç vakıf şartlarını okuduktan sonra:

"Yeni mimar, camiye kasrın plânını da eklemiş ve onun sol temelini "gömlekli kule,, ve "peçeli hisar,, denilen Bizans surunun üstüne dayamıştı,, diyor.

Kasrın yıkılmasile tahakkuk edecek vebali izah için de: "Gömlekli kule, Fatih ordusuna en son teslim olan kuledir. Fatih günü Istanbulda Türk bayrağının en son çekildiği yer burası olmuştu. Bu kulenin önünden denize seller gibi Türk kanı akmıştı. Bu kuleyi alırken ölen iki Türk kumandanının kabirlerini de yine buradaki Arpacı camiinin bodrumlarında buldum,, diye yanıp yakılıyor..

Bu izah:

— "Sakın ona dokunmayınız, camiin temelini örselersiniz. Fethin büyük şehitlerini incitirsiniz. Tarihin gazabine uğrarsınız.,, demektir.

Ve haklıdır. Tarihî düşünmiye hacet yok. Ben bile tam mânasile müseyyep, yani kadir ve kıymet bilmez bir asrın çocuğu olduğum halde bir kısım eslâfa eclâf nazarile bakmaktan ve taşkın bir gönül gavzile lânet etmekten kendimi alamıyorum. Meselâ, Yenicami kırk sene evvel bugünkü halde değildi. Bütün musluklarından şakır şakır su akardı. Arkasındaki bahçe, muvakkithane, kapı, beri yandaki sebil hepsi meydanda idi. "Yol açacağız, postane yapacağız,, dediler, kapıları yıktılar. Arap mıdır? Acem midir? Frenk midir? Ne idüğü belirsiz bir postane, yaptılar. Sebilin mahiyetini, manzarasını berbat ettiler. Kasrın da bir köşesini yonttular. Şimdi her geçtikçe yonuk köşe gözlerime diken gibi batar: "seni Yonan el kırılsın!,, diye mutlaka beddua ederim.

Bazı mimarî eserler, bir inci damlasına benzerler. Onların bediiyetleri kendi öz hatlarındadır. Kesilen bir inci nasıl kıymetten düşerse, sonradan el karışmış mimarî bir eser de kıymetten düşer "şehdane,, lik vasfını kaybeder. Hem şunu çok iyi bilmek lâzımdır ki,

Yenicami Kasrının hünkâr sofasındaki mozayikler ve manzum kitabeden iki türkçe mısra

güzellik bilya gibi tostoparlak olmak ta değildir. Hatların tezat ve kesirlerinden husule gelen ahenkte, imtizaçtadır. Meselâ, bediin enmüzeci addettiğimiz insan vücudünden iki kolu omuz başlarından kesiniz; düpdüz kalacak esastan daha çirkin bir şey tasarlıyamazsınız.

Yenicami de güzel bir insan vücudüne benzer. Kasrı mabede ayrı bir haşmetle beraber düşündürücü bir esrarengizlik ilâve eder. Onun teknik bakımından mukabil sikleti de (Mısır çarşı) sının methal ve bünyesidir. Kasrı kaldırınca Mısır çarşısı bir tarafı ağır basan terazi gözü gibi camii çirkin bir boşluğa kaldırabilir. Yani estetik müvazene bozulur. Kasrın kaldırılması - meydan açıldıktan sonra - ihtimal Mısır çarşısının da kaldırılmasını icap ettirecektir. Halbuki, Mısır çarşısı da İstanbul denilen bergüzarlar ve tarihler müzesinin bellibaşlı "dürdane,, lerinden biridir. Bu takdirde camii meydana çıkarmak emelile açılan yer, âbidenin inkişafına değil, inkişafına sebebiyet vermiş olur ki, has tabirile: "Kaş yapalım derken göz çıkarmış,, oluruz!

Aklımın ermediği bir şey daha var: Bugünkü davamız Türklük değil midir? Aslımızı, medeniyetimizi ispata çalışmıyor muyuz? Dava lâfla kazanılmaz. Delil ister, şuhut ister. Bizim de şahitlerimiz bu eserlerdir. Bütün dünya millet lerine övünerek açık alınla gösterebileceğimiz öz be öz Türk şaheserini medeniyet âleminde hayidelşemiş meydan keyfine nasıl feda edebiliriz? İsmail Hakkı Baltacıoğlu, mimar Sedat Çetintaş, mimar Zeki Sayar ne makul konuşuyorlar: Yapılmış ve bir daha mis lini yapmıya imkân kalmamış bir murassaı parçalamaktansa yapılacak meydanı ona göre bir ölçüde açmak daha makul değil midir? İşin akliselim ile birleşik necip tarafı dururken fidanları hiç rahmet yüzü görmemiş susuz gönüllere kızgın kül saçmakta ne mâna var?!

Tuhaftır ki bu denizliği yapan görgüsüz, tecrübesiz bir delikanlı da değil. Yaşına kırağı, başına ak düşmüş her bakım dan hürmete lâyik, kendi de Yenicami gibi tarih sınıfına lâhik profesör bir paşamız! Bir paşamız ki, muhakkak Avrupayı öz vatanından iyi tanır belki "Cathedrale" i yüz defa gezmiştir. En bayağı bir heykeline saatlerce bakmıştır da "Süleymaniye,, nin zaviyelerini dolaşmıya üşenmiş; bugün Ayasofyanın kapılarından çıkarılamıyan haşmetli yazı levhalarına bir kerecik olsun kafasını kaldırıp bak mamış, onların nasıl ulvî bir him met ve ilâhî bir muvaffakıyetle yazıldıklarını bir saniyecik olsun düşünmemiştir! Eminim ki, garbin tarihî bir eseri korumak veya elde etmek için harcadığı paraların yekûnunu da benden çok iyi bilir. Allah sizi inandırsın bu ihtiyar paşamızın yıkmak zihniyetine Baltacıbaşı oluşunu bir türlü havsalama sığdıramıyorum. Gerçi "Sayın Paşa,, mızın operatör olduğunu bilmez değilim. Ninemin bir memesini kökünden kesip atmıştı da ben o mübarek göğsü yadırgamıştım; sıcağında ruhumu bir daha ısıtamamıştım. Fakat İstanbul mütevekkil bir ferdin anası değil, kafası kitap, gözü bedi ile şenlenmiş ve şenlenecek bütün dünya insanlarının anası - dır. İrfanı beşere maya verecek memesi kolay kolay kesilemez. Kesenleri de beşer ve tarih affetmez.

BAŞMAKALEDEN MABAT

Gayrimübadil İşlerinin Tasfiyesi

(Başı 1 incide)

İşin bu kısmı doğru, iğri bir tasfiye geçirmiştir. Artık geriye dönmek imkânı yoktur. Şimdi elde gayrimübadillere hiç tevzi edilmi - yen yüzde kırk beş istihkaka ve mala çevrilmiyen bonolara mukabil 63 numaralı ocak dahil olduğu halde bir takım mallar, bir miktar da para vardır.

Işin kestirmesi, hükûmetin bunları bir karşılık diye kabul ederek ve kendisine ait birtakım hataları tamir ihtiyacını duyarak gayrimübadillerin hesabını, imkânın müsaade ettiği azamî hakkaniyetle kesmesidir.

Böyle bir tasfiyede en evvel gayrimübadiller bakımından hareket edilmesi ve henüz tamamile kendi ellerinde bulunan % 45 istihkakın gözönünde tutulması münasip olur. Henüz mala çevrilmiyen gayrimübadil bonoları bu tasfiye içinde muayyen bir müddete ait vasatî piyasa kıymetile itfa edilmelidir. Bu bonoların bir kısmı henüz gayrimübadillerin elinde bulunuyor. Bir kısmı da tasarruf sahiplerinin ve ispekülâtörlerin eline geçmiştir. Eğer hükûmetin ayırabileceği tahsisatın geniş olacağı farzedilirse, tevzi edilmemiş istihkakla beraber gayrimübadil bonolarına da tam kıymet verilmesi temenni olunabilir. Fakat imkânın her halde dar olacağını farzedersek ve hayali bir tarafa bırakırsak spekülâsyon yapanların umulmaz bir kâra kavuşmasından evvel gayrimübadilleri düşünmek münasip olur.

Eldeki açık ölçü, her şeyden evvel tevzi edilmemiş % 45 istihkaka tam karşılık hazırlamak ve bonoları vasatî piyasa kıymetine göre itfa yoluna gitmektir. Bu suretle gayrimübadillerin hakkı en yüksek derecede korunmuş olur. Spekülâsyon maksadile bono alanlar da ellerindeki malın piyasa kıymetine kavuşurlar.

Şurasına hiç şüpphe etmiyoruz ki hükûmetin hazırlamakta olduğu projede, geçmiş senelerin bütün acı tecrübelerinden istifade edilecek, gayrimübadillerdeki yarayı azamî hakkaniyetle kapamak ve sarmak yolları düşünülecek ve temin olunacaktır.

Ahmet Emin YALMAN

Sigorta Şirketleri İçin

Yeni Kanun Lâyihasile Esbabı Mucibesi

Ankara, 15 (A.A.) — Sigorta Şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren ve mezkûr kanuna bazı hükümler ilâve eden kanun lâyihasının mucip sebepleri:

Memleketimizde sigortacılık faaliyetlerinin mürakabesi sahasında ana kanunu 1927 senesinde yüksek meclisin kabul buyurmuş olduğu 1149 numaralı kanun teşkil etmektedir. O vakittenberi geçen on sene içinde, sigorta muameleleri ve millî sigortacılık ehemmiyetli bir inkişaf kaydetmiş ve mevcut mevzuatımızın bu inkişafa artık dar gelmiye başladığı memnuniyetle görülmüştür. Diğer tarafta, mevcut mevzuatımız bu on senenin tecrübesinden geçmiş ve bugünkü ihtiyaçlara nazaran, tabiatiyle bazı noksanlar ve kifayetsizlikler göstermiştir. İşte bu suretledir ki, hükûmet, 1149 numaralı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna bazı yeni hükümler ilâve eden bir kanun lâyihasını yüksek tetkik ve tasdikınıza arzetmek ihtiyacını duydu.

İş beraberliği ihtiyacı

Sigorta ve mükerrer sigortanın içtimaî, iktısadî ve malî sahalardaki inkişafımızla müvazi bir terakkiye mazhar olması, bu sahalardaki teşebbüs ve hareketlerimizde müessir ve kıymetli hizmetlerde bulunması hükûmetimizin takip ettiği bir gayedir. İç ve dış ticaretimizin, sanayi faaliyetimizin ticaret ve istihsal hayatına kredi tevziatının, nakliyat sanayiinin kuvvetli bir sigorta ve mükerrer sigorta teşkilâtı ile iş beraberliğine ihtiyacı vardır. Bu gayeye ise ancak sigorta sanayiini memleketimizde de sigorta ilim ve tekniğinin beynelmilel mücerrep esasları üzerinde kurmak ve yürütmekle erişebiliriz. Takdim kılınan lâyiha ile 1927 kanununa nazaran bu yolda adımlar atılmak istenilmiştir. Sigorta sanayii bankacılıktan daha çok geniş mikyasta "itibar" mefhumuna dayanmaktadır. Peşinen prim tahsil edip istikbalde tahakkuk etmesi muhtemel bir zarara karşı tazminat vaadinde bulunan sigortacı hakkında, hasar vuku bulmadan veya uzun vadeli hayat poliçesi munkazi olmadan, sigortalının sarih ve müsbet bir kanaat hâsıl etmesine maddî imkân yoktur. Halbuki, son senelerin tecrübesi de göstermiştir ki: Bir sigorta müessesesi "izharı acz" etmek devresine gelinceye kadar bozuk ve sarsılmış vaziyetini uzun yıllar örtmeğe ve idameye muvaffak olabilmektedir.

Tasfiye yolu

Müvazenesi bozulmuş bir vaziyeti, kanunî tasfiyeye kadar sürüklemek pek kolaydır. Fakat tasfiye yolu ile hüsrandan başka bir teminat istihsal olunamıyacağı da muhtelif misallerle tebeyyün etmiştir. Bundan dolayı kanunî tasfiye safhasına intikal etmeden zamanında tedbir almak ve böylece sigortalının hukukunu korumak icap etmektedir. Bu suretle sigortalının teminatını arttırmak fikri, takdim olunan kanun lâyihasını ilham eden başlıca düşüncelerden biri olmuştur. Fakat, diğer taraftan, bu lâyihada, sigortalının emniyeti düşünüldüğü kadar, sigorta müessesesinin, inkişaf halinde olan sigortacılığımızın, teşebbüs kabiliyetini felce uğratmamak, rantabilitelerini daraltmamak ve bilâkis, hayatiyet ve inkişaflarını tarsin etmek gibi hususlar da gözönünde bulundurulmuştur. Sigortalıların hukukunu korumanın en emin çaresinin sigortacıyı kuvvetlendirmek olduğunda şüphe yoktur. Sigorta müesseselerinde, sermayenin tâli bir ehemmiyeti haiz olduğu ve yüklendikleri taahhütler ve maruz kaldıkları riskler ile kıyas kabul etmiyecek nisbette mahdut bulunduğu malûmdur.

Riyazî ihtiyatlar

Verimli senelerde kârlarından tefrik ederek tesis ettikleri şirket hitiyat akçelerinin malî bünyelerini tarsin ve tevzin bakımından büyük ehemmiyeti olmakla beraber, bunların da riyazî ihtiyatlar sâbit ve mütehavvil kefalet akçesi suretinde tesis olunan diğer ihtiyatlarla hiçbir münasebet ve müşabeheti yoktur. Riyazî ihtiyatlar doğrudan doğruya sigortalıların müşterek hak ve malıdır. Sigorta ve mükerrer sigorta müesseseleri bu tasarruf sermayesini işleten mesul bir vekil rolündedirler. Bunları diledikleri gibi istimale hiçbir veçhile salâhiyetli olmamalıdırlar. Diğer taraftan, sigortalıların teminatını teşkil eden kefalet akçelerinin de en emin suretlerle plâse edilmelerini ve kıymetlerinin sukutlardan muhafazası başlıca emniyet tedbirleri arasına alınmak zarureti vardır.

Teminatı artırmak

Bu zaruretler gözönünde bulundurularak ve, yukarıda da arzedildiği veçhile , sigortalının teminatını arttırmak maksadiyle, lâyihada bazı hükümlere yer verilmiştir: Ilk defa olarak hayat sigortalarında ayrılan riyazî ihtiyatların - kefalet akçelerinde olduğu gibi - nerelerde ve ne suretle istimal edilebileceği tayin edilmiştir. Sâbit ve mütehavvil kefalet akçelerine mukabil teminat olarak gösterilen gayri menkuller veya menkul kıymetlerde zaman zaman görülen kıymet sukutları sigortalıların teminatı üzerinde müessir olmakta ve halbuki, 1149 numaralı kanun kıymet sukutlarından mütevellit noksanların meydana çıkarılması ve noksanın sigorta şirketine tamamlattırılması hususunda kâfi ve müessir hükmü ihtiva etmemekte olduğundan bu gibi ahvalde icap eden tedbirlerin alınmasında büyük müşkülât çekilmekte idi. Bu sebeplerden dolayıdır ki, 1149 numaralı kanunun 10 uncu maddesi değiştirilerek, kefalet akçelerini teşkil eden gayri menkullerin kıymetlerinin takdiri hususunda yeni kaideler konmuş, gerek bunlarca ve gerek menkul kıymetlerde vukubulacak kıymet noksanlarının süratle tamamlatılmasını kolaylaştıracak ve teyit edecek hükümler ilâve edilmiştir.

Gayrimenkul kıymetler

Gayri menkul kıymetlerinin, bilhassa yer yer inşa halinde bulunan şehirlerimizde, sık sık tahavvüller geçirmeğe maruz seyyaliyetin temini maksadiyle, muaddel 10 uncu maddede gayri menkul halinde tesis edilebilecek teminat mikdarı, kefalet akçeleri ve riyazî ihtiyatların en çok

(Devamı 7 ncide)

SPOR

GÜREŞ:

Başpehlivan Tekirdağlı Pariste İlk Güreşinde Şanlı Bir Zafer Kazandı

Pariste ilk müsabakasını Wagram salonunda Letonya şampiyonu Pasmana karşı yapan Türkiye baş pehlivanı Tekirdağlı Hüseyin parlak bir galibiyet elde etti. Teknik rakibini müsabaka müddetinin yarısından evvel haklıyan Hüseyin pehlivanın şöhreti Parisliler arasına hemen yayıldı.

Müsabakanın tafsilâtı

Wagram salonunda tertip edilen güreşleri Parisın en büyük spor sarayının güreş organizatörü Paoli idare etmektedir. Paoli, Türkiye baş pehlivanını idmanlarında gördüğü zaman, çok kuvvetli olduğunu hemen anlamakta gecikmemişti. Fakat Tekirdağlıya bir meseleden dolayı bir az kızgın olduğundan onu doğrudan doğruya spor sarayında güreştirmek istemedi. İdmanlarında çok iyi görünen Türk aslanını evvelâ daha küçük bir salon olan Wagram salonunda denemeği tercih etmişti.

Fazla olarak Wagram müsabakalarının baş güreşini Tekirdağlıya vermemişti. Tekirdağlının güreştiği akşam baş güreşi, Avrupa şampiyonu ünvanile müsabakalar yapan Karolyi ile Kanadalı Fransız Perron icra edeceklerdi Türk pehlivanının güreşi baş güreşten bir güreş evvele konmuştu.

Organizatörün bu gayri müsait vaziyetine rağmen Türk baş pehlivanı hakikî kıymetini Letonya şampiyonunu on beş dakikada yere sermekle seyircilere isbat etti.

Ezici bir hakimiyet!

Hakemin başlama işaretile beraber rakibinin üstüne atılan yüz kiloluk rakibile bir çocuk gibi oynamıya başlıyan kıymetli pehlivanımız ahali üstünde fevkalâde bir tesir bırakmıya başlamıştı.

Letonya şampiyonu Türk pehlivanını her taraftan yokluyor, zayıf bir noktasını bulmak istiyordu. Fakat Tekirdağlı bilhassa üstten budayıp, alttan tırpanlıyarak hasmını her hamlede mindere vuruyordu.

Onuncu dakikada

Güreşin onuncu dakikasında minder ortasında istediği gibi hareket eden bir pehlivan kalmıştı. O da Tekirdağlı idi. Rakibi müdafaaya mecbur kalmış, yarım saatlik maçta yalnız sırtını yere getirtmekten kurtarmak istediği âşikâr surette gözüküyordu.

Tekirdağlı on birinci dakikada sıkı bir elense ve tırpanla hasmını bir daha bastırmış, hemen sarmayı dolamıştı. Çevirmek üzere çalışıyordu. On ikinci dakikadan itibaren her saniye Letonyalıyı bir parça daha mağlûbiyete yaklaştırıyordu. On üçüncü dakikada Tekridağlı kündeden aşırdığı hasmının iki sırtını yere getirmişse de üç saniye zaptedememiştir. Hamlesini bir daha şiddetle yarı ayakta tekrarlıyan Tekirdağlı kaldırıp sırt üstüne vurduğu rakibini pestil gibi ezmiştir. Takati tamamile kesilmiş, soluk soluğa bir halde kalan Letonyalı, mağlûbiyeti itirazsız kabul etmiştir.

Spiker Türk arslanının galibiyetinin on dört dakikayi birkaç saniye geçe elde edildiğini ilân ettiği vakit salon Türk başpehlivanını alkışlıyan halkın uzun alkışlarile inlemiştir.

Bühülmiyen el!.

Organizatör Tekirdağlının güreşinden sonra meşhur darbı meselesine değmediği eli sıkarak [illegible] etmiş ve hemen ikinci müsabakayı imzalamıştır.

Paristeki organizatörün Tekirdağlıya hiddeti şu meseleden başlamıştı:

Fransada Türk pehlivanı Mehmet Arif ismile güreşler yapan bir Bulgar pehlivanı vardı. Mehmet Arifin Türk pehlivanı olmadığını (TAN) da evvelâ biz haber vermiştik. O malûmatı tahkikatla meydana çıkarmıştık.

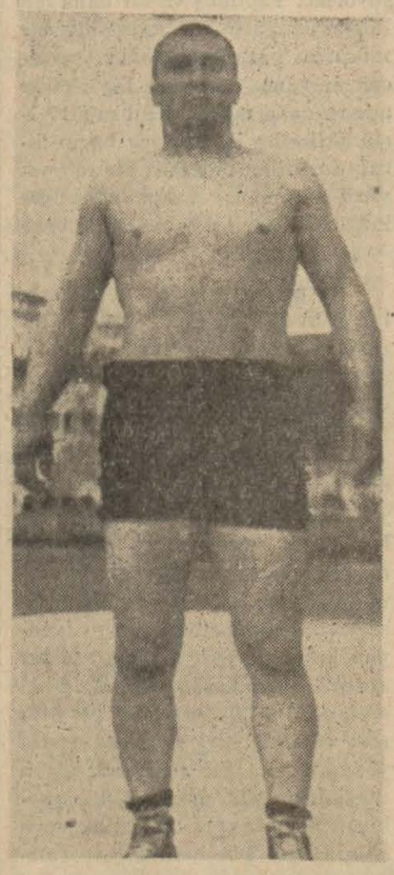

Hüseyin pehlivan

Bizim verdiğimiz haber, Paristeki güreş meraklıları arasına yayılmış ve Bulgar pehlivanının sahte isimle Türk diye geçindiği şayi olmuştur.

Organizatör o haberi bize ulaştıranın Tekirdağlının meneceri Bay Asım olduğundan şüphelendiği için pehlivanımıza kızgınmış.

Hesaplaşacaklar

Nitekim baş pehlivanımıza verdiği ikinci güreş Bulgar pehlivanı ile dir. Müsabakanın spor sarayında olması takarrür etmiş gibidir Eğer baş pehlivanımız Bulgarın da hakkından gelirse, gazetelere onun Türk pehlivanı olamdığını bildirerek hakiki Türk arslanının kendisi olduğunu bildirmekte gecikmiyeceği şüphesizdir.

Mehmet Arif ismile iki senedir Fransada güreşmekte olan Bulgar, en namlı pehlivanlarla muhtelif müsabakalar yapmış bir adamdır. Fransız pehlivanı Deglanla iki güreşi vardır. Bizmi Tekirdağlı Bulgarı Letonyalı gibi kıskıvrak yenerse Cihan şampiyonluğu namzetlerile çarpışma yolunu açmış olacaktır.

Şu vaziyetlere bakılırsa, Tekirdağlının bundan sonraki her yeni güreşi, ehemmiyet ve çetinlik itibarile, bir evvelkinden daha mühim olacaktır.

Her karşılaşması biraz daha müşkülleşeceği anlaşılan baş pehlivanımızı ilk muvaffakıyetinden dolayı candan tebrik ederken gelecek güreşleri için de galibiyetlerinin devamına dua ediyoruz.

Memlekette:

Erzurumda Spor Hareketleri

Erzurum ((TAN) — Yıllardanberi bir türlü nizamnameye uygun olarak çalışma imkânlarını elde edemiyen spor şubeleri nihayet valimizin bu işe de elini uzatması üzerine bu imkânları elde edebildi. Simdi sporun her şubesinde hümmalı bir faaliyet göze carpıyor...

İlk olarak modern ve büyük bir bina tutulaark tefris edilmis ve spor bölgesi buraya nakledilmistir Çok büyük olan mıntaka bahcesi de spor bahçesi haline sokulmustur.

Bu bahçe futbolden maada bütün spor şubelerinin ihtiyaçlarını karşılayacak sekle girecek ve icinde Atletizm, Voleybol, Tenis ve bir de Paten havuzu yapılacaktır.

Umumi merkezin ve federasyonun gösterdiği alâka neticesi kayak sporuna çok ehemmiyet verilmiş ve bu spor etrafına yüzlerce heveskâr toplamıştır.

Atletizm:

Spor Kurumu Bir Kupa Koyuyor

Atletizm Federasyonu tarafından bütün mıntakalara gönderilen bir tamimle, 20 Şubat Pazar günü bütün şehirlerde Türk Spor Kurumu kupası namı altında bir kır koşusu tertip edildiği bildirilmiştir. Bu koşuya teşkilâta mensup olan ve olmıyan her sporcu iştirak edebilecektir.

Fert ve takım itibarile tasnife tâbi olan bu kır koşusu için şehrimiz Atletizm Ajanlığı Topkapı sahasını müsabaka için tesbit etmiştir.

4 kişilik takımlarla ve 7500 metre mesafede yapılacak yarışın birincisine spor kurumu tarafından konan kupa verilecektir.

Beşiktaş İzmirde

Milli Küme müsabakalarının deplasman maçları mucibince Beşiktaş klübünün bu hafta İzmire gitmesi icap etmektedir.

Beşiktaşlılar İzmirde birinci maçlarını geçen hafta Ücoka mağlûp olan Alsancak ile, cumartesi günü yapacaklar, ikinci olarak pazar günü Ücok ile karsılasacaklardır Besiktas takımı şehrimizden perşembe günü Bandırma tarikile İzmire hareket edecektir.

Muhafızgücü Geliyor

Milli küme deplasman maçları için bu hafta Ankaradan Muhafızgücü şehrimize gelecek ve cumartesi günü Fenerbahçe ile pazar günü Güneş ile karşılaşacaktır. Maçlâr Tâksim stâdında yapılacaktır.

Voleybol İçin

T. S. K. İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

1937 - 1938 seneleri Voleybol birinciliğine istirak edecek klüplerimizin birer murahhasının 17-2-1938 perşembe akşamı saat 18 de Bölge merkezine gelmeleri tebliğ olunur.

T. S. K. İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

Hakem kursu 18-3-1938 cuma günü saat 18 den itibaren her hafta Pazartesi ve Cuma günleri toplanacağı tebliğ olunur.

Hariçte:

Boksör Tommi Far Ortadan Kayboldu

11 Martta eski dünya şampiyonu Maks Bir'le Amerikada dövüşmesi takarrür eden İngiliz boksörü Tommi Far ortadan kaybolmuştur. İngilizin birdenbire kaybolmasına sebep meneceri ile arasında çıkan bir ihtilâftır.

Geçen gün 11 Mart maçı için idman salonunda hazırlanan İngiliz boksörü meneceri ile bir menfaat meselesinden münakaşa etmiş ve araların da bütün münasebatın kesildiğini bildirerek meçhul bir semte hareket etmistir.

11 Marttaki maçı tertip eden Jakop telâş içinde İngilizi her tarafta arattırmaktadır.

OKUYUCU Mektupları

Radyodaki Konferanslar

Elektrik şirketi kablo ferşiyat takımı şefi Âli Kadıoğulları imzasiyle yazılıyor:

"11.2.1938 tarihli nüshanızda, üstat profesör Salih Muradın radyodaki halk konferanslarına karşı bazı kimselerin tenkit kılıklı ve biraz da ilmi haysiyetten uzak sorular yaptıklarını hayretle okudum. Kıymetli profesörlerin muhtaç olmadığı avukatlığını yapacak değilim. Yalnız sorularda bulunan enç âlimlerin bilmesi lâzımdır ki, en basit bilgili vatandaşa kadar büyük bir meharetle inen profesör Salih Muradın konferansları, radyonun en zevkli ve istifadeli zamanlarını teşkil eder. Genç âlimler, çizmeden yukarı çıkacakları yerde, biraz da radyonun, tam dinleyip istifade edeceğimiz saatlerini boşuna dolduran bazı konferansçıları tenkit etselerdi, daha doğru ve insaflı hareket etmiş olmazlar mıydı.,,

*

Hastaneye yatan yaralı

Bakırköyünde Yenimahallede 10 Temmuz caddesinde bakal dükkânı üstündeki evde Meliha imzasile yazılıyor:

"Jandarma yüzbaşılığından malûlen mütekait, elyevm Darpanede çalışan zevcim Nüzhet, bir kaza neticesinde merdivenden düşerek yaralanmıştı. Cerrahpaşa hastanesine kaldırıldı. Hastaneye kalktığının altıncı gecesi, zevcimin ıstırabat arasında bazı taşkınlıkları dolayısile bir hademe ve hastabakıcı tarafından dövüldüğünü, ağzına portakal kabukları doldurulduğunu duydum. Sertabibe şikâyet ettim. Mesulleri hâlâ tecziye edilmedi.,,

*

Hamalların bir şikâyeti

Topanede, İskele caddesinde 12 numaralı kahvede. Topane, Üsküdar bölüğü hamalları namına Kadir imzasile yazılıyor:

"Galatada bir tütün şirketinin tahmil ve tahliye işlerini ötedenberi pek kıymetsiz bir fiyatla yapmaktayız. Bu hususta yapılan şikâyetinimizi hiçbir makam nazarı itibara almadı. Hamal tarifesindeki fiyatın tatbik edilmesi lâzım iken mezkûr tarifenin yarısını dahi aldığımız yoktur ve aylarca para verilmemektedir. Bir balye tütünü mavnadan alarak araba ücretide dahil olduğu halde depoların beşinci katına kadar 3,5 kuruşa taşıyoruz. Cumartesi günü saat 13 te ticarethanelerle yazıhaneler kapandığı vakit bizler şirketin menfaatine gecenin yarılarına kadar çalışıyoruz. Hiçbir müessesenin böyle yaptığı görülmemiş iken dört bucuk kurus bir menfaat için mezkûr şirketin bu hareketi alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmenizi dileriz...

AKSARAYDA:

Uluırmak Çayında Bir Baraj Yapılacak

Konya Aksarayı, (TAN) — 1926 Adana sergisinde birinciliği kazanan Aksarayın hububatı her yerde artan bir rağbet görmektedir.

500 bin lira sermayeli ve elektrikli un fabrikası durmadan çalışıyor. Fabrikanın bir senede verdiği vergi miktarı 200 bin liraya yaklaşmaktadır. Elektriği de komşu kazaların ihtiyacını görecek kadar boldur.

Buradan Balıkesire, Ankara, Konya, Ereğli, Niğde, Kayseri, Adana ve Urfaya geniş mikyasta un sevkolunmaktadır.

Kasabamızın ortasından akan Uluırmak çayından yazın daha geniş surette istifade edilmesi için bir baraj yapılacağı Nafıa Vekâleti tarafından vadedilmiştir. Bu takdirde Aksarayda mahsulün mübalâğasız birkaç misli artacağına şüphe yoktur.

Sandıklı Köylerinde Kâtipler

Sandıklı, (TAN) — Yıl başında evimizde açılmış olan köycülük kursundaki dersler bitmiş ve imtihan larda kazanan 29 kişiye köy kâtipliği ehliyetnamesi verilmiştir.

Resimde, kaymakam, halkevi baş kanı ve imtihanı kazananlar bir arada görülmektedir.

HIKAYE

Zararsız Bir Yanlışlık

Yazan: V. Ardof — Çeviren: B. Tok

Universal Mağazasının paket dairesi memurları büyük bir faaliyetle çalışıyorlardı. Bu sırada paket dairesine, mağazanın sipariş şubesi şefi girdi. Sipariş şubesi şefinin elinde uzunca bir kâğıt vardı. Şef bir müddet gözlerile kâğıtta bir şeyler aradıktan sonra sordu:

— Novoçerkask'ta tetkikat enstitüsü doçentlerinden Sobolef'in oturma adresine gönderilmek üzere 7213 numaralı emaneti paketlediniz mi? Adamcağızın yeni bazı siparişleri var; bunları da ilâve edelim.

Memurlar biribirlerine seslenmiye başladılar:

— Kızlar bu numara kimde?. Marusya sende mi?. Hayır bende değil. Katyada; Katya Çesovada. Hey Katya, Katya, bak bu numara sende imiş..

— Hangi numaradan bahsediyorsunuz?. 7213 den mi?. Evet o bende idi.. Fakat ben onu paketleyip göndereli çok oldu.. Galiba Novoçerkask'a gitmesi lâzımgelen bir paketti.

— Doğru. İçinde kitaplar olacaktı.

Katya dikkatle başını yana çevirdi:

— Nasıl kitaplar?. Bu pakette kitaplar yoktu. 7213 numara bu yeni doğacak bir çocuğa ait kundak takımları ve buna benzer şeylerdi.

Sipariş şubesi şefi başını çevirdi:

— Ne münasebet kundak takımı?. Emanet, âlim bir adama, doçente gidiyor. Adamcağız kendine kitap ısmarlamış; sen ise, kundak takımından çocuk bezlerinden bahsediyorsun!..

Katya sarardı:

— Nikolay Koproviç, dedi, ben öyle zannediyorum ki, Novocerkask'e gönderdiğim emanette çocuk bezleri falan vardı.

Sipariş şubesi şefi dudaklarını ısırdı; biraz düşündü. Sonra bağırmıya başladı:

— Bu sizin yaptığınız iş mi?.. Koskoca bir Doçente çocuk bezleri gönderilir mi?. İş gazetelere aksederse bütün memlekete rezil oluruz. Bunu böyle yapmak nereden hatırına geldi..

Katya gözlerini kırpıştırarak âdeta ağlar bir sesle:

— Hatırıma nereden gelecek?. Ben bana verilen siparişi yaptım. Sipariş 76 ruble 40 kapiklikti. Ben de numarasına ve para miktarına bakarak paketledim

Salonun bir köşesinde, sevkedilen eşyanın cinslerini defterine kaydetmekle meşgul bulunan sevkiyat şefi başını kaldırdı ve sordu:

— Kaç paralık, kaç paralık diyorsun. 76 ruble 40 kapkilik mi?

Katya boğuk bir sesle:

— Evet, dedi.

Sevkiyat şubesi şefi parmağını defterde gezdirerek:

— Mesele anlaşıldı, dedi. İşte Docent Sobalefin Novoçerkask'tan yaptığı sipariş: Numara 7213; kıymeti 76 ruble 40 kapik. Diğer taraftan hemen bunun altında 7214 numaralı ve ayni kıymette, yani 76 ruble 40 kapik kıymetinde bir baska sipariş var.. Bu Drezna kasa basından Potapova isminde bir kadının siparişi..

Katya, ıslık çalar gibi bir sesle haykırdı:

— Ben de meseleyi şimdi anladım. Adreslerle numaralı markalar yere düşmüştü. Ben de bunları yerden alırken...

Sipariş şubesi şefi öfke ile kızın sözünü kesti:

— Onları biribirine karıştırdın, değil mi?. Mükemmel bir iş doğrusu. İnsan bu ihtimali düşünmez mi?. Bir defa gelip numaralarla adresleri kontrol etmez mi?.

— Belki de karıştırmadım.. Belki doğru paketledim..

— Ben şunu bunu bilmem. Şayet bir yanlışlık olursa, işine nihayet verilmesi için yazacağım.. Senin yüzünden rezil olamayız!..

Drezna'daki mensucat fabrikası işçilerinden Lüdmilla Potopova akşam gezintisinden evine dönmüştü.. Potapova'nın gebeliği sekizinci ayına bastığı için ona iki aylık izin vermiştiler... Potapova her akşam yarım saat kadar parkta gezinir ve evine dönerdi..

Potapova odasına girdiği zaman gözüne ilk çarpan şey masa üzerinde durmakta olan posta paketi oldu.. Genç kadın paketi görünce sevinçle gülümsedi:

— Nihayet siparişlerimiz geldi, dedi. Anne, iyice baktın mı?. Hepsi tamam mı?.

Potapovanın ihtiyar annesi gözlerini yumarak ve ellerini kaldırarak alaycı bir tavırla:

— Hiç merak etme kızım, dedi, hepsi tamam..

— Bezler de gelmiş mi?

— Bezler de gelmiş.

— Ya muşamma?.

— Muşamma da gelmiş.

— Oh ne âlâ!. Kuzum anneciğim göster bana şunları..

— İşte sana bezler... İşte sana muşamma, dedi.

Potapova şaşırarak:

— Bunlar ne biçim bez?. Dedi. Ve kitapların üzerini okudu: "rakamlar ve diyağramlar halinde memleket ekonomisi,, ; "İspanyada vatandaş harbi,,.

Anne alaylarına devam etti; fakat kızı hiçbir cevap vermedi. Alâka ile iki kitabı tetkik etti. Nihayet:

— Anne, dedi, daha ne kitaplar var?.

— Hepsi masadalar.. Bir alay kitap. 76 ruble 40 kapiklik.. Gönderdiğimiz paraları kitapla trampa etmişler.. Bak şurada koca bir kitap var. Onu çocuk için yorgan gibi kullanırız. Şu ciltlisini de muşamma diye koruz..

İhtiyar kadın bir müddet daha alay ettikten sonra bağırmıya başladı:

— Bana bak kızım, dedi, hemen şu Moskovadaki hınzırlara yaz, yaistediklerimizi göndersinler ve yahut paralarımızı geri versinler. Elli yedi yaşıma geldim böyle edepsizlik görmedim..

Potapova bir müddet sesini çıkarmadı; biraz düşündükten sonra:

— Biliyor musun anne, dedi, bi bu kitapları alıkoyalım..

— Ne demek alıkoyalım?.

— Basbayağı alıkoyalım.. Yani biz alalım.. Zaten kitaba ihtiyacım vardı.. Fakat ne getirteceğimi bir türlü kestiremiyordum.. Halbuki bunlar seçme kitaplar.. Hepsi birbirinden güzel. Çocuk takımı için yeniden para gönderelim..

Doçent Sobolef işinden evine geldi. Paltosunu çıkardı. Çantasını yerine astı. Odanın bir köşesinde, yumuşak bir koltuk

[Devamı 8 incide

Başvekilimizin Yeni Beyanatı

Hükûmet, Kanunlar İçin Yeni Bir Çığır Açıyor

[Başı 1 incide]

tidadan olgunlaşacak ve hakiki hayatla karşılaşınca derhal tâdil ihtiyaçları da duyulmıyacaktır.

Sigorta kanunu projesini dikkatle takip ediniz. Bunun ameli tatbikat bakımından düşünceleriniz varsa İktısat Vekâletine bildiriniz.

Şimdi Başvekilimiz B. Celâl Bayarın bu hususiaki beyanatlarını okuyalım:

Ankara, 15 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar bugün Anadolu Ajansı muharrirlerinden birini kabul ederek aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

"— Feniks dö Viyen ve onunla beraber Türkiye milli sigorta şirketinin muamelelerini tatil etmeleri üzerine sigortalıların uğradıkları mühim zararlardan korunmaları için alınan tedbirleri ve ati için düşündüklerimi ajans vasıtasile efkârı umumiyeye arzetmiştim.

Bu meyanda altı numara ile neşretmiş olduğunuz bir fıkra vardır ki aynen şudur:

"Memleketimizdeki sigorta endüstrisi hakkında mevcut kanuni ve nizami hükümler on senelik tecrübeye göre yeniden gözden geçirilmiştir. Milli ihtiyaçların bize emrettiği şekilde müzeyyel ve yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Proje Büyük Millet Meclisine arzolunmazdan evvel umumi bir anket mevzuu teşkil etmesi için gazetelerle neşredilecektir.,,

Efkârı umumiyeye arzedilen iki vesika

Işte sizi bu fıkra ile efkârı umumiyeye karşı yapmış olduğum taahhüdü yerine getirmek için çağırdım. Size iki vesika tevdi ediyorum. Bunlardan birisi sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkında 1928 senesinde neşredilmiş olan 1149 sayılı kanuna bir zeyl olarak neşrolunacak yeni bir kanun projesidir. Diğeri bu kanun hakkında yazılmış olan esbabı mucibe lâyihasıdır.

En büyük ders

Görüyorsunuz ki sigortalar hakkında neşredilmiş olan sonkânun 1928 tarihli olduğuna göre, aradan on senelik bir müddet geçmiş ve bu müddet bir çok tecrübelerin itmam edilmesine, bazı hakikatlerin ortaya çıkmasına hizmet etmiştir Bizim için en büyük ders, Feniks dö Viyen şirketile Milli Sigorta şirketinin mullemlerini tatil etmeleri olmuştur. O vakit gördük ki, bazı ecnebi kumpanyaları memleketimizde cazip namlar altında halka emniyet telkin etmek için şeklen kuvvetli meclisi idareler ile sigorta müesseseleri kurmaktadırlar. Bunlara Şirket namı verilmektedir. Hakikatte bunlar sadece kendilerinin acentasıdır. Rezerveleri, hattâ hesapları memleketimiz haricindedir. Ana şirket, men'i elimizde olmıyan herhangi bir arıza ya uğrar, tediyatı tatil eder veya iflâs eylerse, memleketimizdeki bulunan şubesi onun tesirile silinip süpürülmeğe mahkûmdur.

Milli garanti

Buna karşı vatandaşlarımız arasında bizzat sigorta olan veya emval ve eşyasını sigorta ettirenlerin haklarını muhafaza ettirebilmek için gördük ki ilk tedbir, yalnız bizim kanunlara değil, ayni zamanda beynelmilel kanunlara göre de tutulması mecburi olan rezerveleri ve saireyi emin şartlara bağlamak, türkçesi memleketimiz dahilinde teknik ve milli garanti altında bırakmaktır.

Yeni kanun projesinde

Bu neticeye varabilmek için gerek bu meseleleri ve gerek bununla alâkadar diğer mevaddı yeni kanun projesine ithal ettik. Fakat istiyorum ki bu kanun millet vekillerinin tetkik gözlerine arzedilmeden evvel bütün memleket dahilinde alâkadar ve mütehassşslar arasında bir anket mevzuu teşkil etsin. Gazeteler, bunları neşrettikten sonra kendi karileri arasında sigorta mütehassıslarının ve sigorta işlerile alâkadar olanların mülâhazalarını da neşretmek suretile bu gayeye yardım edebilirler. Arzu edenlerin vekâleti de tenvir etmeleri kabildir.,,

Anadolu Ajansı, Basvekilin tevdi ettiği bu kıymetli vesika ile birlikte evvelce yapmış bulundukları yukarıda işaret eylediğimiz beyanatlarını da ehemmiyetine binaen bir defa daha aynen neşretmekle bahtiyardır.

Başvekilimizin evvelce vuku bulan beyanat'arı

Ankara, 15 (A.A.) — Başvekil sigortalar hakkında Anadolu ajansına yapmış oldukları beyanatları ber - veçhiatidir:

"1 — Feniks dö Viyen ve Türkiye Milli Sigorta şirketlerinin muamelelerini tatil ettikleri malûmdur. Son yaptırılan teftiş, her iki şirkete sigortalı bulunanların tasfiye yoluyla zarardan korunmasına imkân olmadığı neticesine varmıştır.

2 — Sigortaların hakiki ve güvenilebilecek teminatı sabit kefalet akçelerinin tenezzüle uğramamış olan kısımlarile millî reassürans Türk Anonim şirketinin teşekkülünden sonra bu şirkete bırakılan yüzde 50 prim hissesine ait teknik ihtiyattır.

3 — Hükûmet memleketimizde sigorta emniyetinin teessüsü ve bu iki sigorta şirketine sigortalı bulunanların zarardan korunması için lâzım gelen esaslı teşebbüslerde bulunmuştur.

Başta millî reassüran olduğu halde memleketimizde yerleşmiş bulunan sigorta şirketleri bu teşebbüse müzaheret gösterdiklerinden aşağıdaki şekil ve usulün tatbiki kararlaştırılmıştır:

a — Hayat, harik, kaza ve diğer nevi sigorta branşlarına ait olan bu iki şirketin Türkiye ajanlıklarından alınmış ve Türkiyede kayıtlı poliçeleri bulunanlar kendi mesuliyetleri altında intihap edecekleri Türkiyede çalışan sigorta şirketlerinden birine ellerindeki eski poliçelerini ayni fiyat ve ayni eşkâl dahilinde "yalnız iştira ve ikraz isteme hakları müracaatları tarihinden itibaren iki sene müddetle tecile tabi tutulmak şartile" yeni poliçelerle tebdil edilecektir.

Bu suretle sigortalılar bir zarar görmemiş olacaktır.

b — Yapılacak muameleyi tafsilâtile öğrenmek istiyenlerin, yeni postane karşısında Türkiye hanında bu maksatla tesis edilen büroya müracaat etmeleri lâzımdır.

4 — Türkiye milli ve Feniks dö Viyen sigorta şirketleri hakkında adliyece lâzım gelen muamele ve takibat yapılmaktadır.

5 — Sigorta şirketlerinde yapılan umumi teftiş neticesi muamelelerinde görülen noksanlar düzelttirilmek tedir.

Şirketlerin Vekâlete karşı kanunen vermeğe mecbur bulundukları teminatlarının bir kısmını teşkil eden gayri menkul kıymetlerinde vuku bulan sukutlar sebebile bazı şirketlerin eskiden teminat karşılıkları tamamlattırılmaktadır. Müddeti zarfında bu noksanları tamamlamıyan şirketler hakkında takibat yapılacaktır.

6 — Memleketimizdeki sigorta endüstrisi hakkında mevcut kanunî ve nizamî hükümler on senelik tecrübeye göre yeniden gözden geçirilmiştir. Milli ihtiyaçların bize emrettiği şekilde müzeyyel ve yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Proje B. M. Meclisine arzolunmazdan evvel umumî bir anket mevzuu teşkil etmesi için gazetelerle neşrettirilecektir."

HOLANDA:

İtalya Hükûmetile Anlaşmaya Doğru

Lahaye, 15 (A.A.) — Haber alındığına göre, Holanda hükûmeti İtalya ile olan diplomatik münasebetlerini tanzim hususundaki arzusunu yakında tahakkuk ettirecektir. Roma elçiliğine doktor Hubrecht tayin olunmuştur. Elçi bu ay sonunda vazifesi başında gidecektir. Itimatnamesi "İtalya Kralı ve Habeşistan imparatoruna" dive yazılıdır

Kayak Modası

Kayakçılık son zamanlarda bizde de bir hayli ehemmiyet kazanmıştır. Fakat kayakçılığın kendine göre modası da vardır ve bu moda günden güne inkişaf etmektedir. Kürklü başlıklar, ve çiçeklerle süslenmiş elbiseler bu modanın en son şekilledir.

İşlerimiz Ve Pahalılık Meseleleri

(Başı 1 incide)

Hayat pahalılığı ile mücadele en mühim işlerimizden biridir. Bu noktaya göre faaliyetimizi hazırlayabilmek için Avrupada tanınmış mütehassıslar davet ettik. Yakında bunlardan biri memleketimize gelecektir. Teknik esasların hazırlanmasile alâkadar dairelerin çalışmalarına iştirak edecektir. Bu hazırlıklar yapıldıktan sonra, usul leştirme suretile mücadele tatbikatına başlıyacağız.

Taze meyva için

Meyve ihracatının artması için esaslı tetkiklerimiz vardır. Yeni tedbirler alınacaktır. Bunu temin için herşeyden önce frigorifik tesisatlı nakil vasıtaları tedarikine ehemmiyet verdik. Deniz Bank bugünlerde üçer yüz, beşer yüz tonluk küçük hacimde frigorifik tesisatlı vapurlar satın almak için müzakerededir. Portakal standardı esasları tetkik edilmiştir. Hububat ve portakal kontrol nizamnameleri hazırlanmıştır. Bu sene tatbikatına başlanacaktır. Gerek incir, gerek üzüm satışlarını, teşkilâtlanma sayesinde istikrara mazhar kılacağımızı görüyorum."

Pamuk davamız

İktısat Vekili, pamuk mevzuu üzerinde de şunları söyledi:

"— Bankaları bir araya getirerek üç milyon lira sermayeli bir teşekkül vücude getirmek ve bunu nâzım bir kuvvet olarak icabında piyasaya müdahale ettirmek kararındayız. Gelecek sene kampanyasına kadar hazırlanarak faaliyete geçecek olan bu teşekkül Adanada ve Egede faaliyetini tanzim edecektir."

İzmir fuarı hakkında da bazı malûmat veren İktısat Vekili bu akşam hususî trenle Manisaya hareket etti, Manisada üç saat kalarak tüccarla ve mütehassıslarla görüştü. Geç vakit Ankaraya hareket etti.

SURİYE:

Harice Konsolos Tayin Edecek

Şam, 15 (A.A.) — Suriye hükûmeti, Fransa - Suriye muahedenamesi meriyete girer girmez Ankara ya, Kahireye ve Bağdada konsoloslar tayin etmiye karar vermiştir.

Yeni konsoloslar vazifelerine başlamadan evvel bu şehirlerdeki Fransız konsoloshanelerinde staj görecek lerdir

Avusturyada

(Başı 1 incide)

memleketten çıkmış ve Almanyaya gitmiştir. Geçenlerde Başvekile ve hükûmete karşı bir suikast tertibi yüzünden tevkif edilmiş olan Taos ta serbest bırakılmıştır. O da Avusturyayı terkedecektir. Bununla beraber Viyana kaynakları, bu iyi haberi de tekzip etmekte ve Yüzbaşı Leopoldün Viyanada serbest yaşadığını haber vermektedir.

Yein kabinenin teşekkülünde göze çarpan en mühim nokta Siess İnguart'ın Dahiliye Nazırlığına getirilmesidir. Aşağı yukarı bütün Paris gazeteleri, Hitlerin, İnguart'ın Dahiliyeye getirilmesi üzerinde ısrar ettiğini söylüyorlar. Oeuvre gazetesi bu hâdiseyi, Avrupa tarihinde yeni safha açacak mahiyette saymaktadır. Peuple ise Avusturyanın İtalyadan birşey beklemiyecek vaziyette olduğunu ve İtalyanın bitaraf kaldığını ve kalacağını anlatıyor.

Royterin aldığı bir habere göre, Avusturya kabinesi erkânı sollarla anlaşmak ve bunlardan bir kaç kişiyi kabineye almak lehindedirler. Fakat Doktor Şuşning, B. Hitleri hoşnut etmek lâzımgeldiğini ileri sürmektedir. Çünkü Avusturyanın ancak bu sayede bir müddet daha istiklâlini muhafaza edebileceği anlaşılıyor. Avusturya, Her Hitlerin arzusunu yerine getirdiği takdirde, Almanya nazilerinin Avusturyaya karşı kullandıkları bütün propaganda vasıtaları duracak ve Avusturya bir müddet daha nefes alacaktır.

Çok ağır netice

Viyana gazeteleri içinde ancak Neue Zireie Prens,, Viyana ile Berlin arasındaki münasebetlerin son inkişafından bahsederken, bunun bütün Avrupa ve sulh için çok ağır neticeler vereceğini anlatıyor.

Neue Weimer'e göre, Şuşning bugün bütün vatanperver şeflerini toplamış ve vaziyeti anlatmıştır.

Mülâkat nasıl olmuş?

Havasın Viyana istihbarına göre, Hitlerin yazlık ikametgâhı Berhtesgaden'in Şuşning'in üzerinde tesir yapmak için mülâkat esnasında Almanyanın bütün müsellâh kuvvetler kumandanı Fon Reichnau, Erkânı - harbiye reisi Kaytel ve Fon Sperlle müzakerelere iştirak etmemekle beraber hazır bulunmuşlar ve böylece bütün Almanyanın Avusturya meselesi için seferber olduğu ihsas olunmuştur.

Yine Havasa göre, Alman metalibi evvelden hazırlanmış ve imza edilmek üzere Şuşninge takdim edilmiş ise de Şuşning bunu reddetmiş bulunuyor. Çünkü bu metalibin ancak yüzde yirmisini kabul edecek vaziyette idi.

Rayiştagın önümüzdeki, toplanışı esnasında Hitlerin Avusturyadan, kabinede yapılacak değişiklikler nisbetinde bahsedeceği temin olunuyor. Avusturya, Alman metalibi dairesin de hareket etmezse Hitler tehditli bir lisan kullanacaktır.

Taymisin bir telmihi

İngiliz gazetelerinden Taymis'e göre, nazilerin Avusturya kabinesine girmeleri, kapının Truva önündeki tahtadan ata açılması demek olacak ve Avusturyanın ortadan tamamile kalkması değilse de Almnyanın siyasetine inkıyat edilmesi mahiyetinde sayılacaktır.

İngiliz gazeteleri de dahiliye,ye İnguort'un getirilmesinden ehemmiyetle bahsetmektedirler ve Almanya nın Avusturyayı bir tuzağ a düşürdüğünü anlat maktadırlar.

Prag'da çıkan Prager Tageblatt gazetesine göre, son mülâkatı Duçe, İngiltere ile anlaşmadan evvel hazırlamış, Hitler üç nezaretin yani harbiye, emniyet ve dahiliyenin nazilere verilmesini istemiş, Şuşning yalnız dahiliye nezaretini nazilere vermeyi kabul etmiş, fakat Hitlerin ısrarı üzerine yirmi şubat nutkundan evvel cevap göndermeyi muvafık görmüştür.

FRANSA:

Pasteur Vapuru Denize İndirildi

Saint Nazaire, 15 (A.A.) — Pasteur vapuru bugün Bahriye Nazırının önünde denize indirilmiştir. 30 bin ton hacminde olan ve saatte 25 ilâ 27 mil süratle sefer edecek olan bu vapur Fransa - Cenubî Amerika hatlarında işliyecektir

Mahcuz Eşyayı Kaçırmış!

Avni Bayer Hakkında İddia Makamının Davası

(Başı 1 incide)

seyin Avni değil, Avni Bayer olduğunu ilâve etti.

Davanın mevzuu şudur:

Avni Bayer şimdiki apartmana nakletmeden evvel Kasımpaşada Tirayko apartmanında oturmuş ve sahibine de tam 700 lira borçlanmış. Avni Bayerin İzmit sineması sahiplerinden ve eski vapurculardan Lûtfi Ulusoya 270 lira borcu varmış ve bu parayı ödemediği için dördüncü icra memurluğu tarafından evindeki eşyası haczedilmiş ve yeddiemin sıfatile de apartmanın sahibi Tirayko ya teslim edilmiştir. Avni Bayer hacizden biraz sonra bu apartmandan çıkmış ve mahcuz eşyayı da kaçırmıştır. Tirayko ayni gün polise müracaat ederek kendisine yeddiemin sıfatile tevdi edilen eşyanın Avni Bayer tarafından kaçırıldığını ihbar etmiş, icra dairesinin emrile yeni taşındığı evde araştırma yapılmış fakat mahcuz eşya bulunamamıştır. Avni Bayer bu eşyanın başkasına ait olduğunu iddia ederek açtığı istihkak davasını da kaybetmiş ve nihayet müddeiumumilik, haczedilen eşyayı kaçırdığı ve sattığı iddiasile aleyhine ceza davası açmıştır.

Dün mahkeme ihzar müzekkeresinin tekidine ve muhakemenin 24 mayısa talikine karar verdi.

Avni Bayer eşyayı kaçırdıktan sonra icra memurluğu tarafından tekrar hakkında takibata başlanmış ve mal beyannamesi istenmiştir. Avni Bayer bir hafta evvel icra memurluğuna gelerek menkul ve gayrimenkul hiç bir malı bulunmadığını, aylık kazancının da otuz, kırk lirayı geçmediğini, ayrıca yedi nüfuslu bir aile geçindirdiği ve evi de kira olduğu için ayda ancak 6 lira vermek suretile borcunu ödeyeceğini söylemiş ve imza etmiştir.

Dün Muhakemeden sonra alacaklının avukatı Faruk Haznedar icra hâkimliğine müracaat ederek, Asliye Birinci Ceza Mahkemesinde Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman tarafından Avni Bayer aleyhine açılan ceza davasına bakılırken Avni Bayerin, senelik kazancının, 10, 12 bin lira olduğunu söylediğini ileri sürmüş ve yalan beyanda bulunduğunu söyliyerek hapis suretile tazyik edilmesini istemiştir.

Avukat Faruk Haznedar ceza hâkimliğine bu dava safahatını neşreden Tan ve Akşam gazetelerinin nüshalarını da vermiştir. Dördüncü icra hâkimliğinin dosya numarası 938 - 442 dir.

Öğrendiğimzie göre Kasımpaşa malmüdürlüğü de Avni Bayerin mahkemede söylediği senelik kazanç mikdarını esas tutarak buna göre vergi alınması hakkında tahkikata başlamıştır.

Sigorta Şirketleri için

(Başı 5 incide)

yarısı ile tahdit edilmiştir. Ancak, gayri menkul olarak tesis dilmiş bulunan teminatlardan bu nisbeti geçenler bulunduğu takdirde, bunların derhal kanuni nisbete irca edilmesi şirketler için sıkıntıyı mucip olabileceği düşünüldüğünden, ilâve edilen 4 üncü madde ile, bu nevi gayri menkuller şirketin tasarrufu altında bulunduğu veya, muaddel 10 uncu maddenin B fıkrasında bahsolunan hallerde mevcut ipotek mukavelelerinin devamı müddetince bu hüküm cari olmıyacağı tasrih edilmiştir.

Kefalet akçesi

1149 numaralı kanunun 9 uncu maddesinin son fırkasında şöyle bir hüküm vardır: "Her nevi sigortada mütehavvil kefaleti nakdiye sabit kefalet akçesine müsavi bir mikdara bâliğ olunca o nevi sigortaya mahsus sabit kefalet akçesi nısıf mikdarına indirilecektir." bu hüküm, birinci madde ile tadil edilen mezkûr 9 uncu maddeden çıkarılmış ve böylece, şirketlerin temine mecbur oldukları kefalet akçeleri mikdarca da takviye edilmiştir. Zikre değer değişikliklerden birisi de, 1149 numaralı kanunun 9 uncu maddesinden hayat branşı mütehavvil kefalet akçesine dair hükümleri ihtiva eden bir fıkranın çıkarılmasıdır. Bu tadilin ehemmiyeti göründüğünden büyüktür: Mütehavvil kefalet akçesi yerine badema, hayat branşında, riyazi ihtiyatlar ikame edilmiş ve bunlara dair muhtelif hükümler vazolunmuştur. Bu suretle 1149 numaralı kanuna ilâve edilen yeni hükümler meyanında, lâyihanın ikinci maddesile, Türkiyede çalışan bütün sigorta şirketleri için "tahsil ettikleri gayri safi primler üzerinden, sigortalılarına karşı taahhüt eyledikleri müemmen sermayenin teminatı, olmak üzere, riyazi ihtiyat akçesi tefrik ve tesis etmek" mecburiyeti konmuştur ve böylelikle, riyazi ihtiyat ayırmak memleketimizde, ilk defa, teyit edilmiş kanuni bir hüküm haline konmuş bulunmaktadır.

Faiz haddi

Riyazi ihtiyatların hesap tarzına dair formülün, buna esas olan teknik faiz haddi ve vefiyat cetvelinin intihabı hayat sigortasiyle meşgul şirketin bünyesinin sağlamlığında mühim bir unsur olduğundan, bu hususlarda İktısat Vekâletinin mürakabesi temin edilmek istenmiştir. Bunun için 2 inci maddenin ikinci fıkrası ile bu maksadi temin edecek hüküm konmuştur. Sigortacının riyazi ihtiyat akçelerine el sürmemesi ve diğer taahhüdatını karşılamak için bunlardan mevzuatta bulunmaması beynelmilel kabul edilmiş bir sigorta kaidesinin tabii zamanda, sene sonlarında vuku bulabilecek müracaatlarda, icabında, İktısat Vekâleti tarafından şirketin muamelâtı teftiş ettirilerek bu müracaatın haklı olup olmadığını tesbit etmek gibi sigortalıların emniyetini alâkadar eden bir diğer tedbiri de lâyihanın 4 üncü maddesine koymuş bulunmaktayız. Nihayet, 5 inci maddede riyazi ihtiyatlar üzerinde sigortalılar lehine bir imtiyaz tesis edilmiştir. Hayat sigortalarında riyazi ihtiyatların maruz ehemmiyeti dolayısile, lâyihada, bu branşta sigorta portföründe devir muamelesi daha sıkı bir inzibat altına alınmakta ve bu nevi devir muamelelerine ancak portföyün tazammun ettiği taahhüdata tekabül eden teminatın maddi karşılıklarını da aynen devri şartiyle müsaade edilmektedir. "Madde 9" Ecnebi sigorta şirketlerinin memleketimizde çalışmalarını, hattâ faaliyetlerini arttırmalarını, memnuniyetle telâkki etmekteyiz. Fakat bazı ecnebi şirketlerin memleketimiz dahilinde hiçbir aktif bulundurmadan faaliyette bulunmalarına da müsaade ve müsamaha etmemize imkân tasavvur olunamaz.

(Arkası var)

Romanyada

(Başı 1 incide)

sımdan mürekkeptir. Bir kısım nazırlar, partik Miron'un riyasetinde Kral Karolün istişare meclisi vaziyetindedir. Hariciye nazırı B. Tatarescu ile diğer nazırlar ise, asıl icrai salâhiyeti tedvir etmektedir.

Kral Karol nazırlardan bir çoğunu kabul etmiş, kendilerile uzun müddet görüşmüştür. Diğer taraftan Başvekil Partik Miron da sabık Başvekil B. Goga ile uzun bir mülâkat yapmıştır.

★ Kral Karol Fransa elçisi Thierry'yi bugün kabul ederek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

Erzurumda İmar İşleri

Erzurum, 15 (A.A.) — Bugün vilâyet ve belediye meclislerinin katımiyle vali Haşim İcanın başkanlığında "Erzurum İmar Birliği" genel toplantısını yaptı. (Vali bir yıllık icraatı rakamlara müsteniden anlattı. Meclis başkana teşekkürle icraatı oy birliğiyle kabul etti.

MEMLEKETTE TAN

AYDINDA:

Çifçilere Iki Ayda 3 Milyonluk Yardım Yapıldı

Aydın, (TAN) — Ziraat Bankası, ziraat mevsiminin başlangıcı olan 937 eylûlünden itibaren iki ay içinde çiftçilere tohumluk ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak üzere üç mil - yon lira yardımda bulunmuştur. Bu paranın yarısından fazlası ziraat kredi kooperatifleri azasına, diğeri de aza olmıyanlara verilmiştir. Yardım miktarı, geçen yıllardakinden çok fazladır. Kredi bolluğu, ziraat âletlerinin çoğalıp asrileşmesine de yardım ediyor.

Diğer taraftan, kredi kooperatifleri azasının aza olmıyanların adedine yaklaştığı görülmektedir ki, bu mem nuniyeti mucip oluyor.

Ziraat Bankası, teşrinisani ve kânunuevvelde çiftçilere kredi yardı - mında bulunduğu gibi ilkbaharda başlıyacak ziraat faaliyetine de hazır lanmaktadır.

Karacasuda Arazi Yazımı

Aydın, (TAN) — Karacasuda arazi yazmak işi bitmek üzerdeir. Halkın hemen ekserisi, takdir edilen kıymetlerin çokluğuna itiraz ettiği halde, Işıklar köylü Hüseyin Kaya, 60 lira kıymet takdir olunan bir hektar arazinin kıymeti 100 olduğunu söylemiş ve resmî kaydin tashihini istemiştir.

★ Aydın, (TAN) — 20 şubatta Çinede ve Nazilli basma fabrikasında iki halkevi açılacaktır.

—o—

SİLİFKEDE:

Sulama Kanalı İçin Esas Faaliyete Geçiyor

Silifke, (TAN) — Adanadan gelen su işleri memurları, Göksudan istifade edilerek arazinin sulanması için açılacak kanal hakkında tetkik - lere girişmişlerdir. Işi üzerine almış olan Fransız kumpanyasının mühendisi de gelerek ilk faaliyete başlamıştır. Kanalın açılması işi 938 senesi sonunda bitecektir.

★ Silifke, (TAN) — Muhasebei hususiye memuru Hüsnü, ihmal ve terahî maddesinden müfettişçe işten menolunmuştur.

Silifke, (TAN) — Icra memuru Baha 409 lira ihtilâs etmiş, hakkında takibata başlanıldığını anlayınca teslim olmuştur.

Müddeiumumilik, Baha hakkında tevkif kararı vermiştir.

Çoruhta Un Fabrikası Kurulacak ve Yollar Ağaçlandırılacak

Çoruh, (Tan muhabirinden) — 936 yılına kadar sönük bir halde giden belediye işleri, Şükrü Uugur geldikten sonra inkişafa maşlamıştır. Maamafih, tabiî ve coğrafî vaziyetinin uygunsuzluğu yüzünden, bu çalışmalar, çok çetin mücadeleler içinde yürüyebiliyor. Belediyenin bütçesi de dardır ve 14 bin liradan ibarettir. Buna rağmen güzel bir park, şimdilik bir kimyahane, bin metre uzunluğun da tesisat ile sıhhî içme suyu temin edilmiş bulunuyor.

Belediye reisi, gelecek yıl neler yapılacağı hakkındaki sualime şu cevapları vermiştir:

"— İlk evvel yapmak istediğimiz işler küçük bir un fabrikası, bahçe ve yolları ağaçlandırmak, ihtiyaca göre bir gazino açmak, su yolları tesisatını genişletmektir.„

Halkevi İyi Çalışıyor

Çoruh, (TAN) — Asrî halkevi binası inşaatı devam ediyor. 44 bin liraya çıkacak olan bina ilkbaharda bitirilmiş olacaktır.

Halkevinde 60 bayanın iştirakile altı aydanberi devam eden dikiş ve biçki kursundan iyi neticeler alınacağı muhakkaktır. Ayrıca, haftada üç akşam fransızca dersleri, her akşam bando mızıka dersleri veriliyor. Hapisanede mahkûmlar için bir oku ma, yazma kursu açılmıştır.

Yine halkevi, bu ders yılı içinde, mekteplerdeki fakir çocukların ki - tap ve giyim ihtiyaçlarını temin etmiş, mekteplere tıbbi âletler ve ecza hediye etmiştir.

Geçen yaz açılan ve bütün köy muhtarlarile mümessillerinin deva - ma mecbur edildikleri kurs bitmiştir. Evin zengin kütüphanesinden de istifadeler temin olunuyor.

Köylerini Kalkınması İçin

Halkevi başkanı doktor Cemal Alper ve arkadaşları, bilhassa köylülerin kalkınmasına çalışıyorlar. Geçen sene verilen 50 den fazla konferanstan köylüleri alâkadar eden zirai ve sıhhî bilgiler, teksir âletile çoğaltılmış ve her köye gönderilmiştir. Bu sene de memurlardan ileri gelenler ve hatipler, kendi sahaları dahilinde konferanslar verecklrdir.

Evin radyo hoparlörü vasıtasile, günlük ajans, vilâyet ve yurt haberleri her akşam halka neşrolunmaktadır. Her cumartesi günü geceleri evde sazlı, sözlü toplantılar yapılmakta, ertesi pazar günleri de köyler gezilmektedir.

Bu gezilerde köylünün bütün ihtiyaçları tetkik olunuyor. Neticede kalkınma programları hazırlanıyor. Gezilere halkevlilerden başka kültür ve ziraat müdürleri, jandarma kumandanı da iştirak etmektedir. Her köyde evvelâ halkın ihtiyaçları araştırılıyor, sonra güzel müzik parçaları çalınıyor ve küçük mikyasta temsiller veriliyor. Halkevimizin bilhassa müzik ve gösteri kolu pek ziyade muvaffakyet göstermektedir.

—o—

Taşpınarda Mektep ve Halıcılık

Konya Aksarayı, (TAN) — Taşpınar köylüleri beş sınıflı ve beyaz taştan güzel bir ilkmektep binası yapmışlardır.

Umumî harpten evvel halıları Amerikaya kadar giden Taşpınarda bu sanatin idamesine çalışılıyor.

Çoruhta Halkevi :

Çoruhta yeni Halkevi binası inşaatı devam ediyor. Bu resim,sahilden 600 metre yükseklikte kurulan yeni binanın nişaatına aittir.

ESKİŞEHİRDE :

Mahmudiye Egitmen Kursunun Kadrosu Artiyor

Eskişehir, (TAN) — Mahmudiye nahiyesinde açılmış olan köy eğitmen kursu iki senede 284 eğitmen ye tiştirmiştir. Bunlar kendi köylerinde faaliyete geçmiş bulunuyorlar. 75 i Eskişehir, diğerleri de Ankara ve Afyon vilâyetleri içindedir.

Kursun yeni devresi nisanda başlıyacak ve kadrosunun bir misli artırılmasına çalışılacaktır.

Eskişehirden 50 kilometre uzakta,

Eskişehir, (TAN) — Çifteler nahiyesinin merkezi olan Mahmudiye köyü, son senelerde süratle inkişaf etmiştir.

Eskişehirde İlerliyen Bir Köy

Eskişehir (TAN) — Çifteler nahiyesinin merkezi olan Mahmudiye köyü son senelerde süratle inkişaf etmiştir. Eskişehirden 50 kilometre uzakta Afyonkarahisar şosesi üzerinde ve dümdüz bir arazide kurulmuş olan bu köyün ilk banileri, 100 sene evvel Kafkasyadan gelen muhacirlerdir. Köy o zaman 40 evden ibaretkn şimdi büyümüştür.

Çifteler harası, köy eğitmen kursları, köy öğretmen okulu, yatılı ilkokul gibi devlet müesseselerinin bulunuşu da Mahmudiyenin inkişafına yardım etmiştir. Ziraat Vekâletinin Çifteler çiftliği, daha merkezi vaziyette bulunan başka köye nakledilmiştir.

Konya, Antalya, Afyon Karahisar, Eskişehir vilâyetleri ile birçok kazalar arasında işliyen otobüslerin kendi içinden geçmesi, Mahmudiyenin ilerlemesinde âmil oluyor.

Mahmudiyede evvelce en ziyade hayvancılıkla uğraşılırken, şimdi zirai faaliyet te armtıştır. Romanya ve Bulgaryadan gelen muhacirler sayesinde köy büyümüş, civardaki devle te arazi halka dağıtılmıştır.

—o—

VEZİRKÖPRÜ:

Bafraya Güçlükle Nakliyat Yapılıyor

Vezirköprü, (TAN) — Komşumuz Bafra kazası, un, zahire ve buna mü masil ihtiyaçlarını buradan temin ettiği, Vzirköprüden Bafraya her hafta yüzlerce yolcu gittiği halde arada bir şose yoktur. Bütün nakliyat Kızılırmak üzerinden yapılmakta, vukubulan birçok kazalarda boğulanlar olmaktadır.

Halk, Bafra - Vezirköprü arasında bir şose yapılmasını pek ziyade temenni ediyor.

NEOKALMİNA
Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

GRİPİN
Baş, diş, nezle, grip, romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

(HIKADEN MABAAT)

Zararsız Bir Yanlışlık

[Başı 6 ıncıda]

oturmakta olan karısına yaklaşa - rak onu alnından öptü:

— Karıcığım, dedi, bugün maaş aldık.

Sobolefin karısı, âdeta işitilmez bir sesle:

— Çok iyi, dedi. Herhalde bu, tam olarak alacağın son aylığın - dır.

Doçent hayretle gözlerini açtı:

— Ne münasebet son defa..

Kadın, bu defa daha yavaş bir sesle:

— Kanunen üçte birini kesecek ler..

— Hagi kanuna istinaden?. Hangi üçte birini?..

— Basbayağı üçte birini. Nafaka parası olarak:

Doçent bir sandalyeye oturdu. Elile alnını uğuşturarak:

— Museçka, dedi, vallahi dediklerinden hiçbir şey anlamıyorum.. Fikrini açık söyle!.

— Demek hiçbir şey anlamıyorsun?. Ne güzel bir taktik!. Çabuk söyle bana: O kadınla ne zamandanberi tanışıyorsun.

— Hangi kadınla?..

— Ne bileyim ben hangi kadınla?. Yalnız görüyorum ki, yakında seni tebrik etmek icap edecek..

— Çıldıracağım vallâhi. Ne tebriki?..

— Yakında baba oluyorsun!. Artık bilmemezlikten gelme!.

Doçentin karısı ağlamıya başladı. Doçent can sıkıntısile sordu:

— Bütün bunlardan hiçbir şey anlamıyorum.. Senin bu yaptıklarının mânası nedir?.

— Bunu ben sana sormalıyım: Bu yaptıklarının mânası nedir? Sen Moskovadan ne ısmarladın?.

— Ne mi ısmarladım?. Ne ısmarlıyacağım: Kitap.

— Kitap mı?. Bunlar mı kitap?. Kundak takımı mı kitap?. Çocuk bezleri mi kitap?. Çocuk muşaması mı kitap? Sana böyle kitapların ne lüzumu var?.

Doçentin karısı bütün bu saydıkları şeyleri birer birer Doçentin yüzüne fırlatıyordu.. Gittikçe şaşkınlığı artan Doçent:

— Hâlâ hiçbir şey anlamıyorum, dedi. Ben Moskovadan 76 ruble 40 kapiklik kitap ısmarlamıştım.. Karısı birdenbire sordu:

— Kaç paralık, kaç paralık?.

— 76 ruble 40 kapiklik kitap ısmarlamıştım.. Demek ki, kitaba karşılık bunlar gelmiş..

Doçentin karısı düşünceli bir eda ile:

— "Bunlar„ da 76 ruble 40 kapiklik değerinde... Belki de işin içinde bir yanlışlık var.

Doçent canlandı:

— Hiç şüphe yok ki, yanlışlık var.. Hem bu sık sık oluyor. Hergelelere derhal küfürlü bir mektup yazacağım, kitapları göndermelerini istiyeceğim.. Bu paçavralara gelince...

— Dur, dedi. "Paçavra„ dediğin bu çocuk takımını hiç te geri göndermiye lüzum yok. Bütün bunlar kız kardeşim Tanyenin işine yarar. Kız kardeşim yakında anne olacak.

— Mükemmel. Şu halde yalnız 76 ruble 40 kapik göndermemiz lâzım gelecek.. Demek ki, mesele halledildi.

Üniversel Mağazası sipariş şubesi şefi mağazanın paket dairesine girdi. Memurlardan Katya Çesova korku ile gözlerini ona kaldırarak sordu:

— Nikolay Karpiç, benim işim ne oldu?. Hani şu işi sipariş meselesi?.. Yanlışlık olmamış değil mi?

Şube şefi sert bir eda ile:

— Tabii yanlışlık olmuş.. Fakat senin taliine işin içine şikâyet girmedi.. Her iki müşteri de yanlış giden siparişlerden hoşlaşmış olacak ki, onları alıkoymuş.. Senin anlıyacağın herkes çocuk bekliyor. Ve herkes okuyor... İşin içine şikâyet girmediği için tabii vazifene nihayet vermiyeceğiz!. Fakat gözünü aç!..

YALNIZ DÖNÜYORUM

YAZAN : ŞÜKÛFE NİHAL

— 19 —

Istanbulda Darülfünündaki toplantılar, muntazam bir cemiyet halinde devam ediyor; itilâf devletlerine protestolar yağdırıyor; Anadolu ile temas ediyordu. Istanbul hükûmeti, bütün bu hareketleri durdurmak istiyordu... Milli kuvvetten, imandan bahseden Anadolu gazetelerini Istanbulda muhalif bir gazete: (Lâhana yaprakları) diye tahkir ediyordu...

O kuvvetler ister kazansın, ister kazanmasın, bizim gözümüzde değeri sonsuzdu... Haksız bir ölüme boyun eğmektense, hakkımızı koruyarak ölmek elbette daha şerefli, daha bize yakışır bir şeydi!..

Anadoluda milli hükûmet meydana gelince, (Misakı Milli) yapılınca düşman ve İstanbul daha kara, daha korkunç fikirler beslemeye başladı... Nihayet bu kara düşünceler, acı bir vaka halinde başgösterdi; On Altı Mart faciası Şehzadebaşı karakolundaki masum askerlerin gece yarılarında şehit edilmesi tüylerimizi ürpertti. Bıcak tâ boğazımıza dayanmıştı; Anadoludaki yurttaşlarımızın çektiklerini çekmek sırası, bize de gelmişti...

O sabah, hergünkü gibi Zeynep hanım konağında yine toplantı yapacaktık; lâkin gördüğümüz manzara ile hepimiz taş kesildik... İstanbulu artık resmen işgal altına alan kuvvetler, o gece Darülfünuna da girmişlerdi...

Salonlarda, koridorlarda kara derili, silâhlı, Hintli askerler dolaşıyordu. Talebeye, binanın bir köşesinde bir kaç oda bırakmışlardı..

Ta karşımızda, yanı başımızda dolaşan süngülü, tüfekleri, kara derili insanlara baktık, baktık!.. Korkmadan, titremeden baktık!.. Bizim, karşılarında bu kaskatı duruşumuzu gören kara derililer, süngülerinin ucunu boğazlarına dayayarak, tüfeklerini bize doğru uzatarak:

"Sizi böyle keseceğiz; sizi böyle vuracağız!...„ demek ister gibi işaretler yapıyorlar; korkunç korkunç sırıtıyorlardı...

Türk kızı, Türk erkeği ölümden korkar mı?!. Bizi böyle haksız yere mahkûm etmek istiyen medeniyet utansın, dedik ve toplantılarımıza, görüşmelerimize, isyanlarımıza yine devam ettik; daha tehlikeli zamanlarda yapacağımız şeyleri düşündük...

Derdimiz büyüktü; bizi esir etmişlerdi.. Sokaklarda türlü türlü serpuşlarile, renk renk, biçim biçim insanlar dolaşıyor; ayaklarının mağrur vuruşlarile topraklarımızı titretiyorlar; başımıza düşman uçaklarından gülleler yağarak gece yarılarında evlerimizi, damlarımızı parçalıyor; bizi uykumuzun arasında yakıyor... Denizlerimizde kale gibi, yabancı gemiler sıralanmış; toplarını bize çevirmişler...

Istanbul halkı, masum, mahkûm, korku ve telâş içinde kendi topraklarına korkarak, çekinerek basıyor; gökte daha günün ışıkları kararmadan herkes evine çekiliyor; kapısını kilitliyor...

Ne günlerdi o günler?.. Bunu anlamak, duymak için ancak o günlerin heyecanı içinde titremek, sarsılmak lâzımdır... Nasıl kara çarşafımın içinde duvar diplerinden sürüne sürüne, büzüle büzüle yürürdüm; nasıl esirliğin isyanile kavrulurken yüzümdeki kara örtünün altında gözyaşlarım seller gibi boşanırdı...

★ ★ ★

Hasanı böyle bir hayatın sonunda, memleketin bu acı günleri içinde tanıdım. Ara sıra ocağa uğrıyan, sessiz, kendi halinde bir gençti. İşlere pek karıştığı yoktu.

Bir gün birkaç arkadaş ocakta görüşürken o da yanımıza geldi. Bana tanıştırmak istediler; Hasan:

— Yıldız hanımla birkaç defa görüştün amma her defasında beni unuttular. Diye elini uzattı; ben utanarak, yalan söyledim:

— Evet, dedim, hatırlıyorum, unutmadım. Lâkin Hasan sözümü kesti, gülümsiyerek:

— Hatırladığımızı zannetmiyorum, eminim, adımı bile bilmezsiniz.

Dedi.

Güldüm.

— Yok, dedim, adınızı biliyorum, şimdi öğrendim. Sonra kendisinden özür diledim. Okadar heyecanlı, teessürlü günler arasında yeni bir arkadaşı hatırlamayabilirdim.

O günden sonra Hasanı bütün toplantılarımızda hemen her yerde yanıbaşımda görmiye başladım. Biraz dili çalan bir Anadolu çocuğuydu... Zekice, sevimli, mütevazi idi.

O günlerde biribirimizle, hep, içinde bulunduğumuz en kuvvetli mevzu olan yurt ve millet meselelerinden başka bir şey görüşmüyorduk. Hasan, benim heyecanlarımı anlar görünüyor, kendisi de aynı duygularla heyecanlanıyordu.

Anadoludan sık sık haber alıyorduk; orada hudutta doğru; batıya doğru, ölüm bahasına kazanılacak bir şerefe doğru büyük bir akın vardı...

Asırlardanberi bu memleketi kanile besliyen Anadolu, şimdi de son damla kanını harcıyarak onu kurtarmıya çalışıyordu.

Memlekette harp edecek vasıta yoktu; düzgün bir teşkilât yoktu; yer yer toplanıp büyüyen milli kuvvetler çakmaklı tüfeklerle, iki üç eski, bozuk tayyare ile düşman karşısına gidiyorlardı... Anadolu şehirleri, bu fakir vasıtalarla biribirinin imdadına koşuyordu; genç, ihtiyar, kadın, erkek aşılmaz dağları yararak, bataklıklar geçerek, karları, buzları delerek develer üstünde, kağnılar içinde, onları da bulamazsa kendi sırtında yurdun bir ucundan öbür ucuna yiyecek, silâh taşıyordu.

Biri ölen öküzün yerine kendini koşan; uyuyan çocuğunun örtüsünü, ıslanmasın diye, taşıdığı cephanenin üstüne seren; ateş çemberinin içine kadar girerek düşmanla pençeleşen, askere kuvvet ret veren, hattâ şehit düşen kadınların belerini benzimiz sararark; dinliyorduk

Bunlardan bahsettiğimiz bir gün, be yerimden fırladım:

— Ah, biz de gitsek, neye burad rada daha başka ne yapabiliriz dasız bir isyan... Nihayet sükû

Burada ne düşünsek, ne yap den ibaret.,.. Halbuki orada cı çarpışıyor... Orada duyula kükreyen isyanı harcamak

Hasan hayretle dinliyor:

— Nekadar samimi, heyecanl Yıldız Hanım, sizi kara bayraklı m görmüştüm, nekadar müteessirdiniz yordunuz, diyordu...

O günlerde İstanbuldan Anadoluya k ğalmıştı.

Ben yine coştum:

(Arka

Nasıl doğdu ? - Nasıl yaşadı? - Nasıl battı ?

No: 39 — İKİNCİ KISIM — *Yazan : Ziya Şakir*

Harbiye Nazırı oluyordum Şu adam mâni oldu

Abdülhamit devrinde, memur olduğu vazife ve işleri istismar etmek suretile, hem (yaveri harbi hazreti şehriyarî), ve hem de pek genç yaşında (Paşa) rütbesini ihraz etmiş olan, Kiraz Hamdi Paşa; Ittihatçıların ezelî düşmanlarından olduğu için kendisine tevdi edilen bu vazifeyi büyük bir memnuniyetle kabul eylemişti.

Hamdi Paşa, esasen çoktanberi bu fırsatı beklemekte idi. Çünkü Anadoludaki Millî Mücadele erkânına karşı da derin bir haset ve kin hislerile mütehassis olan bu (Saray Paşası), Damat Ferit Paşanın kendisine karşı beslediği garip muhabbet ve teveccüh hislerine, iyi bir hizmetle mukabele etmek fikrinde idi.

Kiraz Hamdi Paşa, o esnada Vahdettinin etrafında toplananların, ve bilhassa Hürriyet ve Itilâf Fırkası erkânının arasında, başlı başına bir (tip) ti.

Bunu izah edebilmek için bir vaka nakledelim:

Damat Ferit Paşa, ikinci kabinesini teşkil edeceği zaman, kendisine uygun bir Harbiye Nazırı arıyordu. O sırada, Şaban Efendi de yanında bulunuyordu.

Damat Ferit Paşa sordu:

— Hamdi Paşayı Harbiye Nezaretine getirmek istiyorum. Ne dersiniz?..

Şaban Efendi, Damat Ferit Paşanın maksadını anladı. Fakat, anlamamış gibi davrandı... Aralarında, şu muhavere geçti:

— Efendim!.. Orduda, iki Hamdi Paşa vardır... Birine; (Cakacı Hamdi), diğerine de (Kiraz Hamdi) derler. Acaba efendimiz, hangisini kasıt buyuruyorsunuz?..

— Kiraz Hamdi Paşayı..

Şaban Efendi, işi alaya bozdu.

— Efendimiz!.. Kiraz, vâkia leziz bir meyvedir. Fakat bendenize kalırsa; şimdi, mevsimi değildir.

— Niçin?..

— Efendim.. Hamdi Paşa, iyi bir adamdır.. Hoş adamdır.. Güzeldir. Yakışıklıdır.. hoşa gider.. fakat bunlara mukabil, orduda, çok fena bir şöhreti vardır. Eğer kendisini Harbiye Nezaretine getirirseniz, ordunun isyanına sebebiyet verirsiniz.

Şaban Efendi, bu kadarla iktifa etmemişti. Kiraz Hamdi Paşanın hususî hayatına ait, bazı şeyler de nakleylemişti... Damat Ferit Paşa bunları dinledikten sonra, derhal bu fikrinden vazgeçmişti.

Aradan beş on gün geçtikten sonra, Hürriyet ve İtilâf Fırkası erkânına bir yerde, bir münasebetle bir yemek ziyafeti verilmişti. Bu ziyafette Manizade, Üryanizade de bulunmakla beraber, Kiraz Hamdi Paşa ile Şaban Efendi de davet edilmişti.

Yemek arasında söz, kabine meselesine intikal etmişti. Kiraz Hamdi Paşa, öfkeli bir tavurla:

— Ben, Harbiye Nazırı olacaktım. Fakat şu adamı görüyor musunuz?.. İşte, o mâni oldu.

Diye, Şaban Efendiyi göstermişti.

Olur olmaz şeylerden korkmak ve çekinmek âdeti olmıyan Şaban Efendi, büyük bir pervasızlıkla:

— Evet.. Ben mâni oldum. Ve zannediyorum ki: mâni olmakla da orduya büyük bir iyilikte bulundum.

Diye cevap verdı

Hamdi Paşa, derhal yerinden fırladı:

— A, Şaban Efendi!.. Ne kusurum vardı benim?. Elhamdülillâh, İttihatçı değilim. Hırsızlığım yok.. Benim, sadece bir zevkim var ki, yalnız, şahsıma münhasır. Ona da, kimse karışamaz. Bahusus, Meşrutiyetten sonra...

Süleyman Şefik Paşa

Diye bağırdı.

Bu sözler, orada bulunanlardan bir kısmının yüzünü kızartmıştı. Bir kısmı da, katıla katıla gülmiye başlamıştı.

Kiraz Hamdi Paşayı, Anadoludaki millî kuvvetlere düşman eden bir sebep daha vardı. Son zamanlarda Eskişehirde bulunan bir kolordunun kumandanlığına tayin edilmiş olan bu paşa, vazifesine devama imkân bulamamış; gördüğü bir tazyik üzerine İstanbula kaçmıya mecbur kalmıştı.

İşte; bu ruhta, bu hissiyatta vebu zihniyette bulunan Kiraz Hamdi Paşa, fırka ve padişah nâmına kendisine o vazife gösterilir gösterilmez, işi derhal üzerine almış; ertesi günden itibaren işe başlamıştı.

Kiraz Hamdi Paşa, başlıyacağı işi muvaffakıyetle başarmak için refakatine şu arkadaşlarını almıştı:

Suiistimalleri yüzünden vaktile İttihatçılar tarafından ordudan tardedilen, Erkâniharp miralaylarından Refik Bey,

Eski Halâskâran grupu mensuplarından binbaşı Kemal Bey,

Sabık Bandırma sevkiyat reisi, topçu binbaşılarından (Çöpür) Hakkı Bey,

Erkâniharplik gibi mümtaz ve şerefli bir sıfatı haiz olduğu halde esrarkeşliği ve askerlik şerefini ihlâl eden hareketleri âdet edinmis olan Manavoğlu Nevres Bey...

Kiraz Hamdi Paşanın Nuruosmaniye civarındaki konağında toplanan bu matrutlar şebekesi, kısa bir müzakereden sonra. (askerî nigehban cemiyeti) namile bir fesat komitesi tesisine karar vermişler; çarçabuk bir nizamname kaleme alarak Damat Ferit Paşaya arzetmişlerdi.

Damat Ferit Paşa, bu nizamnameyi alınca saraya giderek Padişah Vahdettine göstermiş;

— Şevketmaap!.. Ordu arasındaki sadık bendegânınız, işe başladı. İşte, ilk fiili nümunesi.

Demişti.

Vahdettin, nizamnameyi gözden geçirdikten sonra, bu (sadıkane) hizmetinden dolayı Kiraz Hamdi Paşaya selâm göndermiş, Damat Ferit Paşaya da:

— Bu gibi işler, parasız olmaz. Kendilerine bir miktar para verin.

Diye. irade etmişti.

Damat Ferit Paşa kendi muvaffakıyetine hizmet edecek olan bu fesat şebekesine tahsisatı mestûreden derhal (yevmiye olarak [illegible]di bin altın lira) vermişti. Bu paranın banka çekini cebine yerleştiren Kiraz Hamdi Paşa, Damat Ferit Paşaya teşekkür ederek Babıâliden ayrıldıktan sonra, kendisini sabırsızlıkla Meserret kıraathanesinde bekliyen Manavoğlu Nevres Beyin yanına gelerek:

— Haydi bakalım.. Arıtk iş, cid diyete bindi. Şimdi, kendini göster... Evvelâ, bir beyanname neşredeceğiz. Şimdilik şu beş lirayı al. Güzel bir beyanname müsveddesi yaz. Bana getir.

Demişti.

Manavoğlu Nevres Bey, ertesi gün, şu mealde bir beyanname müsveddesini getirmişti:

(Zabit ve asker kerdeşler!..

Ordu, bir tereddî ve inhilâle doğru yürüyor... Zahiren (âmali milliye) ye hizmet etmek; fakat hakikatte, memlekette yine (İttihatçılık) ı ihya eylemek maksadile, bazı kimseler, Anadoludaki ordu mensuplarını dalâlete doğru sürüklüyorlar. Devletin ve askerliğin kanun ve nizamlarını, ayaklar altında çiğniyorlar. Orduyu, siyasete alet ediyorlar. Bütün bunlarla da, şahsî menfaatlerini temin etmek istiyorlar.

Zinhar, bunların desiselerine kapılmayınız. Sözlerine kanmayınız. Hükûmetin nizam ve kanunlarından, muhterem başkumandanımızın emir ve fermanlarından ayrılmayınız. Böylece hareket edenler, sırası gelince lâyik oldukları mükâfatı görecekler.. Aksine hareket edenler ise, acı acı cezalarını çekeceklerdir.)

Manavoğlu Nevres Beyin esrar dalgasile sersemlemiş olan beyninden, ve böyle bir beynin, ilhamile sürüklenen kalemin den çıkan bu beyanname, mühimce bir ücret mukabilinde (İkdam) gazetesile neşredildiği gibi, binlerce nüsha da bastırılarak İstanbul ve civarındaki askerî kıtalara tevzi edilmiş.. İç vilâyetlerdeki belli başlı ümera ve zabıtana da posta ile gönderilmişti.

[Arkası var]

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Kilo Üzerinden...

İstanbul mezbahasında kesilen hayvanlar için alınan mezbaha resminin, şimdiye kadar olduğu gibi baş üzerinden değil, kilo üzerinden tahsiline karar verilmiş, gazeteler her kilo üzerinden alınacak resmin miktarını bile yazdılar..

Bu kararın İstanbulda et fiyatını ucuzlatmıya faydası olacakmış. Mezbaha resmi baş üzerinden alındıkça İstanbula küçük koyunlardan gönderilmez olmuş, resim kilo üzerinden alınınca küçük koyunlardan da gönderilecek ve böylece İstanbula gelen et miktarı artacakmış... Bu mütalea, tabiî, derin bir tetkike dayandığından yeni tahsil usulünün beklenen faydalı neticeyi vereceğini ummak lâzımdır.

Ancak, her şeyin hem iyi hem de fena tarafları olduğu gibi, baş üzerinden mezbaha resmi almanın da iyi bir tarafı bulunduğunu inkâr etmemeliyiz. O usul koyun sürüleri sahiplerini iri koyun yetiştirmiye teşvik edecek mahiyetteydi. Koyun yetiştirenler küçük koyunlarının İstanbula göndermek için para etmediklerini gördükçe koyunlarının hepsini iri iri yetiştirmiye çalışacakları tabiî idi. Bu gayret belki şmidiye kadar başlamıştı bile...

Çünkü, istenildiği gibi değiştirilmiye en ziyade müsait hayvan cinslerinden biri de koyun cinsidir. Koyun nesli, hemen hemen büsbütün, sahibinin keyfine, daha doğrusu ekonomik ihtiyaçlara göre ürer. Bizim Anadolunun iri kuyruklu karaman koyunları da, şüphesiz [illegible] yaşamından çıkmış bir neticedir

Koyunun istenildiği kadar büyük ve istenildiği şekilde yetiştirilebileceğini İngilterenin meşhur Dishley koyunlarını yetiştiren Hakevel, âdeta bir lâboratuar tecrübesile gibi, ispat etmişti. İngilizler et yemeklerini en ziyade seven millet olduklarından bu büyük koyuncu, koyunlarını sadece et hazırlamıya mahsus birer fabrika gibi tasavvur ederek onları tasavvuruna göre yetiştirmiye çalışmıştı.

— Madem ki, diye düşünmüştü, koyundan beklenilen şey pirzolalık göğüs etlerile, fırında kızartma yapmak için but etleridir. O halde boynuzları büsbütün fazla demek olur, kemikleri de fazla olmakla beraber hayvanı ayakta tutabilmek için, büsbütün hazfedilemiyeceğinden onları mümkün olduğu kadar inceleştiririm. Başı da büsbütün yok edilemez, fakat mümkün olduğu kadar küçültülebilir, kuyruğa gelince, İngilizler tereyağını kuyruk yağından tercih ettiklerinden o da en son derecesine kadar indirilir...

Meşhur koyuncu bu düşünceyle hareket ederek koyunlarından istifâ yapa yapa birkaç nesil sonra istediği gibi sade birer et fabrikası gibi koyunlar yetiştirmişti. Onun meydana çıkardığı koyunlar şimdi küçücük başlı, dört ince ayak üzerinde gayet iri hayvanlardır. Başka yerlerdeki koyunlar 20, 30 kilo geldikleri halde onun koyunlarının her biri 60 dan yüz kiloya kadar ağırlıktadır. Yüz elli kilo gelenler bile vardır. Her birinin verdiği et te 50 ile 100 kilo arasındadır. Etlerinin yumuşaklığı o derecededir ki, insan bu etten kızartılmış bir külbastıyı keserken bıçağı tereyağı arasında kayıyormuş gibi gelir. Lezzetine gelince o lezzet başka hiçbir koyunun etinde yoktur.

İstanbul mezbahasında resim almak usulü eski şeklinde devam etseydi [illegible] bi-[illegible] [illegible]lar da İngilterede ki [illegible] kalarının nasıl yetiştirildiğini elbette öğrenecekler ve ona göre koyun yetiştirecek lerdi. Fakat usulün değişmesile yine umudu kesmek doğru değildir. Çünkü öyle koyun yetiştirmek koyuncuların menfaatine yine uygundur. Bundan İstanbul belediyesi de, her koyunun ağırlığına göre resim alacağı için, o da zarar etbiz de eti daha ucuz yiyebilirsek miyecektir. Onlar zarar etmeden ne mutlu bize!

EKONOMİ

DIŞ TİCARET:

Polonya Ticaret Anlaşmasında Değişiklikler

16 Temmuz 1937 tarihinde imza olunan Türkiye ve Polonya Ticaret anlaşmasının bazı pozisyonlarında değişiklikler yapılması takarrür etmiştir. Bu pozisyonlar için mevcut kontenjanların ilgası ve bunlara dahil malların ithalinin serbest bırakılması kabul edilmiştir. Anlaşmadaki B. listesi yerine yeni bir B [illegible]tesi konulmuştur. Bu listeye dahil malların Gümrük tarife numaralarına göre cins ve mikdarları ayrılmıştır.

Pragda Bir Panayır Açılıyor

Çekoslovakyanın merkezi olan Pragda Mart ayında açılacak beynelmilel panayire Türk tüccarlarının da mal göndermek suretile iştirakleri kararlaşmışıtr. Türk mahsullerinden muhtelif nümunelerin gönderilmesi için hazırlıklar başlamıştır.

★ Yumurta fiyatlarındaki yükselme durmuştur. Son hafta içinde pek az mikdarda hiracat malı yumurta satılmıştır. Son satış fiyatı 1440 tanelik sandığı 29 liradır.

GUNLUK PİYASA

Bayram günlerinde piyasalarımızda toptan satışlar olmamıştır. Yemlik arpalardan büyük bir parti kilosu 4,17,5 kuruştan ve Anadolu arpalarından bir parti de 4,06 — 4,08 kuruştan satılmıştır. Piyasaya gelen arpa miktarı 345 bin kilodur.

★

Trakya malı yapağılarından bir parti kilosu altmış beş kuruştan ve Anadolu malı tiftiklerinden bir parti kilosu 117 — 123 kuruş arasında satılmıştır.

★

Zeytin mıntakalarımızdan getirilmekte olan birinci ekstra yemeklik zeytinlerden dün bir parti satılmıştır. Piyasamızda bol miktarda zeytin mevcut olmakla beraber fiyatlarda düşüklük olmamıştır. Dün satılan birinci yemeklik zeytinlerin kilosu 46—48 kuruştan verilmiştir. İkinci zeytinler 25 — 27, üçüncüler 21 — 23 kuruştur.

★

Adapazarı ve Bandırmadan getirilmekte olan mısırların satışları normal olarak devam etmektedir. Dün gelen kırk beş bin kiloluk bir parti mısırın kilosu 4,18 — 4,31 kuruş arasında satılmıştır.

TUZLALARDA:

Koçhisarda Tuz Gölünden Pek Istifade Edilmiyor

Koçhisar, (TAN) — Buradaki Tuz gölünden lâyikile istifade edilemiyor. Halbuki, Koçhisarda tuz tükenmek bilmiyen bir hazine halindedir ve hiç bir yerde, burada olduğu gibi tuzun elle ve avuçla toplanması mümkün değildir. Senenin altı ayında gölde bir damla bile su yoktur. Buna rağmen edilen istifade hem mahdut, hem de çok gayri sıhhîdir. Tuz gölünun içerisinde deve, araba ve manda izleri doludur. Çünkü tuzun istihsalinde insanlardan ziyade bu hayvanlar ve vasıtalar iş görmektedri.

Koçhisar tuzlarından hakkile istifade etmek ve para kazanmak için yapılması lâzım gelen iş, zor ve pek masraflı da değildir. Evvelâ, istihsalâtı sıhhî şekilde tanzim etmek lâzımdır. Sonra da, Koçhisar gölü ile Bor kasabasını 130 kilometrelik bir demiryolu ile biribirine bağlamak lâzımdır. Hattâ, bu mümkün olamasa bile iyi bir şose yapmak, tuzların Bor istasyonuna indirilip her tarafa sevkini mümkün kılacaktır.

Bu takdirde cenup ve şark komşularımıza, hattâ başka memleketlere bile tuz ihraç etmek kabil olacağına şüphe yoktur.

BORSA

15—2—938

PARALAR

	Alış	Satıs
Frank	76.—	82.—
Dolar	123,—	126,—
Liret	98.—	106.—
Liret	100,—	100,—
Belçika Fr,	80.—	84.—
Drahmı	18.—	22.—
Isviçre Fr,	570,—	582,—
Leva	20,—	23,—
Florin	65,—	70,—
Kron Çek	78,—	82,—
Şilin Avusturya	21,—	23,—
Mark	26,—	29,50
Zloti	20,—	22,—
Pengo	21,—	25,—
Ley	12,—	14,—
Dınar	48,—	52,—
Kron Isveç	30,—	32,—
Sterlin	627,—	632,—

ÇEKLER

	Acılış	Kapanıs
Paris	24.26	24.21
Nevyork	0.798840	0.79575
Milano	15 1787	15.165
Brüksel	4.6975	4.695
Atina	[illegible]	86.7460
Cenevre	3.4322	3.4295
Sofya	[illegible]	[illegible]
Amsterdam	1$.4245	1.4233
Prag	22.6767	22.6587
Viyana	4.21	4.2063
Madrit	12.39	12,3810
Berlin	1,9745	1,9712
Varşova	4,1985	4,1952
Budapeşte	3,9912	3,9880
Bükreş	106,275	106,19
Belgrat	34,2732	34,2460
Yokohama	2,7290	2,7268
Stokholm	3,0818	3,0794
Londra	629,50	630,—
Moskova	23,665	23,685

BORSALARDA :

Borsanın Nakli İçin Merkezde Hazırlık Başladı

İstanbul borsasının Ankaraya nakli kararı üzerine borsa acenteleri işlerini tasfiyeye başlamışlardır. Martın ortalarına doğru borsa acentelerinin hepsi Ankaraya nakletmiş olacaklardır. Ankara borsası için yapılan kadro tamamlanmıştır Ankarada bulunan borsa komiseri İhsan Rifat şehrimize dönmüştür Borsanın Ankaraya tamamen nakledilmesi için Merkezde hazırlıklara başlanmak üzeredir.

Türkborcu, Değişmedi

Dün borsa muameleleri biraz canlı olarak geçmiştir. Birinci ve ikinci tertip Ünitürk alış ve satış fiyatı değişmeksizin 19 lirada kalmıştır. Anadolu Demiryolları tahvilleri 40,70 liradan, Sivas, Erzurum tahvilleri 95 liradan muamele görmüştür. Aslan Çimento hisseleri yavaş yavaş düşmektedir. Bayramdan evvel 13,65 liraya kadar fırlıyan bu hisseler 12,60 liraya düşmüştür.

Londra borsasında bir isterlin karşılığı 5,0272 dolar ve 152,53 franktır. Paris borsasında Ünitürk 340 frank olarak muamele görmüştür. 1 isterlin Merkez Bankasınca 630 kuruş olarak kıymetlendirilmiştir.

Zahire borsasında dün normal vaziyette satışlar olmuştur. Fiyatlar kendini muhafaza etmiş ve piyasa değişmemiştir. Şehrimize getirilen buğdaylar, 960 bin kilodur. Bunların bir kısmı yumuşaklar 6,03 - 6,09 kuruştan ve sertler 5,28 - 5,35 kuruştan satılmıştır.

Gelen 165 bin kilo çavdardan bir kısmı kilosu beş kuruştan, kuşyemleri 8,08 kuruştan, börülce 8,10 kuruştan satılmıştır. Piyasamıza getirilen mallar arasında 150 bin kilo kepek, 30 bin kiloluk bir parti Bor ve Niğde mahsullerinden kuru fasulya, yüz on bin kilo un, 23 bin kilo zeytinyağı, 66 bin kilo pamukyağı, kırk bni kilo yulaf vardır.

—o—

ZİRAAT:

Fidan Dikimi Bu Yıl Erken Başladı

Bu senenin kışı, hep lodoslu günlerle ılıklaşmaktadır. Bundan dolayı fidan dikilmesi işleri erken başlamıştır. Anadolunun yaylâ iklimi mıntakalarında ise kar ve buz olduğundan buralarda ağaç dikilmesi ancak Nisanda mümkün olabilecektir. Şehrimizde lodosların tesirile meyvalı, meyvasız ağaçlardan birçoklarının tomurcukları kabarmıya başlamıştır.

Fidancılar, Anadoludaki ağaç dikme faaliyetini görerek oralara ağaç göndermek için işlerini genişletmiye koyulmuşlar. fakat üç senedenberi bu işte muvaffak olamamışlardır Bunun sebebi. burada havalar ısınarak fidanlar sürmiye ve hattâ çiçeklenmiye başladığı halde Anadoluda karın devam etmesi ve fidan dikme mevsiminin geri kalmasıdır.

Ziraat Kongresine Doğru

Martta Ankarada toplanacak olan büyük Ziraat kongresi için Ticaret odası ile Türkofis, birer rapor hazırlamaktadırlar. Ziraat odası henüz, kongre için hazırlık yapmamıştır. Bu hafta toplanacak olan oda meclisinde bu mesele etrafında görüşülecektir.

★ Kış kirizmeleri bitirilmiş olduğundan havaların müsaadesi nisbetinde bütün köşklerde. villâlarda bahçelerin tanzim edilmesine başlanmıştır İstanbulun her tarafında meyvalı ve meyvasız ağaçların dikilmesine devam edilmektedir.

Paris Borsası

Londra	152.80
Nevyork	30.40
Berlin	1230.50
Bruxelle	517 —
Amsterdam	1702.—
Roma	159.90
Lizbon	138.95
Cenevre	707.50
Kurşun	14 18.9
Bakır	42.48½
Kalay	181.7.6.
Altın	139.9.5
Gümüş	90.1/16
Cinko	13.13.1½

No. 39

Gözyaşları Içinde Hikâyeme Başladım

Dem bitti, tâkat bitti, vakit yetti. Gazeteyi altıma serdim, çuvalımı üstüme çektim, uzandım.

Ertesi gün akşam üstü (TAN) idarehanesinin mer divenlerini çıkarken haricî her hâ diseye duygusuzluk hâsıl etmiş, lâ kalydiyi şiar edinmiş saydığım gön lüm hissedilir derecede çarpıntılarla, üzüntülerle doluydu. Acaba bu müracaatım nasıl karşılanacak? Gassallik teklifinden, sebilde geçen ömrüme kadar anlatacaklarıma ne denecekti? Zekâ ve hassasi yetine emin olduğum otuz senelik arkadaşım Bürhan Feleğin bu feci ve garabetine sıfat bulunmaz sergüzeştim karşısında dudak büküp, omuz silkmesine imkân görmüyor dum. Kapısını vurup içeri girdim. Mutat samimiyetle beni karşılayıp oturttu. Gözyaşları içinde yegâne hikâyeme başladım. Hele otopsi memurluğuna, sonraki gassallik tekliflerine gelince inanmıyanların tavırlarını gösteriyordu. Sebilde yatmak, hava müsait oldukça kabristanda gecelemek sözlerim zavallıyı altüst etti. Netice benim için birşey yaz. Kimin nazarı dikkati çekilmek lâzımsa ona şu feciayı bildir. Bana hiç değilse bir kütüphpane memurluğu olsun versinler diye yalvardım.

Aziz çocuk, bana elinden geleni yapacağını vadettikten ve lüzumu kadar da harçlık verdikten sonra ayrdıldım.. Benden her ihtimale karşı adres istedi. Sebili mi, Kaygusuz Ibrahim Babayı mı diğerleri ni mi, âlemi ahiretten nereyi bildi rebilirdim ki postacılar beni orada bulup mektubu ulaştırsınlar. Hatırıma Usküdar iskelesindeki Selânikli berber Süleyman geldi.. Bu adam çok günler bana imdada eriş miş, hele tesellilerile yanık gönlüme su serpmişti. Bürhan Feleğe oraya yazarsınız, ben çok zaman oraya uğrarım, dedim. Usküdara gelip berberi cereyanı halden haberdar ettim ve sık sık uğrıyacağımı söyledim.

Bugün cebimde her işe kâfi para vardı. Sıcak bir yerde yatmayı kararlaştırdım fakat bir çuval, bu kıyafet, bu postallarla hiçbir otele gidemezdim, gitsem de otel beni kabul etmezdi. Üsküdar (Atpazarı) nda (Hacı Abdinin hanı) diye maruf bir han vardı ki bunun sahibi Abdullah benim en eski talebemdendi. Rahat bir yemek yedim hattâ dem de almadım bir de temiz kahve içtikten sonra hana gittim. Hanın kahve peykesinde 5 - 10 kuruş gibi ehemmiyetsiz bir ücret mukabilinde yatacaktım.

Abdullaha işi anlatınca:

— Hay hay hocam! Dur sana bir de yorgan vereyim, dedi. Ince bir yatak cesametinde, kırk, elli yerinden yamalı bir yorgan getirdi. Dar peykede bunu örtünmek ihtimali yoktu. Yarısını altıma serdim yarısını üstüme aldım. Postalları çuvala sarıp yastık yaptım. Kabristana ve sebile nisbetle bu gece rahat uyku can ve gönülden bir (Elhamdülillâh) çekmiye değerdi.

Ertesi gün asude hal ve bal Paşalimanında eski bir mektep arkadaşımın kahvesinde uzun müddet oturdum, güldüm, şakalaştım elhasıl eğlendim. Oradan Kuzguncuğa uzandım. Doğancılar yangınında 8 odalı evim eşyam yandıktan sonra (Kefçe mahallesi) nde bir buçuk odalı bir evceğize sığınmıştım. Doğancılar yangınından altı ay sonra da biz ailece misafirlikte iken bu sığındığımız ev de yanıp çırılçıplak ipibillâh sivri küllâh kalınca Kuzguncukta bir Musevi terzi ailesi yanına çoluk çocuk hep birden pansiyoner olmuş iki seneye yakın oturmuştuk. O zamandan edindiğim dostlardan hazır bulunanları ziyaret ettim. Eski meyhanecim Rafael ile şakalaştım. Elhasıl rahat rahat akşamı ettim. Param müsaitti. Bu geceyi de (Hacı Abdinin hanı) nda geçirmiye karar verdim.

Bu hanın gece âlemi de bir ömürdü. Civar köylerden tavuk, piliç, yumurta getirenler bu hana iniyor, benim gibi bunlar da kahve peykesinde yatıyorlardı. Horultuya karışan uzviyet kazaları, tahtakurusu, pire, bit gibi muziyatın azabı arasında uyumak zaten mümkün değilken tam kaşına kaşına bunala bunala bitap kalıp içiniz geçmiye yüz tutarken dehşetli bir gürültü ile hanın araba kapısı vuruluyor, bizimle beraber orada yatan ve hancıya yamaklık eden çenebaz, oldukça sağır bir ayakkabı eskicisi küfürler içinde kısık feneri açıp fırlıyor. Tiz perdeden kuş lakları tırmalıyan bir muhavere başlıyor:

— Ulan bu vakit gelinir mi be herif!

— Herif sensin! Ağzını bozma! Han değil mi? Istediğim saatte gelirim. Senin vazifen açmak, yer gösterip hazırlamaktır.

— Çok söyleme haydi çabuk gir!

— Çattık be! Hancı mısın başbelâsı mısın! Hoş geldin, safalar getirdin diyeceğine herif elinden gelse bize bir de odun çekecek.

Sağır eskici yarım yamalak anladığı bu lâflardan sinirlenerek:

— Gir be!

Diye handakileri değil, mahalleliyi uyandıracak bir nara atıyor.

Atlara (Dah!) deniyor, araba avluya giriyor. Avludaki hassas kazlar bu gürültüden kuşkulanarak hep birden bağrışmıya, ben de geri kalmış olmıyayım diye tünekteki baba hindiler de feryada iştirak ediyor, vaktini şaşıran horoz ötüyor, saatlarca sepet içinde buna lan tavuklar bağrışıyorlar, elhasıl bir insan, bir hayvan çığlığı kıyametidir kopuyor.

Karşımdaki peykelerde uyuyan köylülerin bu gürültüye aldırdıkları yok. Yalnız bir taraftan öbür tarafa dönüyorlar.

Ben hem yatak, hem yorgan olan yamalı örtümün üstüne oturuyor, sigaramı tellendirerek gürültünün pes olmasını bekliyorum.

Sabahleyin de gün doğmadan kalkmıya mecbursunuz. Akşamki harıltı ve patırtının beş misli de o zaman kopuyor. Pazara yetişecek arabalar çıkıyor, hancı para tahsilinde müşkilâta uğramışsa var kuvvetile bangır bangır gürlüyor.

[Arkası var]

T. İŞ BANKASI

1938
Küçük Carî Hesaplar İkramiye Plânı

4	adet	1000	liralık	- 4000	lira
8	„	500	„	- 4000	„
16	„	250	„	- 4000	„
76	„	100	„	- 7600	„
80	„	50	„	- 4000	„
200	„	25	„	- 5000	„
384	„			28600	„

Kuralar: 1 Mart, 1 Haziran, 1 Eylûl, 1 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En Az 50 Lira Mevduatı Bulunan Hesaplar Kuralara Dahil Edilecektir.

Çalışkanlığın, İntizamın ve Tasarrufun Timsali olan ARI'yı taklid ediniz

Annelere müjde

S. M. A. geldi

Fazla istek karşısında piyasada mevcudu kalmıyan büyük kutu

S. M. A. net - net 450 Gr. Amerikadan geldi. Sayın çocuk doktorlarımız ana sütünün eşi olan ve A ve D vitaminlerini muhtevi bulunan S. M. A. yı annelere ehemmiyetle tavsiye etmektedirler. Her eczanede bulunur.

Tafsilât için:

Galata P. K. 1097 ye müracaat.

Çocuk büyütmekte tecrübeli

2 Viyanalı Genç Bayan

İyi ve kibar bir aile nezdinde dadı veya Fam döşambr vazifesi arıyorlar. Alâkadarların şu adrese yazmaları: Eva Preiss, Sterneckplatz 20 (Tür 1 a) Wien 11.

BULMACA

10. 2. 938 tarihli bulmacanın halledilmiş şekli

BUGUNKU BULMACA

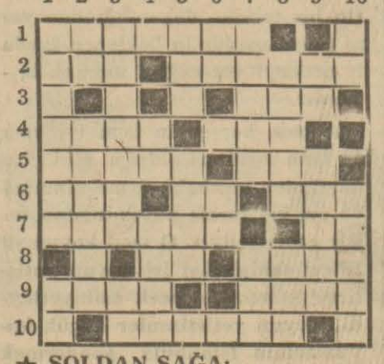

★ SOLDAN SAĞA:

1 — Eşek anası.
2 — Kaba kumaş — Bir nevi pantalon.
3 — Lâkırdı.
4 — Kuş ağzı — Biribirine çok yakın.
5 — Bir vilâyet merkezi — Genç kadın.
6 — Yemiş — Zarf edatı — Bir tane.
7 — İşaret — Maçanın yarısı.
8 — Genişlik — Ziraat.
9 — Endaht — Adet.
10 — Rezaletler (Arapça).

★ YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir nevi hamur tatlısı — Beyaz.
2 — Su (Farisi) — Hakkaniyet.
3 — Kuru gürültü — Ses (Musiki).
4 — Kısa zaman — Küçük çocukların aradıkları.
5 — Hastalığa karşı yapılır. — Şap denizinde bir liman.
6 — İşte (kaba) — Gıda.
7 — Yüze sürülür — Bir bankamızın adı.
8 — Zaman — Emir sigası.
9 — Bağışlamak — Yer.
10 — Yumru — Ay (Arapça).

KAYIP BİLEZİK

Bayramın 2 inci günü sabah saat 5 te Tokatliyan Otelinden çıkarken bir bilezik kaybolmuştur. Manevî kıymetinin büyüklüğü dolayısiyle getiren fazlasile memnun edilecektir.

Mehmet Kâzım Eczanesi
Eminönü

İstanbul Komutanlığı İlânları

İstanbul Komutanlığına bağlı olan ve olmıyan Birlikler namına binek koşum mekkâri hayvanı pazarlıkla satın alınacaktır. Hayvan sahiplerinin hayvanları ile Fındıklıda Komutanlık satın alma komisyonuna müracaatları. "684,,

Kâğıtçılık ve Matbaacılık

Türk Anonim Şirketinden :

Kâğıtçılık ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketi Hissedaranı 1938 yılı Martının 19 uncu Cumartesi günü saat (10,30 da, Galatada Tünel caddesinde 12 numaralı mahalde kâin Şirketin Merkezinde sureti adiyede içtima eyliyecektir.

25 Hisse Senedine malik olup içtimada hazır bulunmak istiyen Hissedaranın Ticaret Kanununun 371 inci maddesine göre hisse senedatının içtimadan bir hafta evvel şirketin merkezine teslim etmeleri lâzım gelir.

Konuşulacak İşler

1 — 1937 hesap yılına ait Meclisi İdare ve Murakıp raporlarının okunması;

2 — 1937 yılı hesabatının tasdiki, Meclisi İdare Azasının ibrası temettüatın tevzii hakkında Meclisi İdarenin teklifi;

3 — Meclisi İdarenin seçimi;

4 — Meclisi İdare azasına verilecek hakkı huzurun tayini miktarı;

5 — Şirketin İdarei umumiyesini ifa etmekte olan azaya verilecek ücret miktarının tayini salâhiyetinin Meclisi İdareye verilmesi;

6 — 1938 yılı için murakıp tayini.

MECLİSİ İDARE

RESİMLİ ZABITA ROMANI: 35

EMNİYETLİ MÜSTAHZAR
MİDEYİ BOZMAZ - KALBİ YORMAZ
FENASPİN KAŞELERİ
GRİP, NEZLE, BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA VE BÜTÜN AĞRILARLA SANCILAR İÇİN
BİR TEK KAŞE ALMAK KÂFİDİR

ADAPAZARI
EMNİYET BANKASI
Türk Anonim Şirketinden:

Adapazarı Emniyet Bankası İdare Meclisi, Banka Umumî Heyetini alelâde senelik içtimaı için 18 Mart 1938 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 de Adapazarında Belediye oteli ittisalindeki salonda içtimaa davet etmiye karar vermiştir.

Esas mukâvelenamemizin 56 — 57 ve 58 inci maddeleri hükümlerine göre iştirake salâhiyettar olan hissedarların 67 inci maddeye tevfikan içtima gününden bir hafta evvel dühuliye varakası almaları lâzımdır. Vekillerin de hissedarlardan olması meşruttur.

Hissedarların dühuliye varakası almak üzere Banka Merkez veya şubelerine müracaatları mercudur.

Alelâde toplantıda görüşülecek işler aşağıya yazılmıştır:

1 — 1937 yılı İdare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması;

2 — 1937 yılı Bilânço, kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki ve İdare Meclisi raporunun tasvibi ile âzasının ibrası;

3 — Safi kârın gösterilen şekilde paylaşılması ve dağıtılması gününün tesbiti;

4 — Müddetleri biten İdare Meclisi âzalarının yerlerine münasiplerinin seçilmesi;

5 — 1937 yılı Murakıp ücretinin tayini;

6 — Henüz satılmıyan hisseler hakkında hissedarlarımızın teklifleri.

Silko
Romatizma, lûmbago, siyatik, sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

İstanbul Küçük İSTİKRAZAT SANDIĞI
Türk Anonim Şirketinden:

İstanbul Küçük İstikrazat Sandığı Türk Anonim Şirketi Hissedarlar Umumî Heyetinin senelik adî içtimaı 22 Mart 1938 Salı günü saat 15 te Galatada Sen Piyer hanında 12 No. da şirketin merkezinde akdedileceğinden Dahilî Nizamnamenin 24 üncü maddesi mucibince gerek asaleten ve gerek vekâleten lâakal 50 hisseye malik olup iştirak etmek arzu eden hissedarların içtima gününden 10 gün evvel usulü dairesinde hisse senetlerini şirketin merkezine tevdi etmeleri ilân olunur.

Müzakere Ruznamesi

1 — İdare Meclisi raporu;

2 — Murakıp raporu;

3 — 1937 senesi Bilânçosunun tasdiki ve İdare Meclisinin tebriyesi;

4 — Hissedarlara bir temettü tevzii;

5 — Müddetleri hitam bulan üç İdare Meclisi âzasının inithabı;

6 — 3 sene için iki murakıbın intihabı.

Umumî heyette gerek asaleten gerek vekâleten bulunacak her bir hissedarın 50 hisse için bir reyi olacak ve şu kadar ki bir hissedarın 10 dan ziyade reyi olamıyacaktır.

İSTANBUL LEVAZIM ÂMİRLİĞİ İLÂNLARI

LV. Amirliğine bağlı müessesat için 15 ton pirinç 17 - Şubat - 938 Perşembe günü saat 15 te Tophanede LV. A. Satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. İhale günü teslim şartile As. Evsafta alınacak olan pirinç için isteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (421) (805)

Üsküdar İcra Dairesinden:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bulunan Kadıköyünde İbrahim Ağa mahallesinde Seyit Ahmet deresinde bahçıvan Tevfikin ahırındaki ineklerin 22/2/38 tarihine müsadif Salı gününde saat 10 dan 12 ye kadar satılmasına karar verilmiş olduğundan mahalline gelecek memuruna ve 37/2960 dosya numarasına müracaat etmeleri ilân olunur.

İSTANBUL GAYRİMÜBADİLLER KOMİSYONUNDAN:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre Muhammen K.
926	Kumkapı Muhsine Hatun	Müsteşar	E. 8 Y. 6	Arsa	1340 Kapalı Zarf
927	Kumkapı Muhsine Hatun	Kilise Mahallen Telli Odolar	E. ve Y. 2	Arsa	1350 „
2481	Edirnekapı Kariyei Atik Alipaşa	Camii Şerif	E. 21 Y. 25 - 27	Arsanın 3/16 His.	500 Açık artırma
2629	Ortaköy	E. Karabaş Y. Sarı	E. ve Y. 5	İçinde teneke barakası olan arsa	300 „
2677	Silivrikapı Fatih S. Mehmet	E. Seyit Nizam Y. Veli Ef. caddesi	E. 4 Y. 3 - 3/1	Bostanın 45/120 His.	1000 kapalı Zarf
2929	Arnavutköy E. Etem Ağa bağı veya vakıf	Büyük ayazmadan Fenerli Hristoya giden yol	E. 71	Tarla	370 Açık artırma
2936	Galata Kemankeş Kara Mustafa Paşa	Leblebici ve Kahveci Çıkmazı	E. ve Y. 3 ve No: taj . 32/2	3 No. lu dükkânın sırf mülk Şerbethane ve berber gediklerinden yalnız sırf mülk berber gediğinden mün kalip mahallin 1728 sehim itibarile 346 sehim ile bedele inkılâp eden vakıf mahallinin 17/30 His.	1000 kapalı Zarf
3152	Beyoğlu Kurtuluş	E. Papas, Kasap Y. Felesof ve Kasap Hurşit	37 - 39 - 44	Arsa	910 Açık Artırma
3193	Paşabahçe	Sultaniye Caddesi	E. 4	Gübre Iskelesi ve Arsanın 19/24 His.	900 „
3471	Feriköy Talimhane	Talimhane Caddesi	E. 2 - 4	İki kıta müfrez Arsa	410 „

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 28—2—938 tarihine düşen Pazartesi günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Kumbara biri
HAYRETTİN ÇİZER
T.C. ZİRAAT BANKASI
1000 yapar.
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Junior TABİİ BOYUKLUK
Bir Çiçek Sergisi!
Galata Voyvoda caddesi 30 No. yu ziyaret edenler, orada binbir çeşit renkli
JUNİOR
yelek cebi fenerleri sergilerini göreceklerdir.
Galata, Voyvoda caddesi No. 30
İSMAİL ÖMER İŞÇEN

MAZON MEYVA TUZU
YALNIZ
MAZON
MEYVA TUZU
HAKİKATEN MÜESSİRDİR.
SIHHATIN MUHAFIZIDIR
MİDE VE BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ
İNKIBAZI HAZIMSIZLIĞI
MİDE
EKŞİLİK VE YANMALARINI GİDERİR
MAZON MEYVA TUZU

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Ankara garı içindeki büfe, büvet, gazete satış yeri ve gazino binasının bundan evvelki ilân şeraiti dahilinde ve pazarlıkla kiraya verilmesi 28/2/938 pazartesi gününe bırakılmıştır. Talep edilen ehliyet, mali kudret, nüfus ve hüviyet cüzdanı vesaiki 23/2/938 akşamına kadar Ankarada 2 inci işletme komisyonuna; Haydarpaşada 1 inci işletme müdürlüğüne verilmelidir. Şartnameler ayni makamlarca parasız olarak istiyenlere verilecektir. (727)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ticaret Kaleminden:

3	ton	Role kâat "Penbe"	:	
6	„	„ „ Mavi	:	
1	„	„ „ Kırmızı	:	10 - Mart - 938 Perşembe
5	„	„ „ Beyaz	:	
500	Kg.	„ „ Sarı	:	
500	Kg.	Sarı pamuk ipliği 12/2 Nr.	:	
6000	„	Beyaz pamuk ipliği 10/2 Nr.	:	14 - Mart - 938 Pazartesi
3	ton	Yuta ipliği 2,5 Nr.	:	
17	„	„ „ 3 „	:	16 - Mart - 938 Çarşamba
10	„	„ „ 8 „	:	
11	ton	Glikol	:	
30	„	Nitrat Amonyak	:	18 - Mart - 938 Cuma
25	„	Odun sellülozu	:	
2	„	Dinitritolool	:	
135	ton	Gliserin	:	21 - Mart - 938 Pazartesi
450	„	Hamızı Azot	:	23 - Mart - 938 Çarşamba

Yukarıda mikdar ve cinsi yazılı malzeme satın alınacağından hizalarında yazılı tarih ve günlerde isteklilerin fiatlı tekliflerini saat 14 de kadar vermeleri.

Bu malzemenin şartnameleri her gün saat 13,30 dan 15,30 kadar Ankarada Ticaret kaleminden ve Istanbulda Fındıklıda Askeri Fabrikalar Satınalma komisyonunda görülebilir. (403) (834)

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

5, 10 Şubat 938 tarihlerinde ilân edilen "38378.13„ lira keşif bedelli Fatih Zincirlikuyuda inşa edilecek orta okul binası yapısının Istanbul Nafıa Müdürlüğünde kapalı zarfı ek siltmesi 28. 2. 938 Pazartesi günü saat 15 te yapılacağı yazılacak iken sehven 26. 2. 938 Cuma günü saat 15 te yapılacağının yazıldığı görülmüştür.

Bu işin kapalı zarf eksiltmesinin 28. 2. 938 Pazartesi günü saat 15 te Istanbul Nafıa Müdürlüğünde yapılacağı tashihen ilân olunur. "811„

Türk Maadin

Şirketimizin hissedarlar umumî heyeti Martın 23 üncü Çarşamba günü saat 15 de şirketimizin idare merkezi olan Galatada, Kürekçilerde, Ahen ve Münih Hanının 4 üncü katında 1 ve 2 numaralı yazıhanede adi surette toplanacaktır.

Vekâleten veya asaleten en az 100 hisseye sahip olanların hisse senetlerini içtima gününden bir hafta evvel şirketin idare merkezine teslim ile mukabilinde makbuz almaları rica olunur.

Müzakerat Ruznamesi:

1 — İdare Meclisinin ve murakıp raporlarının okunması;

2 — Şirketin mevcudat defteri ile 1937 senesi bilânçosunun ve kâr ve zarar hesaplarının kabulü ile idare meclisinin ibrası;

3 — İdare Meclisi âzalarına verilecek aidat miktarının tesbiti;

4 — 1938 senesi için bir murakıp tayini ile tahsisatının tesbiti;

5 — Şirket namına teferruğ edilecek maden ruhsatnamelerinin, imtiyazlarının, gayri menkul mallarının takrirlerini kabule mezun idare meclisi âzalarının tayini;

6 — Ticaret Kanununun 323 ve 324 üncü maddeleri ahkâmına tevfikan idare meclisi azasına mezuniyet ve müsaade itası.

GOLDŞMİD FUKARAPERVER

Kadınlar Cemiyeti Hayriyesinin senelik içtimaı umumîsi, Pazartesi 28 Şubat 1938 günü saat 15 raddelerinde, Cemiyet merkezi olan Galatada, Tutsak sokağında 21 numarada yapılacağından, sayın âzaların teşrifleri rica olunur.

HASAN

PALUZE Mİ TEN YOK GÜMÜŞ AYİNE Mİ GERDEN

Dnüyada mevcud bütün kremlerin en mükemmelidir. Türkiyede ancak eczacı Hasan tarafından yapılabilen Hasan Kar Kremi beynelmilel şöhreti haiz olup ecnebi ve kibar sosyete kadınlarının daima rağbetini kazanmıştır. Kar gibi beyaz olup cildi kar gibi beyazlaştırır ve güzelleştirir.

Cinsî cazibeyi ziyadeleştirir. İhtiyarları genc leştirir. Sivilceleri, ergenlikleri, kirleri, lekeleri kat'iyyetle izale eder. Hasan Kar Kremleri menekşe ve acıbadem cinsleri vardır. Avrupada birinciliği kazanmıştır. Ve mutlaka birinciliği daima ihzar etmektedir. Yaldızlı ve süslü ecnebi kelimelerile ve markalı etiketlerile yapılan kremlere aldanmayan Bayanlar artık hakikî ve nefis Hasan kremini bayıla bayıla kullanmaktadırlar.

Hasan acıbadem yağı kremile, gece pembe Hasan kremlerini ve gül, yasemin yağlı Hasan kremleri ayrıca birer şaheserdir. Tüp 20, vazo 50 kuruştur.

HASAN markasına dikkat. HASAN Deposu.

R A D Y O L İ N ile

Dişlerinizi **Hergün** Fırçalayınız.

Zira bir veya iki defa yapılan her iş mutlaka yarım demektir ve bu kadarile dişlerin sıhhatini temine imkân yoktur.

Yemeklerin kırıntıları, salyanın ifraz ettiği mikroplar dışarıdan alınan muzır mevad karşısında dişler ve diş etleri eğer mütemadiyen temizlenmezse bozulmağa, çürümeğe mahkûmdur. Çürük dişler, mide ve barsak ihtiâtlarından zatürrieye kadar her nevi hastalığa vol acabilir.

RADYOLİN

İle muhakkak fırçalamak şartile

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler; uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi; baygınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

TARAĞA İSYAN EDEN SAÇLAR

Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı İtaate Alıştırınız

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRİYANTİNİ

ku'lanmaktır.

GRİPİN

Baş ve Diş Ağrılarına Karşı Muafiyet demektir

Nafile yere ve çaresi varken niçin ıstırab çekmeli

—o—

Bir tek kaşe

GRİPİN

En muannit ağrıları, En kısa zamanda kesmeğe kâfidir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

Kat'iyyen İhtiyarlamıyan Kadının Sırrı

45 yaşında olduğu ha'de yüzünde hiçbir çizgi, hiç bir buruşuk yoktur.

Cildi açık, yumuşak ve bir genç kızınki gibi kusursuzdur. Adeta bir harika! Fakat, bunun da fennî bir izahı vardır: O da; Viyana üniversitesi profesörü doktorStejskal'in şayanı hayret keşfi olan "Biocel„ nam cevherin sihramiz tesiridir. "Biocel„ yumuşak ve buruşuksuz bir cild için gayet elzem gençliğin tabiî ve kıymetli bir unsurudur. Bu cevher, şimdi pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Siz uyurken o cildinizi besler ve gençleştirir. Bu suretle her sabah daha genç olarak uyanır ve yüzünüzdeki çizgi ve buruşuklukların kaybolduğunu görürsünüz Gündüz için beyaz rengindeki (yağsız) Tokalon kremi ku'lanınız. Bütün siyah benleriniz erimiş ve cildiniz beyazlatın yumusatmış ve on yaşınızdan genç olursunuz

...ten kurtulmak daha güzel görünmek taze ve nermin bir yüzmalik olmak için mutlaka hakiki cilt unsuru olan Tokalon kremlerini kullanınız.

KAYIP — Galata nüfus memurluğundan aldığım nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Beşiktaş: Akdoğan sokağı No. 47 Kavalalı Hüseyin oğlu İbrahim.

KAYIP — Seyriseferden aldığım 8357 numaralı şoför ehliyetimi kaybettim. Hükmü yoktur. Kadıköy Balıkpazarı kabzımal Süleyman yanında şoför Mustafa

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Gemilerimizde istihdam edilmek üzere iki doktor alınacaktır. İstekliler şeraiti öğrenmek üzere 28 şubat 938 tarihine kadar idaremiz baş doktorluğuna müracaat etmelidirler. (797)

PARANIN GELİRİ

Kimyager Alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede çalıştırılmak üzere maden tahlillerinde çalışmış ve yetişmiş bir kimyager alınacaktır. İsteklilerden askerliğini yapmış olanların vesikalarile Umum Müdürlüğe şifahen veya tahriren müracaatları. "830„

KANZUK

MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERINDEN ISTIHSAL EDILMIŞ TABII BIR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığ mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surett ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

INGILIZ KANZUK ECZANESI

BEYOGLU - ISTANBUL

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN.** Umumi Neşriyatı Idare Eden: **S. SALIM** Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** Matbaası